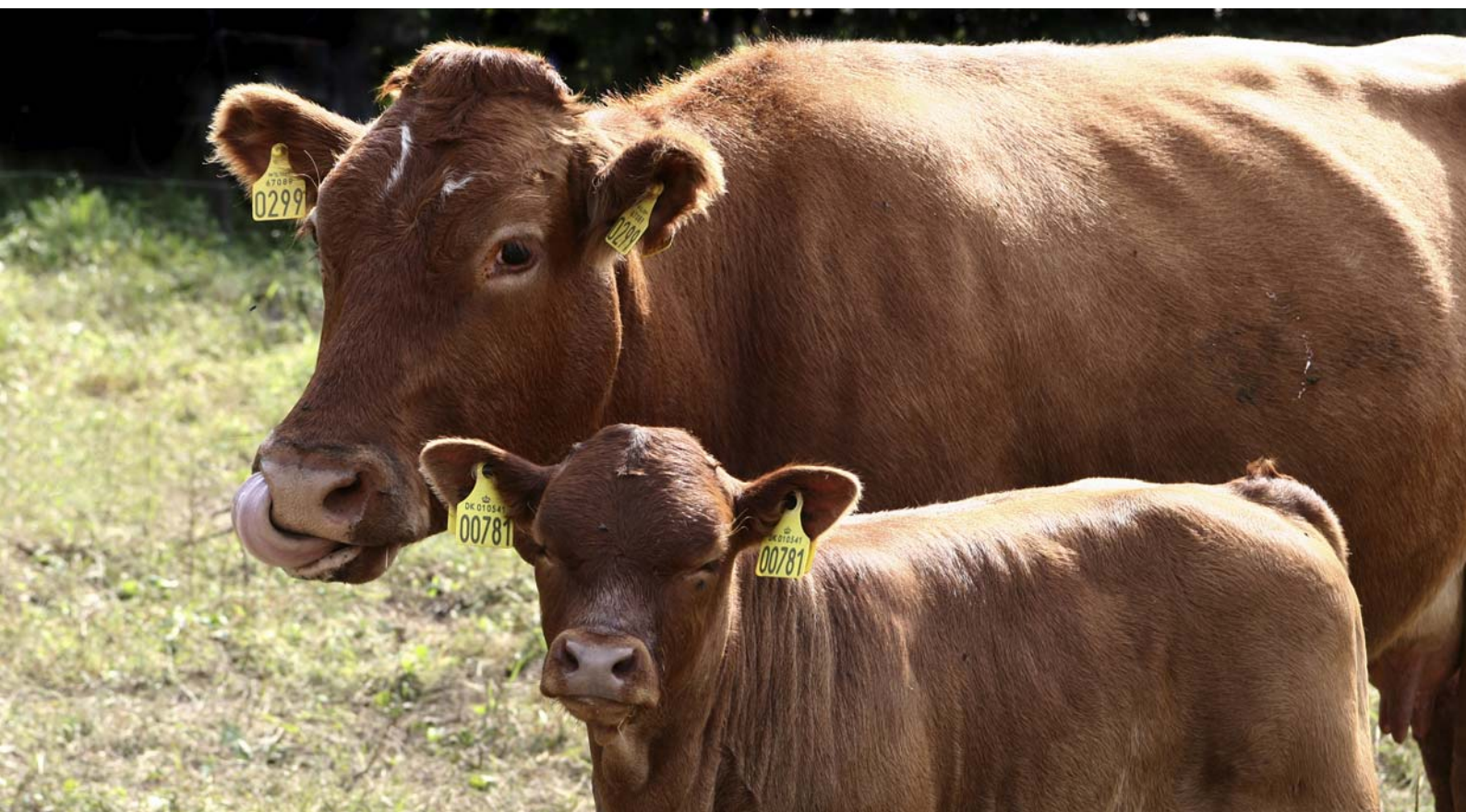

Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2007

Maj 2007

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Direktoratet for FødevareErhverv

Kolofon

Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2007 Maj 2007

Denne vejledning er udarbejdet af Direktoratet for FødevareErhverv i 2007

Bidragyder(e): Direktoratet for FødevareErhverv, Plantedirektoratet, Fødevarestyrelsen, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening

Fotograf(er): istockphoto

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Direktoratet for FødevareErhverv
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 3395 8000
Fax: 3395 8080
E-mail: dffe@dffe.dk
Websted: <http://www.dffe.dk>

ISBN 978-87-92104-10-6(Tryk)
ISBN 978-87-92104-11-3 (Web)

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	7
1.1 Direkte støtteordninger.....	7
1.2 Landdistriktsprogrammet.....	8
1.3 Område 1: Miljø.....	8
1.4 Område 2: Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed.....	8
1.5 Område 3: Dyrevelfærd	9
1.6 Område 4: God landbrugs- og miljømæssig stand (GLM)	9
2 Formål	10
3 Generelt.....	10
3.1 Krydsoverensstemmelsessystemet (webapplikationen).....	10
3.2 Ansvar for kontrollen	10
3.3 Procedure for kontrollen.....	11
3.4 KO-kontrol	11
3.5 Anden-kontrol.....	12
3.6 Konsekvenser af manglende overholdelse af krav.....	13
3.7 Ugatsom eller forsætlig handling eller undladelse	13
3.8 Nedsættelse af støtten.....	14
3.7 Direktoratets håndtering af manglende overholdelse.....	17
3.8 Andre sanktioner	17
3.9 Producentkifte	17
4. Kontrol	18
4.1 Risikoanalyse.....	18
4.2 Støttepopulation og udtagning til kontrol	20
4.3 Habilitet.....	21
4.4 Globale producenter	21
4.5 Varsling af kontrolbesøg	21
4.6 Tilsyn	22
4.7 Nægtet adgang til kontrol	22
4.8 Kontrolrapport	22
4.9 Høring	23
4.10 Force majeure	23
4.11 Kontrolindberetning	24
4.12 Klager.....	25
4.13 Manglende opfyldelse af kontrolforpligtelsen.....	26
5 Kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse.....	26
6 Krav og bedømmelsesskemaer	27
6.1 Miljø.....	31

Krav 1.1 Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund	31
Krav 1.2 Anvendelse af affald til jordbrugsformål	32
Krav 1.3 Udbringning af affald til jordbrugsformål	34
Krav 1.4 Gødskningsformål, gødningsplanlægning, gødningsregnskab, gødskningsbehov og markplan.....	35
Krav 1.5 Maksimale udspretningsmængder for affald.....	37
Krav 1.6 Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald.....	38
Krav 1.7 Indretning af stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold	40
Krav 1.8 Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervsmæssigt dyrehold.....	43
Krav 1.9 Opbevaring af fast husdyrgødning	45
Krav 1.10 Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning	48
Krav 1.11 Opbevaring af ensilage.....	50
Krav 1.12 Opbevaring flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand	52
Krav 1.13 Udbringningsperioder for husdyrgødning.....	53
Krav 1.14 Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer.....	55
Krav 1.15 Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning	56
Krav 1.16 2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer.....	57
Krav 1.17 Udarbejdelse af gødningsregnskaber.....	59
Krav 1.18 Afsætning af husdyrgødning.....	60
Krav 1.19 Ligevægten mellem virksomhedens kvælstofforbrug og – behov	61
Krav 1.20 Maksimale lagre af husdyrgødning	62
Krav 1.21 Etablering af plantedække	64
Krav 1.22 Grænser for tildeling af husdyrgødning (harmonireglerne).....	66
Krav 1.23 Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område.....	69
Krav 1.24 Beskyttelse af klitfredede arealer beliggende i et Natura 2000 område	70
Krav 1.25: Beskyttelse af strandbredder beliggende i et Natura 2000 område	73
Krav 1.26 Beskyttelse af arealer i ydre koge i Tøndermarsken beliggende i et Natura 2000 område	75
Krav 1.27 Beskyttelse af reder og redetræer.....	78
Krav 1.28: Anvendelse af fælder	82
Krav 1.29 Om fredskovspligtige arealer beliggende i et Natura 2000 område	83
6.2 Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed.	87
Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 2.3, 2.6-2.14 og 2.20-2.29.....	87
Krav 2.1 Øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker	90
Krav 2.2 Indberetning af kvæg og deres flytninger samt førelse af besætningsregister ..	92
Krav 2.3 Registrering i det centrale husdyrbrugsregister CHR.....	95
Krav 2.4 Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker	97
Krav 2.5 Indberetning af får og geder og deres flytninger samt førelse af besætningsregister.....	99
Krav 2.6 Anmeldelse af mistanke om BSE hos et kreatur	101
Krav 2.7 Anmeldelse af mistanke om TSE hos et får eller en ged	102

Krav 2.8 Regler for kvægbesætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om BSE eller fund af BSE.....	103
Krav 2.9 Regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om TSE eller fund af TSE hos et får eller en ged.....	105
Krav 2.10 Samhandel med får og geder.....	106
Krav 2.11 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om mund og klovesyge.....	107
Krav 2.12 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om smitsomt blæreudslet (SVD) hos svin.....	108
Krav 2.13 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om bluetongue hos får, geder og kreaturer.....	109
Krav 2.14 Veterinære lægemidler	110
Krav 2.15 Foder må ikke være farligt, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald.....	112
Krav 2.16 Opbevaring og anvendelse af forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form.....	114
Krav 2.17 Forbud vedrørende animalsk protein.....	116
Krav 2.18 Anvendelse og/eller besiddelse af plantebeskyttelsesmidler	117
Krav 2.19 Brugen af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal, og midlerne må kun anvendes på de afgrøder og i de doseringer, de er godkendt til.....	120
Krav 2.20 Håndtering af affald fra medicinanvendelse	122
Krav 2.21 Tilbagetrækning af sundhedsskadelige fødevarer samt afhjælpning af problemer, konstateret ved offentlig kontrol.....	123
Krav 2.22 Forebyggelse af indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer.....	125
Krav 2.23 Sporbarhed af dyr og fødevarer	128
Krav 2.24 Journaler til dyr og fødevarer	131
Krav 2.25 Sundhedskrav for produktion af mælk.....	132
Krav 2.26 Brucellose og tuberculose i mælkeleverende besætninger.....	134
Krav 2.27 Lokaler og udstyr til mælkeproduktion	136
Krav 2.28 Hygiejne under malkning og indsamling.....	137
Krav 2.29 Æg til konsum.....	139
Krav 2.30 Anvendelse af biocider og journal over biocider	139
Krav 2.31 Sporbarhed.....	140
Krav 2.32 Journal over analyseresultater.....	142
Krav 2.33 Afhjælpende foranstaltninger, når der konstateres problemer ved den offentlige kontrol	143
Krav 2.34 Journal over anvendelse af genetisk modificeret frø (GMO-frø)	144
6.3 Dyrevelfærd.....	146
Krav 3.1 Alle landbrugsdyr, personale	147
Krav 3.2 Alle landbrugsdyr, tilsyn.....	148
Krav 3.3 Alle landbrugsdyr, optegnelser	149
Krav 3.4 Alle landbrugsdyr, bevægelsesfrihed	150
Krav 3.5 Alle landbrugsdyr, rum og bygninger til husning af dyr	151
Krav 3.6 Alle landbrugsdyr, der holdes udendørs	152

Krav 3.7 Alle landbrugsdyr, automatiseret eller mekanisk udstyr	153
Krav 3.8 Alle landbrugsdyr, vand, foder og andre stoffer	154
Krav 3.9 Alle landbrugsdyr, avlsmetoder	156
Krav 3.10 Alle landbrugsdyr, undtagen svin, operative indgreb	157
Krav 3.11 Kalve, arealkrav og enkeltbokse	160
Krav 3.12 Kalve, materialer der anvendes til stalde	161
Krav 3.13 Kalve, elektriske installationer	162
Krav 3.14 Kalve, isolering, opvarmning og ventilation	163
Krav 3.15 Kalve, automatiseret eller mekanisk udstyr	164
Krav 3.16 Kalve, belysning	165
Krav 3.18 Kalve, bevægelsesfrihed	167
Krav 3.19 Kalve, fastbinding	167
Krav 3.20 Kalve, rengøring og desinfektion	168
Krav 3.21 Kalve, gulve og lejearealer	169
Krav 3.22 Kalve, foder	170
Krav 3.23 Kalve, fodring	172
Krav 3.24 Kalve, vand	173
Krav 3.25 Kalve, udstyr til fodring og vand	174
Krav 3.26 Kalve, råmælk til kalve	175
Krav 3.27 Svin, arealkrav	176
Krav 3.28 Svin, opbinding	177
Krav 3.29 Svin, drægtige søer og gylte i flok	178
Krav 3.30 Svin, rodematerialer til søer og gylte	179
Krav 3.31 Svin, fodersystem til søer og gylte i flok	180
Krav 3.32 Svin, foder	181
Krav 3.33 Svin, isolation af svin	182
Krav 3.34 Svin, støjniveau	183
Krav 3.35 Svin, belysning	184
Krav 3.36 Svin, indretning af stalde	185
Krav 3.37 Svin, rodematerialer	186
Krav 3.38 Svin, gulvflader	187
Krav 3.39 Svin, fodring	188
Krav 3.40 Svin, vand	189
Krav 3.41 Svin, operative indgreb	190
Krav 3.42 Svin, særlige bestemmelser for orner	192
Krav 3.43 Svin, særlige bestemmelser for søer og gylte	193
Krav 3.44 Svin, særlige bestemmelser for pattegrise	194
Krav 3.45 Svin, særlige bestemmelser for fravænnede grise og avls-/fedesvin	195
6.4 God landbrugs- og miljømæssig stand	197
Krav 4.1 Etablering af plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes	197
Krav 4.2 Vedligeholdelse af udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes ..	201

Krav 4.3 Plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes	203
Krav 4.4 Plantebeskyttelse, gødskning og kunstvanding på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes.....	204
Krav 4.5 Vedligeholdelse af plantedækket på permanente græsarealer.....	205
Krav 4.6 Opretholdelse af permanente græsarealer.....	206
Bilag 1 - Brugervejledning til websystemet.....	207
Bilag 2 - Varslingsregler for kontrolbesøg	234
Bilag 3 - Kontrolrapportens oplysninger	235
Bilag 4 - Definitioner.....	237

---

1 Indledning

Denne vejledning beskriver reglerne om krydsoverensstemmelse, hvordan manglende overholdelse af krav skal bedømmes og hvordan krydsoverensstemmelsessystemet fungerer. I forbindelse med reformen af EU's landbrugspolitik i 2005 blev det vedtaget, at der skal være sammenhæng mellem udbetaling af direkte støtte til landbrugere og deres ansvar for miljø, sundhed og dyrevelfærd. Landbrugeren skal overholde en række krydsoverensstemmelseskrav, for at få den fulde støtte udbetalt. Dette kaldes krydsoverensstemmelse.

Reglerne om krydsoverensstemmelse gælder for enkeltbetalingsordningen, for støtte til proteinafgrøder, energiafgrøder og stivelseskartofler samt for moderfår- og handyrpræmier.

Som noget nyt omfatter krydsoverensstemmelse fra og med 2007 også landbrugere, der får henholdsvis tilsagn og støtte efter nogle enkelte støtteordninger under det nye landdistriktsprogram 2007-2013.

Med det nye landdistriktsprogram er hele bedriften som udgangspunkt omfattet af reglerne om krydsoverensstemmelse.

EU har udpeget fire indsatsområder, som er omfattet af krydsoverensstemmelse. Det drejer sig om følgende områder:

- Miljø - i forordningen er miljø- og naturkrav samlet under området ”miljø”
- Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed
- Dyrevelfærd
- God landbrugs- og miljømæssig stand (GLM)

I 2007 indføres der nye krav inden for indsatsområdet vedrørende sundhed og dyrevelfærd. Nærmere beskrivelse af kravene og bedømmelsen af dem findes i vejledningens afsnit 6.

Den gældende nationale lovgivning om krydsoverensstemmelse findes i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 om krydsoverensstemmelse.

1.1 Direkte støtteordninger

Reglerne om krydsoverensstemmelse trådte i kraft den 1. januar 2005 og er nærmere beskrevet i to forordninger:

Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem.

Reglerne betyder, at landbrugere, der søger om direkte støtte, skal overholde en række krav i den eksisterende lovgivning, hvis de vil modtage støtten uden nedsættelser.

De direkte støtteordninger er: enkeltbetaling, proteinafgrøder, energiafgrøder og stivelseskartofler samt præmier for moderfår og handyr.

Alle krav skal være overholdt for hele bedriften (hele CVR-/CPR-nummeret), hvis støtten skal udbetales i fuldt omfang. Det er således en betingelse for udbetaling af fuld støtte, at alle krav om krydsoverensstemmelse overholdes.

1.2 Landdistriktsprogrammet

Krydsoverensstemmelse kommer også til at gælde for areal- og dyrebaserede ordninger under det nye landdistriktsprogram, som starter i 2007.

Dette fremgår af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Under landdistriktsprogrammet er følgende ordninger omfattet af krydsoverensstemmelse: ordninger vedrørende miljøvenligt landbrug, Natura 2000-betalinger, ø-støtte og enkelte skovordninger. Det er de samme krydsoverensstemmelseskrav, der allerede gælder for de direkte støtteordninger, som også skal gælde for ordningerne under landdistriktsprogrammet.

I 2007 er det kun ansøgere under ø-støtteordningen, der vil blive omfattet af krydsoverensstemmelse. Ansøgere under de andre landdistriktsordninger vil først blive omfattet senere. Direktoratet vil udsende supplerende information, når ordningerne iværksættes.

1.3 Område 1: Miljø

Miljøområdet omfatter krav, der skal medvirke til en forbedring af miljøet. Kravene vedrører:

- Beskyttelse af grundvandet mod forurening (krav 1.1)
- Anvendelse af slam til jordbrugsformål (1.2 – 1.6)
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning m.m.(krav 1.7 – 1.15)
- Dyrkningsfri bræmme langs vandløb (krav 1.16)
- Udarbejdelse af gødningsregnskab (krav 1.17 – 1.22)
- Bevarelse af naturtyper, vilde dyr og planter (krav 1.23 – 1.26)
- Beskyttelse af reder og redetræer, samt anvendelse af fælder (krav 1.27 og 1.28)
- Fredskov (krav 1.29).

Miljøområdet kontrolleres af Kommunerne og Plantedirektoratet.

1.4 Område 2: Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed

Sundhedsområdet omfatter krav, der skal sikre og forbedre folke-, dyre- og plantesundheden. Kravene vedrører:

- Øremærkning af kvæg, får og geder (krav 2.1 og 2.4)
- Førelse af et besætningsregister for kvæg, får og geder (krav 2.2 og 2.5)
- Registrering af kvæg, -svine-, fåre- eller gedebesætning i CHR (krav 2.3)
- Anmeldelse af diverse dyresygdomme: mund- og klovsyge, smitsomt blæreudslæt hos svin, blue tongue hos får og geder, BSE hos kreaturer og TSE hos får og geder (krav 2.6, 2.7, 2.11, 2.12, 2.13)
- Regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke eller fund af BSE eller TSE og krav vedrørende samhandel med får og geder (krav 2.8, 2.9, 2.10)
- Forbud mod anvendelse af visse hormoner og uønskede stoffer (2.14 og 2.15)
- Registrering ved anvendelsen af forblandinger og/eller tilsætningsstoffer ved fremstilling af egne foderblandinger (2.16)

-
- Forbud vedr. anvendelse af animalsk protein (2.17)
  - Besiddelse og anvendelse af godkendte plantebeskyttelsesmidler (2.18 og 2.19)
  - Håndtering af affald fra medicinanvendelse (krav 2.20)
  - Tilbagetrækning af sundhedsskadelige fødevarer (krav 2.21)
  - Forebyggelse, test og anmeldelse af diverse dyresygdomme (krav 2.22)
  - Sporbarhed af dyr, foder og fødevarer (2.23 og 2.31)
  - Journalføring af dyrekontroller og animalske produkter (krav 2.24)
  - God mælke kvalitet og forsvarlig håndtering og opbevaring af mælken (krav 2.25, 2.27 og 2.28)
  - Brucellose og tuberkulose i mælkeleverende besætninger (krav 2.26)
  - Håndtering og opbevaring af æg (krav 2.29)
  - Korrekt brug og journalføring af biocider (krav 2.30)
  - Journalføring af testresultater og af plantemateriale (krav 2.32)
  - Afhjælpende foranstaltninger ved problemer ved den offentlige kontrol (krav 2.33)
  - Journal over anvendelse af GM såsæd (krav 2.34)

Området kontrolleres af Fødevarestyrelsen, Plantedirektoratet og Miljøstyrelsen.

1.5 Område 3: Dyrevelfærd

Dyrevelfærdsområdet omfatter 45 krav der vedrører:

- Krav til staldindretning
- Håndtering af dyrene
- Rengøring og desinfektion
- Foder og vand
- Rodemateriale til svin
- Faglig uddannelse
- Optegnelser
- Avlsmetoder

Krav 3.1 – 3.10 vedrører alle landbrugsdyr.

Krav 3.11- 3.26 vedrører kalve.

Krav 3.27 – 3.45 vedrører svin.

Området kontrolleres af Fødevarestyrelsen.

1.6 Område 4: God landbrugs- og miljømæssig stand (GLM)

Kravene på området skal sikre, at alle landbrugsarealer, især arealer, der ikke længere anvendes til produktionsformål, såsom udtagne og udyrkede arealer, bevares i god landbrugs-og miljømæssig stand. Kravene omfatter:

- Etablering og vedligeholdelse af plantedække på udtagne og udyrkede arealer (krav 4.1 – 4.4)
- Vedligeholdelse af plantedække på permanente græsarealer (krav 4.5)

Krav 4.6 er udgået.

Området kontrolleres af Plantedirektoratet.

For mere information om GLM, se Bilag C i Vejledning om Enkelbetaling december 2006

---

2 Formål

Denne vejledning henvender sig til de myndigheder, som er ansvarlige for at gennemføre kontrollen med, at kravene bliver overholdt. Det drejer sig om Kommunerne, Skov- og Naturstyrelsen, Plantedirektoratet og Fødevarerstyrelsen.

Formålet med vejledningen er at gøre kontrollen med krydsoverensstemmelse ensartet myndighederne i mellem. Det er ligeledes hensigten at oplyse kontrolmyndighederne om, hvordan der udtages landbrugere til kontrol og om fremgangsmåden ved kontrolindberetning til Direktoratet for FødevarerErhverv.

3 Generelt

Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 præciserer de EU-forordningsbestemmelser, som kontrolmyndighederne er forpligtede til at følge i forbindelse med krydsoverensstemmelse.

Kontrollen med krydsoverensstemmelse vil ofte være en del af kontrolmyndighedernes almindelige kontroller. Kontrolmyndighederne, som er nævnt i denne vejlednings afsnit 6, udfører kontrollen for at sikre, at bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 bliver overholdt.

Der henvises til Direktoratet for FødevarerErhvervs hjemmeside www.dffe.dk. Der findes de ovennævnte bestemmelsers fulde tekst. Bestemmelserne kan også findes i Vejledning om Krydsoverensstemmelse, april 2007.

3.1 Krydsoverensstemmelsessystemet (webapplikationen)

Direktoratet for FødevarerErhverv har etableret et webbaseret system til administration og indberetning af krydsoverensstemmelseskontrol. Systemet danner grundlag for kommunikationen mellem Direktoratet for FødevarerErhverv og kontrolmyndighederne. Webapplikationen findes på webadressen:

ko-kontrol.dffe.dk.

Bemærk, at der ikke skal skrives www foran.

Webapplikationen har følgende funktioner:

- Dannelse og visning af støtteansøgere
- Udtagning af landbrugere til kontrol for krydsoverensstemmelse
- Validering af de udtagne landbrugere
- Indrapportering af kontrolresultater fra henholdsvis KO-kontrol og anden-kontrol, høringssvar m.m.

Systemet indeholder en oversigt over støtteansøgere, som kontrolmyndighederne anvender ved udtagning af landbrugere til krydsoverensstemmelseskontrol. Herudover indeholder systemet en statistisk oversigt, hvoraf det bl.a. fremgår, hvilken andel af landbrugerne, der **skal** udtages til KO-kontrol.

3.2 Ansvar for kontrollen

Direktoratet for FødevarerErhverv har som udbetalingsorgan ansvaret for at organisere kontrollen med krydsoverensstemmelse i Danmark.

Der skelnes mellem de myndigheder, der er ansvarlige for at udføre kontrollen, og de myndigheder, der er ansvarlige for administrationen af reglerne.

Ansvaret for kontrollen med overholdelsen af de krav, der er omfattet af krydsoverensstemmelse ligger hos de kontrolmyndigheder, der efter gældende regler er udpeget dertil. Selve kontrollen bliver udført af den myndighed, der er udpeget hertil i bestemmelsen eller af den myndighed, som den ansvarlige kontrolmyndighed har indgået en kontrolaftale med.

Følgende myndigheder er ansvarlige for administrationen af reglerne: Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, Plantedirektoratet, Fødevarestyrelsen, Justitsministeriet og Direktoratet for FødevareErhverv.

Følgende myndigheder er ansvarlige for at udføre kontrollen med et eller flere krydsoverensstemmelseskrav: Kommunerne, Skov- og Naturstyrelsen, Plantedirektoratet og Fødevarestyrelsen.

I afsnit 6 er det for hvert krav angivet, hvilken kontrolmyndighed, der er ansvarlig for at udtage landbrugere og for at udføre kontrollen.

3.3 Procedure for kontrollen

Hver kontrolmyndighed kontrollerer efter de sædvanlige procedurer jf. nedenstående:

- Plantedirektoratet foretager sin kontrol på grundlag af kontrolinstrukser for gødningsregnskaber og harmoniregler, foderhygiejne, efterafgrøder og enkeltbetaling (inkl. god landbrugs- og miljømæssig stand). Desuden kontrollerer Plantedirektoratet krav nr. 2.1 og 2.2 for Fødevarestyrelsen og krav nr. 1.24 – 1.25 og 1.27 - 1.29 for Skov- og Naturstyrelsen på basis af kontrolinstrukser godkendt af henholdsvis Fødevarestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen. De nævnte instrukser revideres hvert år.
- Fødevarestyrelsens kontrol følger Fødevarestyrelsens generelle kontrolvejledning (Kap.V, Sagsopfølgning).
- Kommunerne tilrettelægger og udfører tilsynet med landbruget på miljøbeskyttelseslovens område. I den forbindelse har Miljøstyrelsen udarbejdet Vejledning (nr. 3, 1994) om tilsyn med landbrug, Vejledning (nr. 5, 1990) om affaldsstoffer til jordbrugsformål, Vejledning (nr. 7, 1993) om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Vejledning (nr. 6, 1997) om 10-års kontrol af gyllebeholdere og Vejledning (nr. 6, 2004) om differentieret miljøtilsyn. Kommunerne udfører kontrollen med krav 1.23 og 1.26 for Skov – og Naturstyrelsen og har overtaget kontrollen med krav 1.16 fra amterne.

Miljøstyrelsen har endvidere udarbejdet Vejledning om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven (nr. 6, 2005) og Vejledning om anvendelse af retssikkerhedsloven på miljøområdet. Disse vejledninger vedrører miljøområdet i almindelighed og bruges derfor også i forhold til landbruget.

3.4 KO-kontrol

Der anvendes to begreber i forbindelse med kontrol med krydsoverensstemmelse – henholdsvis KO-kontrol og anden-kontrol.

KO-kontrol er defineret som planlagte kontroller for krydsoverensstemmelse. Disse kontroller udføres hos landbrugere, der er udtaget til kontrol på grundlag af en risikoanalyse (jf. afsnit 3.3.2) og som indgår i den ene procent af bekræftede støtteansøgere, der skal kontrolleres. Visse krav kontrolleres dog administrativt og ikke hos landbrugeren. Det fremgår under kravet, hvis det kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontrol. KO-kontroller udføres som en integreret del af den kontrol, kontrolmyndighederne gennemfører efter øvrig gældende lovgivning.

Selv om kontrolbesøget for en KO-kontrol eventuelt foregår over flere dage, skal kontrollens resultat indberettes samlet.

Den enkelte kontrolmyndighed kontrollerer og **indberetter samtlige krav**, som indgår i den pågældende kontrolmyndigheds kontrolforpligtigelser i forhold til krydsoverensstemmelse. Der indberettes såvel kontroller med OK resultat og resultater, hvor der findes manglende overholdelse.

Alle krav skal kontrolleres og resultaterne for samtlige krav skal være oplyst ved indberetningen.

Kontrollen foregår i hele kontrolåret, der løber fra 1. januar til 31. december. Kontrolmyndigheden skal på enhver kontrol kontrollere samtlige krav, som de er ansvarlige for. Hvis kontrollen med ét eller flere krav er afhængig af sæsonen og derfor ikke kan kontrolleres på kontroltidspunktet, skal det bemærkes i kontrolrapporten, og kravet indberettes som "irrelevant".

Kontrolmyndigheden skal udarbejde en kontrolrapport, som indeholder de oplysninger, der er beskrevet i bilag 3.

3.5 Anden-kontrol

Der er tale om anden-kontrol, hvis kontrolmyndigheden konstaterer eller har mistanke om manglende overholdelse af krav, i forbindelse med f.eks.:

- Kontrolbesøg planlagt til andre formål
- Anmeldelse
- Opfølgning på KO-kontrol

Der udtages derfor ikke landbrugere til anden-kontrol. Ved anden-kontrol skal der kun indberettes ved konstatering af manglende overholdelse af krav. Hvis der konstateres en manglende overholdelse af krav på en anden-kontrol **skal** den manglende overholdelse indberettes til Direktoratet for FødevareErhverv.

Der indberettes alene på det/de krav, hvor der er konstateret manglende overholdelse.

Hvis anden-kontrollen er en opfølgning på en tidligere KO-kontrol, skal resultatet af anden-kontrollen kun indberettes, hvis der ikke er rettet på det forhold, der udgjorde den manglende overholdelse ved KO-kontrollen, det vil sige hvis der fortsat er tale om en manglende overholdelse.

Kontrollen skal udføres i overensstemmelse med de retningslinier, som er gældende for det enkelte krav og efter samme procedure som ved KO-kontrol. Kontrolmyndigheden skal ligeledes udfærdige en kontrolrapport, som indeholder de oplysninger, som er beskrevet i bilag 3.

Resultatet af eventuelle anden-kontroller vil indgå i direktoratets beregning af den direkte støtte til landbrugere i det støtteår, hvor kontrollen har fundet sted.

3.6 Konsekvenser af manglende overholdelse af krav

Konstaterer kontrolmyndigheden, at en landbruger ikke har overholdt et krydsoverensstemmelseskrav, skal myndigheden vurdere den manglende overholdelse ud fra **alvor, omfang og varighed**.

Den manglende overholdelse vil få tildelt karakteren 1 - 4 både for alvor, omfang og varighed.

Karakteren 1	Når den manglende overholdelse af et krav ligger inden for en toleran- cegrænse , som er fastlagt i retsgrundlaget for kravet.
Karakteren 2	Når den manglende overholdelse kun har mindre betydning i forhold til kravets formål.
Karakteren 3	Når den manglende overholdelse af et krav har en væsentlig betydning i forhold til formålet med kravet.
Karakteren 4	Når den manglende overholdelse af et krav har meget stor betydning i forhold til kravets formål.

Den samlede vurdering af kravet sker ved, at karaktererne for alvor, omfang og varighed lægges sammen.

3.7 Uagtsom eller forsætlig handling eller undladelse

Der skelnes mellem, om en manglende overholdelse af krav skyldes en uagtsom eller forsætlig handling eller undladelse. Ved manglende overholdelse af krav vedrørende krydsoverensstemmelse betragtes den manglende overholdelse af et krav normalt som en uagtsom handling eller undladelse.

En **uagtsom** handling eller undladelse omhandler situationer, hvor landbrugeren ikke udviser tilstrækkelig agtpågivenhed og derfor ikke opfylder et eller flere krav. Situationen bedømmes mildere end den forsætlige handling eller undladelse.

En **forsætlig** handling eller undladelse omhandler situationer, hvor landbrugeren undlader at handle eller foretager en handling, som han ved eller anser for overvejende sandsynligt vil medføre en manglende overholdelse af et eller flere krav. Denne situation bedømmes strengere og medfører en øget nedsættelse af støtten.

For at en sag kan afgøres som forsætlig, skal der som udgangspunkt foreligge:

1. Meget klar objektiv manglende overholdelse af reglerne, *eller*
2. Forudgående indskærpelse af reglerne indenfor en periode på 3 år regnet fra den første manglende overholdelse.

I særlige tilfælde vil anden direkte kommunikation mellem landbrugeren og kontrolmyndigheden end en indskærpelse kunne godtgøre, at landbrugeren er bekendt med den manglende overholdelse og dens betydning. Hvis en kontrolmyndighed f.eks. har skrevet til samtlige

---

lodsejere i et område med beskyttede vandløb og mindet om, hvilke krav der gælder, vil dette kunne sidestilles med en indskærpelse.

Dokumentation for klar og objektiv manglende overholdelse af reglerne kan foreligge i form af eksempelvis fotos eller prøveresultater.

Hvis kontrolmyndigheden vurderer, at der er tale om en forsætlig handling, afkrydser myndigheden feltet ”forsætlig” i webapplikationen.

3.8 Nedsættelse af støtten

Manglende overholdelse af krav, som direkte kan tilskrives en handling eller undladelse af en handling fra den pågældende landbruger, kan medføre, at den direkte støtte bliver nedsat. Direktoratet for FødevarerErhverv beslutter hvor meget støtten skal nedsættes. Beslutningen sker på baggrund af indberetningen fra kontrolmyndigheden og ud fra en vurdering af, om der er tale om en uagtsom - eller forsætlig handling eller undladelse eller en gentagen manglende overholdelse inden for de sidste tre år.

I det følgende beskrives, hvordan Direktoratet for FødevarerErhverv beregner nedsættelsen af støtten.

Uagtsom handling eller undladelse

Et krav

Hvis landbrugeren på grund af en uagtsom handling eller undladelse ikke har overholdt et krav, vil landbrugeren støtte som udgangspunkt bliver nedsat med 3 %. Nedsættelsen kan blive nedsat til 1 % eller hævet til 5 % afhængig af, hvor alvorlige, omfangsrige og varige manglerne er. Nedsættelsen bliver fastsat bl.a. på baggrund af kontrolmyndighedens samlede karakter for kriterierne alvor, omfang og varighed:

- Samlet karakter 6-7 = 1 % sanktion
- Samlet karakter 8 -10 = 3 % sanktion
- Samlet karakter 11-12 = 5 % sanktion

Flere krav inden for samme område

Er der flere krav inden for samme område, som landbrugeren ikke har overholdt, vurderes det som én manglende overholdelse inden for området. Områdets nedsættelsesprocent vil da svare til den højeste nedsættelsesprocent for et enkelt krav inden for området.

En manglende overholdelse af ét krav kan godt samtidig medføre manglende overholdelse af et andet krav. Det vil sige, at det samme forhold, konstateret på kontrollen, kan medføre manglende overholdelse af to krav. I dette tilfælde indberettes der manglende overholdelse af begge krav. Ved beregning af nedsættelsesprocenten bliver kravet med den højeste indberettede karakter afgørende.

Flere krav inden for forskellige områder

Hvis landbrugeren ikke har overholdt flere krav inden for forskellige områder, bliver den samlede nedsættelse af landbrugsstøtten beregnet ved at lægge nedsættelsesprocenterne fra områderne sammen.

Hvis det er første gang, landbrugeren ikke har overholdt et eller flere krav, og hvis dette skyldes uagtsomhed, kan nedsættelsen af støtten maksimalt blive 5 %.

Gentagelse af uagtsom manglende overholdelse

Det betragtes som en gentagelse, hvis en landbruger flere gange inden for en treårs periode undlader at overholde det samme krav. Treårsperioden er det igangværende kontrolår plus de to foregående år. Hvis der bliver foretaget flere uafhængige kontrolbesøg inden for samme år, bliver en manglende overholdelse af samme krav også betragtet som en gentagelse.

Ved beregning af nedsættelsen ved gentagelsestilfælde, tager direktoratet udgangspunkt i den nedsættelsesprocent, der blev beregnet ved den foregående kontrol. Denne procent ganges herefter med 3. Hvis nedsættelsen forrige gang var beregnet til 3 %, bliver nedsættelsen ved gentagelse $3 \times 3 \% = 9 \%$.

Konstaterer kontrolmyndigheden flere gange efter hinanden, at et krav, som tidligere inden for 3-års-perioden er blevet indberettet som manglende overholdelse af flere krav inden for **samme område**, ganges det konkrete kravs forrige sanktionsprocent med 3.

Konstaterer kontrolmyndigheden flere gange efter hinanden, at et krav, som tidligere indenfor 3-års-perioden er blevet indberettet som manglende overholdelse af flere krav inden for **forskellige områder**, ganges det konkrete kravs forrige sanktionsprocent med 3.

Eksempel

Hvis der et år indberettes manglende overholdelse af krav 1.1 og krav 2.1 med resulterende nedsættelsesprocent på henholdsvis 3 % og 1 %, så bliver nedsættelsesprocenten 4. Hvis der året efter indberettes manglende overholdelse af krav 1.1 betragtes det som en gentagen manglende overholdelse af krav 1.1, og nedsættelsesprocenten bliver 3 gange 3 %, som var forrige års nedsættelsesprocent for kravet.

Skyldes den manglende overholdelse af krydsoverensstemmelse uagtsomhed, kan nedsættelsen af støtten ved gentagelse maksimalt blive 15 %. Når nedsættelsesprocenten bliver 15 %, underretter Direktoratet for FødevarerErhverv landbrugeren om, at yderligere manglende overholdelse af samme krav betragtes som en forsætlig handling.

Forsætlig handling eller undladelse

Hvis landbrugeren ikke har overholdt et eller flere krydsoverensstemmelseskrav, og direktoratet vurderer, at det skyldes en forsætlig handling eller undladelse, bliver nedsættelsen vurderet individuelt for hvert krav i de konkrete tilfælde.

Hvis landbrugeren ikke har overholdt et krav, og direktoratet vurderer det som forsætligt, fører det som udgangspunkt til en nedsættelse af landbrugsstøtten på 20 %. Procentsatsen kan i særlige tilfælde reduceres til 15 eller forøges til 100.

Konsekvenserne af manglende overholdelse af krydsoverensstemmelse fremgår af nedenstående tabel.

Manglende overholdelse af:	Uagtsom manglende overholdelse		Forsætlig manglende overholdelse
	Første gang	Gentagelse	
Et krav	<p>Som udgangspunkt nedsættes støtten med 3 pct. Procenten kan nedsættes til 1 eller forhøjes til 5 afhængig af vurderingen af alvor, omfang og varighed.</p> <p>Hvis vurderingen som helhed giver resultatet – ”mindre betydning” – er nedsættelsen 1 pct.</p> <p>Hvis vurderingen som helhed giver resultatet – ”væsentlig betydning” – er nedsættelsen 3 pct.</p> <p>Hvis vurderingen som helhed giver resultatet – ”meget stor betydning” – er nedsættelsen 5 pct.</p>	<p>Nedsættelsesprocenten fra den første manglende overholdelse ganges med faktor 3. <i>Eks. 3 pct. x 3 = 9 pct.</i></p> <p>Ved yderligere gentagelse ganges den senest fastsatte nedsættelsesprocent med en faktor 3, dog max. 15 pct. <i>Eks. 3 x 9 pct. = 27 pct., der nedsættes til 15 pct.</i></p> <p>Når 15 pct. er nået underrettes landbrugeren om, at en yderligere manglende overholdelse vil blive behandlet som en forsætlig manglende overholdelse.</p>	<p>Som udgangspunkt nedsættes støtten med 20 pct. Procenten kan nedsættes til minimum 15 pct. eller forøges til 100 pct. på grundlag af kontrolmyndighedens indberetning.</p> <p>I vurderingen indgår desuden direktoratets registrering af, hvorvidt den manglende overholdelse er en gentagelse, samt vurderingen af alvor, omfang og varighed.</p>
Flere krav inden for samme område	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for det enkelte krav, dog max 5 pct. (behandles som én manglende overholdelse).	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for det enkelte krav, hvor der er gentagen manglende overholdelse, dog max 15 pct. (behandles som én manglende overholdelse).	Støtten nedsættes med den højeste nedsættelsesprocent for de enkelte krav, hvor der er forsætlig manglende overholdelse.
Flere krav inden for forskellige områder	Nedsættelsesprocenterne for de enkelte områder lægges sammen, dog max. 5 pct. <i>Eks. 3 pct. + 5 pct. = 8 pct., der nedsættes til 5 pct.</i>	Nedsættelsesprocenter for de enkelte områder lægges sammen, dog max 15 pct. <i>Eks. 9 pct. + 15 pct. = 24 pct., der nedsættes til 15 pct.</i>	Nedsættelsesprocenterne for de enkelte områder lægges sammen.

3.7 Direktoratets håndtering af manglende overholdelse

Direktoratet for FødevarerErhverv har udviklet et IT-system til administration af krydsoverensstemmelse, som sikrer ensartethed i beregningen af nedsættelse af støtten. IT-systemet beregner nedsættelsen automatisk på grundlag af evalueringen, som er foretaget af kontrolmyndigheden.

IT-systemet er også i stand til at understøtte identificering af forsæt, hvis dette felt er afkrydset i kontrolmyndighedens indrapportering.

Det er endvidere muligt for Direktoratet for FødevarerErhverv at ændre nedsættelsen manuelt som følge af f.eks. en klage, eller hvis direktoratet vurderer, at indberetningen ikke er i overensstemmelse med den pågældende regel eller vejledning for indberetning.

3.8 Andre sanktioner

Reglerne om krydsoverensstemmelse erstatter ikke det almindelige strafferetslige system. Hvis reglerne om krydsoverensstemmelse er knyttet til en retsbestemmelse, der foreskriver, at landbrugeren kan straffes med bøde eller meldes til politiet, kan landbrugeren risikere at blive trukket i den direkte støtte samt at blive straffet med bøde for samme forhold.

De to typer sanktioner er uafhængige af hinanden. Kontrolmyndigheden skal derfor høre landbrugeren og indberette den manglende overholdelse til Direktoratet for FødevarerErhverv inden for de gældende frister (i forhold til kontrolbesøget) uden at afvente et evt. forløb i det almindelige strafferetslige system.

3.9 Producentkifte

Ved anmeldelse af producentkifte gælder det, at erhververen overtager forpligtelsen til at overholde reglerne om krydsoverensstemmelse ved overtagelse af såvel en hel som en del af en bedrift.

En erhverver er en producent, som ved køb, tilforpagtning eller ved ophør med bortforpagtning overtager retten til en hel bedrift eller dele af en bedrift fra en anden.

En overdrager er en producent, som ved salg, bortforpagtning eller ved ophør med tilforpagtning overdrager retten til en hel bedrift eller dele af en bedrift til en anden.

For mere information se Direktoratet for FødevarerErhvervs Vejledning om Producentkifte 2006, afsnit 9.

Hvis overdrageren beholder støtten ved producentkifte

Hvis der indsendes en producentkifteerklæring, overgår forpligtelsen til at overholde reglerne om krydsoverensstemmelse til erhververen. Det vil sige, at erhververen ved indsendelsen af en producentkifteerklæring forpligter sig til at opfylde alle støttebetingelserne – inklusive krydsoverensstemmelse i den 10 måneders lange rådgighedsperiode for at overdrageren kan få udbetalt den fulde støtte.

Hvis erhververen overtræder reglerne om krydsoverensstemmelse **i løbet af** den 10 måneder lange rådgighedsperiode, kan det medføre en reduktion i støtten, der tilfalder overdrageren.

Hvis erhververen overtræder reglerne om krydsoverensstemmelse på de overdragede arealer **efter** den 10 måneder lange rådighedsperiode, vil det ikke medføre en reduktion af støtten, som tilfalder overdrageren, men derimod en reduktion af erhververens støtte.

Det er også sådan, at det ikke har betydning for erhververens eventuelle støtte, hvis overdrageren har forbrudt sig mod reglerne om krydsoverensstemmelse på de overdragede arealer.

Hvis støtten for de overdragede arealer tilfalder erhververen

Med *Anmeldelse om producentskifte* og *Erklæring om enkeltbetaling* kan overdrageren og erhververen beslutte, at erhververen dels indtræder i overdragerens rettigheder og pligter, dels får udbetalt støtten.

Det indebærer blandt andet, at erhververen overtager en eventuel nedsættelse af støtten, der er forårsaget af, at overdrageren ikke har overholdt reglerne om krydsoverensstemmelse forud for producentskiftet. Erhververen overtager dog ikke "historikken" i form af overdragerens tidligere manglende overholdelse af reglerne om krydsoverensstemmelse.

Det betyder, at hvis der sker en gentagen manglende overholdelse af samme krav, medfører det ikke en skærpet sanktion, men bliver betragtet som en ny manglende overholdelse. Først hvis erhververen ikke overholder et krav flere gange betragter direktoratet det som en gentagelse.

For mere information om rådighedsperiode henvises der til afsnit 4.3 i Vejledning om Enkeltbetaling, 2006.

4. Kontrol

4.1 Risikoanalyse

Kontrolmyndigheden skal altid udarbejde en skriftlig risikoanalyse forud for udtagning af støtteansøgere til kontrol med krydsoverensstemmelse. I risikoanalysen beskrives kriterierne for udvælgelse af landbrugere til kontrol.

Ved risikoanalyse menes en vurdering af sandsynligheden for manglende overholdelse af krydsoverensstemmelseskrav, baseret på tidligere erfaringer. I forbindelse med krydsoverensstemmelse vurderer kontrolmyndigheden sandsynligheden for følgende forhold på bedriften:

- Risiko for manglende overholdelse af bestemmelserne om miljø
- Risiko for manglende overholdelse af bestemmelserne om sundhed
- Risiko for manglende overholdelse af dyrevelfærdskrav
- Risiko for manglende overholdelse af bestemmelserne om god landbrugs- og miljømæssig stand

Der stilles følgende krav til kontrolmyndighedernes risikoanalyse:

- Risikoanalysen skal udarbejdes ud fra den gældende lovgivning, hvis dette er relevant, alternativt ud fra de pågældende krav eller normer. Hvis risikoanalysen udarbejdes ud

---

fra de relevante krav eller normer, kan risikoanalysen baseres på de enkelte bedrifter, bedriftskategorier eller geografiske områder. Hvis kontrolmyndigheden vurderer, at det er mere effektivt, kan en særlig risikoanalyse foretages for virksomheder, særlige slagterier, handlende eller leverandører.

- Risikoanalysen skal være dokumenteret skriftligt og være påført journalnummer, dato og kontrolmyndighedens navn.
- Risikoanalysen skal opbevares hos kontrolmyndigheden i minimum 5 år.
- Risikoanalysen skal forelægges Direktoratet for FødevarerErhverv, hvis direktoratet anmoder herom.

Ved udarbejdelse af risikoanalysen kan nedenstående skabelon for eksempel anvendes.

Notat	
Risikoanalyse vedr. kontrol med krydsoverensstemmelse	
	Dato
	Journalnr.
	Kontrolmyndighed
<u>Retsgrundlag</u>	
Et indledende afsnit om baggrunden for udarbejdelse af risikoanalysen i relation til f.eks. lovgivningen og den ordning, der skal kontrolleres. Teksteksempel:	
”I henhold til Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 om krydsoverensstemmelse, skal kontrolmyndigheden udtage landbrugere til kontrol med krydsoverensstemmelse på baggrund af en risikoanalyse”.	
<u>Analyse af tidligere erfaringer</u>	
Et afsnit der indeholder en analyse af forrige års kontrolresultater og andre erfaringer, samt en analyse af tidligere anvendte risikokriterier til belysning af, om de rigtige parametre er anvendt.	
<u>Baggrund for udvalgte risikokriterier</u>	
Et afsnit der indeholder en kort begrundelse for hvilke risikokriterier der er valgt i relation til de konkrete krav. Lægges der flere risikokriterier til grund for udtagningen, redegøres der for hvor højt de enkelte kriterier er vægtet og hvorfor.	
Afslutningsvist kan notatet indeholde en konklusion, der beskriver de valgte kriterier og vægtningen af dem.	

Eksempel på risikokriterier:

- Bedriftsstørrelse
- Antal dyreenheder
- Driftsform
- Landbrugsaktivitetstype (dyrkning af afgrøder, dyrehold m.v.)
- Afgrødetype
- Bedrifter der grænser op til beskyttet natur/vandløb

-
- Geografisk fordeling
  - Dato for sidste kontrolbesøg
  - Antal marker, areal og antal dyr, der er søgt støttet til
  - Ændringer i forhold til foregående år
  - Kontrolresultater fra foregående år – tilfælde af manglende overholdelse af krav
  - Udskiftninger af dyr som omhandlet i artikel 58 i KFO 796/2004

De anvendte risikokriterier skal være relevante for de konkrete krav, der skal kontrolleres. Den enkelte kontrolmyndighed træffer selv beslutning om, hvilke risikokriterier der skal danne grundlag for udtagning.

Hvis risikoanalysen viser, at der ikke findes et tilstrækkeligt grundlag for udvælgelse af risikokriterier, kan kontrolmyndigheden fortage en tilfældig udvælgelse af landbrugere, der skal kontrolleres. Det skal begrundes i risikoanalysen, hvis denne metode vælges.

4.2 Støttepopulation og udtagning til kontrol

Direktoratet for FødevarerErhverv stiller fra kontrolårets start en oversigt over støtteansøgere til rådighed for kontrolmyndighederne. Oversigten dannes i første omgang ud fra det forudgående års støtteansøgere, men opdateres i takt med, at ansøgningerne modtages og registreres i det pågældende år. Endvidere kan oversigten over støtteansøgere ændres f.eks. ved ændringer i ejerforhold for den enkelte landbruger, for eksempel salg af en ejendom. Hovedparten af støtteansøgerne kan først bekræftes efter udløbet af ansøgningsfristen for enkeltbetalingsordningen, som er den 21. april.

Desuden meddeles minimumskontrolprocenten samt det antal landbrugere, der skal udtages til planlagte KO-kontroller. Denne er som udgangspunkt 1 %, men kan sænkes eller øges i henhold til krav i anden lovgivning.

Kontrolmyndigheden har selv ansvar for at undersøge, om en landbruger der er udtaget til kontrol, har ansøgt om støtte. Hvis den udtagne ansøger ikke er ansøger i det pågældende år, skal kontrolmyndigheden udtage en ny ansøger til kontrol.

Når kontrolmyndigheden er en kommune, udtager denne efter risikoanalyse mindst 1 % af landbrugere, der ansøger om direkte landbrugsstøtte, inden for myndighedens geografiske område, til kontrol.

Bortset fra kommunerne kan en kontrolmyndighed i stedet årligt på baggrund af en risikoanalyse vælge at udtage det antal bedrifter til kontrol, der svarer til mindst 1 % af de bedrifter, der har indgivet ansøgning om støtte, og som er omfattet af de kontrolordninger, der hører under den pågældende myndigheds kompetence.

Udtagningsprocenten kan dog være lavere eller højere end 1 %, hvor en anden minimumsprocent fremgår af den eksisterende lovgivning.

Kontrolmyndigheden kan ved udtagning til kontrol efter risikoanalysen, hvis det er nødvendigt, foretage udskiftninger i den valgte population hvis den begrundes og dokumenteres det. Begrundelsen og dokumentationen indsendes via mail til: ko-kontrol@dfve.dk.

Ændringer i den valgte kontrolpopulation kan finde sted, så længe der ikke er sket indberetning på CVR/CPR-nummeret. Hvis den udtagne landbruger, som ønskes udskiftet, er en glo-

---

bal producent (en producent, der har produktionsenheder beliggende inden for flere kommuners geografiske område), forudsætter udskiftningen, at der tages kontakt til andre berørte myndigheder og træffes aftale herom.

Kontrolmyndighederne skal **senest den 15. maj** i kontrolåret meddele Direktoratet for FødevareErhverv, hvilke bedrifter kontrolmyndigheden har udtaget til KO-kontrol. Meddelelser herom skal ske på: ko-kontrol@dffe.dk

Bilag 1 indeholder vejledning til brug for udvælgelse af de producenter, der skal kontrolleres, og viser hvilke producentoplysninger, der danner grundlag for udtagelsen. I denne forbindelse har producent og landbruger samme betydning.

4.3 Habilitet

Kontrolmyndigheden betragtes som inhabil i de tilfælde, hvor kontrolmyndigheden har udtaget sin egen ejendom til kontrol med krydsoverensstemmelse. Kontrolmyndigheden skal i disse tilfælde træffe aftale med en anden kontrolmyndighed om at udføre kontrollen.

4.4 Globale producenter

Bedrifter, der modtager direkte støtte, og som omfatter produktionsenheder beliggende i forskellige kontrolmyndigheders geografiske område, er globale producenter. Udtages en global producent til kontrol, indgår denne i beregningen af kontrolomfanget hos den kontrolmyndighed, der først har udtaget bedriften til kontrol.

Hvis en bedrift (ét CVR-CPR nummer) har produktionsenheder fordelt over flere kontrolmyndigheder, viser webapplikationen, hvilke andre kontrolmyndigheder, der skal kontrollere de andre dele af bedriften. Disse ejendomme skal kontrolleres for samtlige krydsoverensstemmelseskrav, som kontrolmyndigheden er ansvarlig for, og kontrolresultatet indberettes som en KO-kontrol.

Den kontrolmyndighed, der har registreret producentens CVR/CPR-adresse, kan udtage producenten til KO-kontrol, selv om der ingen landbrugsaktivitet er på adressen. I sådanne tilfælde skal kontrolmyndigheden begrunde udtagningen i risikoanalysen.

Ejendomme beliggende på grænsen mellem to kontrolmyndigheders område

Hvis det konstateres, at **dele** af en landbrugers ejendom (ejendomsnr.) er beliggende i en anden kontrolmyndigheds område, skal kontrolmyndigheden, hvor ejendommen er registreret, aftale med den anden kontrolmyndighed, hvem der gennemfører kontrollen.

4.5 Varsling af kontrolbesøg

Der er ikke fastsat særlige regler om varsling af tilsyn, idet disse forventes at følge normal praksis inden for kontrolområderne. Hvis der ikke er særlige regler om varsling, skal kontrolbesøget anmeldes skriftligt 14 dage i forvejen i henhold til reglerne om varsling i retssikkerhedslovens § 5 (Lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter).

Varsling bør imidlertid ikke finde sted i tilfælde, hvor varslingen kan forspilde formålet med kontrollen; f.eks. fordi en landbruger vil kunne nå at berigtige forhold, der ellers vil udgøre manglende overensstemmelse, inden kontrollen gennemføres, eller hvis en EU retsakt tilsiger, at varsling som udgangspunkt ikke skal foretages og højst må ske 48 timer før et kontrolbesøg, jf. bilag 2.

4.6 Tilsyn

Kontrolløren skal ved ankomsten til den udtagne bedrift præsentere sig og informere om baggrunden for kontrollen og om formålet med kontrollen med krydsoverensstemmelse. I samme forbindelse skal Direktoratet for FødevarerErhvervs folder om kontrolbesøget udleveres for at gøre landbrugeren bekendt med det videre forløb efter kontrolbesøgets afslutning.

Folderen kan hentes på:

www.dffe.dk/jordbrug/krydsoverensstemmelse/vejledning/krydsoverensstemmelse-kontrolbesøg.

Kontrolløren skal under kontrolbesøget anvende en høflig og konstruktiv tone, og bør gennem dialog med landbrugeren sikre sig, at landbrugeren fuldt ud er klar over formålet med- og de mulige konsekvenser af kontrollen. Kontrolmyndighederne bør således sikre sig, at landbrugeren medvirker positivt ved kontrollen og at de forhold, der konstateres under gennemgangen, er fuldt belyste, samt at landbrugeren er informeret om det videre forløb.

Kontrolløren skal gennemføre kontrolbesøget, således at det ikke er til unødige gene for landbrugeren, herunder at kontrolbesøget afsluttes så hurtigt som forsvarligt.

Kontrolløren må i forbindelse med kontrolbesøget ikke udtale sig om, hvordan den manglende overholdelse senere kan tænkes at blive afgjort af Direktoratet for FødevarerErhverv i forhold til udbetaling af direkte støtte.

Kontrolløren kan henvise den kontrollerede landbruger til ”Vejledning om Krydsoverensstemmelse”, hvor de mulige konsekvenser af manglende overholdelse af krydsoverensstemmelseskrav er beskrevet.

Under kontrolbesøget har landbrugeren pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Hvis landbrugeren forhindrer gennemførelsen af en kontrol, vil landbrugeren ikke være berettiget til at modtage landbrugsstøtte. Hvis landbrugeren som ansøger ikke selv kan være til stede under kontrollen, er det landbrugers ansvar at finde en stedfortræder. Det gælder også, hvis landbrugeren er borte fra bedriften i en længere periode.

4.7 Nægtet adgang til kontrol

Kontrolmyndigheden skal straks meddele Direktoratet for FødevarerErhverv de tilfælde, hvor den er blevet nægtet adgang til kontrol med krydsoverensstemmelse. Ved nægtet adgang forstås tilfælde, hvor kontrolløren har kontaktet landbrugeren, og det ikke inden for 48 timer (i normal arbejdstid) er muligt at gennemføre kontrollen, fordi landbrugeren modsætter sig dette. Indberetningen sker på: ko-kontrol@dffe.dk

Plantedirektoratet kontakter direktoratet telefonisk på stedet, hvis landbrugeren nægter kontrolløren adgang.

4.8 Kontrolrapport

Kontrolmyndigheden skal i forbindelse med kontrolbesøget udarbejde en kontrolrapport, der indeholder oplysningerne, som fremgår af bilag 3. Kontrolrapporten skal blandt andet indeholde:

- Datoen for hvornår kontrollen er foretaget
- Kontrollørens initialer

-
- Navn på bedriftsrepræsentanten
  - Risikokriterium lagt til grund for udtagning af landbrugeren
  - Om kontrollen blev varslet, og i så fald med hvor lang frist
  - Angivelse af, om der er tale om force majeure
  - Markering af krav, der er OK
  - Angivelse af krav med manglende overholdelse
  - Karakterbedømmelse vedrørende alvoren, omfanget og varigheden af den manglende overholdelse
  - En kort redegørelse for de iagttagelser, der giver anledning til indberetningen af den manglende overholdelse af et eller flere krav
  - Udtalelse om de iagttagelser eller begivenheder, der begrundet vurderingen af forsæt, samt dokumentation herfor
  - Bemærkninger til høringssvar, herunder bemærkninger til, om der under høringen er fremkommet kommentarer vedr. karakterbedømmelsen.

I webapplikationen er der mulighed for at hente og udskrive en kontrolrapport for hver enkelt landbruger, som kan bruges ved kontrolbesøget. Ved at anvende denne kladde på kontrolbesøget sikres det, at kontrolrapporten indeholder de nødvendige oplysninger jf. bilag 3.

Kontrolrapporten skal være velbegrunderet og veldokumenteret.

4.9 Høring

Hvis kontrolmyndigheden konstaterer, at landbrugeren har undladt at overholde et eller flere krav, skal myndigheden høre landbrugeren om kontrolresultatet, **inden** den indberetter kontrolresultatet til Direktoratet for FødevarerErhverv.

Ved høringen skal det fremgå, hvilken bedømmelse af alvor, varighed og omfang, kontrolmyndigheden vil indberette til direktoratet. Høringen sker typisk ved fremsendelse af en kopi af kontrolrapporten til landbrugeren, vedlagt oplysning om høringsfristen og en anvisning på, hvordan han skal besvare høringen. For hver kontrolmyndigheds område henvises der til de gældende høringsfrister.

Kontrolmyndigheden skal efterfølgende vurdere, om landbrugeren eventuelle bemærkninger har betydning for bedømmelsen af den manglende overholdelse, inden resultatet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv. Ved indberetningen skal kontrolmyndigheden desuden anføre sine bemærkninger til landbrugeren høringssvar.

Har landbrugeren indsendt et høringssvar, skal feltet ”høringssvar relevant” afkrydses og kommentarfeltet udfyldes i webapplikationen.

Landbrugeren bør efter god forvaltningsskik orienteres, hvis høringssvaret giver kontrolmyndigheden anledning til en ændring af vurderingen af den manglende overholdelse.

Høringssvaret fra landbrugeren skal indsendes til Direktoratet for FødevarerErhverv og vil indgå i direktoratets vurdering af den manglende overholdelse.
--

4.10 Force majeure

Landbrugeren har mulighed for at angive, om hans manglende overholdelse af et eller flere krav skyldes, at helt ekstraordinære, udefra kommende og uforudsigelige begivenheder har medført, at han ikke har kunnet overholde kravene om krydsoverensstemmelse. Dette kaldes

---

force majeure. I det tilfælde kan der efter en konkret vurdering ses bort fra den manglende overholdelse.

Ekstraordinære og uforudsigelige omstændigheder kan være dødsfald, alvorlig sygdom, naturkatastrofer eller brand, samt udbrud af epizooti (smitsomme dyresygdomme som f.eks. mund- og klovesyge) i besætningen. Afgørende for vurderingen er, at omstændighederne skal vedrøre landbrugeren selv, landbrugers nærmeste familie eller landbrugers bedrift.

Herudover skal der være sammenhæng mellem årsagen til den manglende overholdelse af kravet og tidspunktet for den særlige omstændighed.

For at kunne påberåbe sig force majeure eller særlige omstændigheder skal landbrugeren skriftligt underrette direktoratet inden for 10 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor han er i stand til at det. Landbrugeren skal indsende tilstrækkelig dokumentation (fx i form af en lægeerklæring) for de særlige omstændigheder, som han ønsker, der skal tages hensyn til.

Direktoratet har udarbejdet en informationsfolder om, hvordan Direktoratet for FødevarerErhverv lader vurderingen om force majeure indgå ved en eventuel nedsættelsesberegning. Kontrolmyndigheden afleverer folderen ved kontrolbesøget eller sender den med kontrolresultatet.

Folderen kan hentes på:

www.dffe.dk/jordbrug/krydsoverensstemmelse/vejledning/krydsoverensstemmelse-kontrolbesøg.

4.11 Kontrolindberetning

Indberetning af kontrolresultatet foregår i Krydsoverensstemmelsessystemet (webapplikationen) i form af en elektronisk kontrolrapport.

Indberetning af kontrolbesøget skal ske **senest 2 måneder efter** kontrolbesøget. Fristen kan dog forlænges med 2 måneder i særlige tilfælde.

Særlige tilfælde kan være en nødvendig kemisk eller fysisk analyse, jf. Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004, art. 48, stk. 3.

Forespørgsel om forlængelse af fristen, med angivelse af årsag hertil, rettes til Direktoratet for FødevarerErhverv på ko-kontrol@dffe.dk.

Af hensyn til udbetaling af støtten skal indberetningen ske **inden den 15. november** i kontrolåret. I de tilfælde, hvor kontrollen sæsonmæssigt ligger i slutningen af året, skal indberetningen være modtaget senest 2 måneder efter kontrolbesøget.

Fristen for indberetning den 15. november er fastsat, så en eventuel reduktion af støtten kan ske, inden støtten udbetales til landbrugeren.

I de tilfælde, hvor direktoratet anmoder om supplerende materiale, indsendes det til kontrolkontoret, via mailadressen: ko-kontrol@dffe.dk. Hvis dette ikke er muligt, kan materialet indsendes med post til:

Direktoratet for FødevarerErhverv
Kontrolkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Er kontrolmyndigheden, som indberetter kontrollen, ikke den samme som myndigheden, der udfører kontrollen, skal kontrolresultatet fremsendes til kontrolmyndigheden senest en måned efter kontrolbesøget, så kontrolmyndigheden har en måned til sagsbehandlingen, inden kontrolresultatet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv.

En kontrolmyndighed, som har udtaget en landbruger, der ikke har produktion inden for denne myndigheds geografiske område, skal indberette kontrolresultatet som ”irrelevant”.

Kontrolrapporten skal ikke indberettes før høringsfristens udløb. Dette gælder både for KO-kontrol og anden-kontrol.

For KO-kontrol skal der både indberettes rapporter, hvor der ikke er konstateret manglende overholdelse, og rapporter for kontrolbesøg, hvor der er konstateret manglende overholdelse af et eller flere krav.

For anden-kontrol indberettes udelukkende rapporter for de tilfælde, hvor der konstateres manglende overholdelse af et eller flere krav.

Så længe et producentskifte ikke er registreret hos Direktoratet for FødevarerErhverv, indberettes kontrolresultatet på det udtagne CVR-nr.

I tilfælde hvor kontrolfrekvensen forhøjes, indberettes kontrolresultaterne til Direktoratet for FødevarerErhverv på: ko-kontrol@dffe.dk.

Hvis kontrolmyndigheden finder grund til at ændre et indberettet kontrolresultat, skal det begrundes i høringsvarkommentarfeltet.
--

4.12 Klager

Når Direktoratet for FødevarerErhverv har truffet afgørelse om nedsættelse af støtten, kan landbrugeren, inden for en frist på 4 uger fra den dag landbrugeren har modtaget direktoratets afgørelse, klage over afgørelsen, hvis han mener, den er urimelig.

Landbrugeren sender klagen til:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
c/o Direktoratet for FødevarerErhverv
Nyropsgade 30
1780 København V
Att. Kontrolkontoret

Direktoratet fremsender klagen til kontrolmyndigheden med anmodning om, at denne tager stilling til klagen og til, om der er grundlag for at ændre karaktergivningen. Samtidig vil kontrolmyndigheden blive anmodet om at fremsende al dokumentation på sagen, herunder bl.a. høringsbrev og fotodokumentation, til direktoratet.

Kontrolmyndighedens bemærkninger til klagen vil indgå i den videre behandling af klagesagen. Direktoratet sender sin indstilling til Fødevareministeriets departement, som afgør sagen.

4.13 Manglende opfyldelse af kontrolforpligtelsen

Alle kontroller skal være udført inden slutningen af kalenderåret.

Som EU-medlemsstat har Danmark pligt til at sikre, at bestemmelserne vedrørende krydsoverensstemmelse gennemføres i henhold til Rådets Forordning (EF) Nr. 1782/2003 og Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004.

Opfylder Danmark ikke sine kontrolforpligtelser, kan EU pålægge Danmark en finansiel korrektion, som beregnes i forhold til, hvor meget landbrugsstøtte der samlet er udbetalt i Danmark.

Kontrolmyndighederne skal i denne forbindelse være opmærksom på følgende (jf. Draft +working Document on the Application of Working Document VI/5330/97 in the Context of Crosscompliance):

I henhold til Rådets Forordning (EF) Nr. 1258/1999 af 17. maj 1999 om finansiering af den fælles landbrugspolitik, artikel 7 (4) skal Kommissionen undlade at udbetale støtte for en ordning, hvis kontrollen med den ikke er udført i overensstemmelse med Kommissionens bestemmelser. Dette omfatter situationer:

- Hvor medlemsstaten ikke udfører de kontroller, som en forordning kræver, eller,
- Hvor kontrollen vurderes utilstrækkelig i forhold til Kommissionens bestemmelser herom og
- Hvor de underliggende kontroller (f.eks. risikoanalysen) er utilstrækkelige.

Hvis kontrolmyndigheden ikke opfylder sin kontrolforpligtelse, vil der blive fulgt op på det i henhold til ovennævnte forordning.

5 Kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse

I henhold til artikel 9 i Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004 skal Direktoratet for FødevareErhverv som betalingsorgan sikre implementeringen af reglerne om krydsoverensstemmelse, herunder indførelse af effektive kontroller. Til det formål har Direktoratet udarbejdet et system til kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse.

Direktoratet for FødevareErhverv vil, uafhængigt af kontrolmyndighedens tilsyn, gennemføre kontrol af kontrolmyndighedens kontrol for at sikre, at kontrollen er udført i overensstemmelse med retningslinierne for udførelse af kontrol med krydsoverensstemmelse jf. denne vejledning.

Kontrolmyndigheden skal overholde følgende krav i forbindelse med kvalitetssikring af kontrol med krydsoverensstemmelse:

- Kontrolmyndighederne skal udtage mindst 1 % af den bekræftede støttepopulation til kontrol med krydsoverensstemmelse (jf. § 5, stk.1 i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007).
- Kontrolmyndigheden skal inden 15. maj hvert år have udtaget landbrugere til kontrol (jf. § 5, stk. 6 i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007).
- Kontrolmyndighederne skal udføre kontrollen og indberette af kontrolresultaterne i henhold til kontrolvejledningen.
- Kontrolmyndigheden skal senest 2 måneder efter kontrollen indberette kontrolrapporten til Direktoratet for Fødevareerhverv (jf. § 10, stk. 4 i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007).
- Kontrolrapporten skal være veldokumenteret og begrundet med eventuelle relevante bilag vedlagt.
- Kontrolmyndigheden skal kvalitetssikre sin risikoanalyse samt udførelsen og indberetningen af kontrollen. Kontrolmyndighedernes kvalitetssikringssystem skal kunne dokumenteres.
- Kontrolmyndigheden skal leve op til kravene i kontrolaftalen, hvis en sådan er indgået.
- Kontrolmyndigheden skal kunne dokumentere, hvilken enhed der er ansvarlig for kontrollen med krydsoverensstemmelse, og hvem i enheden, der er kontrolansvarlig.
- Kontrolmyndigheden skal sikre den nødvendige viden om krydsoverensstemmelse hos medarbejderne.
- Kontrolmyndighederne skal sikre, at den nødvendige dokumentation og information om risikoanalyse og kontrol er tilgængelig for Direktoratet for FødevareErhverv.

6 Krav og bedømmelseskemaer

Dette afsnit indeholder vejledning til kontrolmyndighederne om bedømmelse af manglende overholdelse af krydsoverensstemmelseskrav samt en oversigt over bestemmelserne og de ansvarlige myndigheder.

Vejledningens opbygning

Vejledningen er inddelt efter de 4 områder, der er omfattet af krydsoverensstemmelse:

- Miljø
- Folkesundhed, plantesundhed og dyresundhed
- Dyrevelfærd
- God landbrugs- og miljømæssig stand

Vejledningen er opbygget, så der for hvert krav under de 4 områder, er angivet:

- Det juridiske grundlag for kravet
- Beskrivelse af kravet med delkrav
- Bedømmelsesgrundlag for kravet

Det juridiske grundlag for kravet

Grundlaget er vist i tabelform for hvert enkelt krav.

Kolonne 1 oplyser de danske retsregler, der ligger til grund for kravet og som udgør grundlaget for en eventuel reduktion i udbetalingen af direkte støtte. De danske retsregler er også omtalt i bilag 1 til Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 om krydsoverensstemmelse.

Kolonne 2 henviser til de EU-retsregler, der danner grundlag for kravene vedrørende kryds-overensstemmelse. En fuldstændt liste over disse bestemmelser findes i Rådets Forordning (EF) Nr. 1782/2003, art. 3 og 4, samt i bilag III og IV.

Kolonne 3 angiver hvilken kontrolmyndighed der er ansvarlig for at kontrollere kravet, samt hvilken myndighed der er ansvarlig for udtagning til kontrollen.

Beskrivelse af kravet med delkrav

Kravene er nummeret så områdenummer og løbenummer tilsammen danner nummeret for kravet (Eks. 1.3 = område 1, løbenummer 3).

Hvert krav har en overskrift, der i kortest mulig form beskriver, hvad kravet omhandler.

Kravet underopdeles i delkrav, hvor hvert nummer angiver et delkrav og refererer til en bestemmelse i et dansk retsgrundlag.

I fodnoter angives følgende:

- Definitioner af ord eller sammenhænge, som forklarer kravet
- Bestemmelser (fra dansk retsgrundlag), der har til formål at forklare eller oplyse om bestemmelsen i kravet
- Eksempler, der kan vejlede ved forståelsen af kravet
- Henvisninger til rådgivning eller lignende ved tvivlsspørgsmål
- Henvisning til generelle vejledninger med uddybende information om de forhold, som kravet vedrører.

Bedømmelsesgrundlag for kravet

Bedømmelsen af kravene sker på grundlag af en vurdering af den manglende overholdelse af det enkelte krav. Hvert krav kan bestå af flere delkrav, som har oprindelse i forskellige regler. Bedømmelsesgrundlaget kan derfor være opdelt i bedømmelse af de enkelte delkrav.

Hvis der er manglende overholdelse af flere delkrav under samme krav, vil den manglende overholdelse blive vurderet for hvert enkelt delkrav. Det delkrav, som opnår den højeste karaktersum, bliver efterfølgende indberettet som karakter for det samlede krav. Af hensyn til en

eventuelt senere klagesag er det vigtigt også at kunne dokumentere karaktergivningen for delkrav, som ikke blev indberettet.

Bedømmelse af en manglende overholdelse foretages ud fra de tre kriterier **alvor**, **omfang** og **varighed**. Disse kriterier og deres overordnede betydning er fastlagt ved Kommissionens Forordning (EF) Nr. 796/2004, artikel 41:

Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålene med de pågældende krav eller normer.

Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til om den manglende overensstemmelse har en vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften.

Om en manglende overensstemmelse er ”varig”, afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkemidler til ophør med rimelige midler.

Den manglende overholdelse tildeles karakteren 1 - 4 for henholdsvis alvor, omfang og varighed. Den samlede vurdering af kravet sker ved, at karaktererne for alvor, omfang og varighed lægges sammen.

I denne vejledning er det for hvert enkelt krav angivet:

- Hvilke kriterier der lægges til grund for bedømmelsen af alvor, omfang og varighed.
- Grænseværdier for bedømmelsen af de enkelte kriterier, i relation til hvilke karakterer, der skal indberettes for den manglende overholdelse.
- Bemærkninger vedrørende bedømmelsesgrundlaget, eventuelle eksempler, der kan anskueliggøre bedømmelsen.

De angivne bedømmelser for alvor, omfang og varighed kan være indbyrdes forbundne. Dette ses i eksemplet nedenfor, hvor der er angivet den samme bedømmelse eller kommentar under kriteriet alvor, men hvor man for at finde, hvilken karakter der bør gives er nødt til at se på kriteriet omfang.

	Karakter			
	1	2	3	4
Evaluering	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Kriterium				
Alvor		Reversibel skade	Reversibel skade	Reversibel skade
Omfang		10-25 %.	25-50 %.	Mere end 50 %.
Varighed		1 sæson	2 sæsoner	3 eller flere sæsoner
Karaktersum	Alvor + Omfang + Varighed			

Hvis et karakterfelt er blankt betyder det, at karakteren kan anvendes for bedømmelsen af kravet, men skal forklares ved indberetningen til Direktoratet for FødevarerErhverv. Kommentarerne skrives i kommentarfeltet.

Er felterne for karakteren 1 gråtonet, betyder det, at der ikke findes en tolerancegrænse i bestemmelsen og derfor ikke relevant for bedømmelsen af kravet. Karakteren må derfor ikke anvendes.

Findes der ikke en tolerancegrænse i bestemmelsen, **skal alle forhold**, der vurderes at være en manglende overholdelse af kravet, indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv. Det vil sige, at hvis det indskræpes over for en landbruger, at en bestemmelse skal overholdes, og der også er formuleret et krydsoverensstemmelseskrav på baggrund af bestemmelsen, skal forholdet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv.

Hvis der er angivet samme kriterium for bedømmelse i flere felter (i eksemplet ovenfor – alvor), anvendes den karakter, der kan udledes af kriteriet omfang. Det vil sige at karakteren for omfang er styrende for karakteren for alvor. I eksemplet vil alvor eksempelvis skulle bedømmes med karakteren 3, hvis omfanget er bedømt til 35 %.

Manglende overholdelse af kravene kan føre til nedsættelse eller bortfald af støtte eller til udelukkelse fra at modtage direkte støtte jf. bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007 om krydsoverensstemmelse.

Hvad er omfattet af krydsoverensstemmelse?

Hvis landbrugeren søger om støtte under **de direkte støtteordninger** gælder kravene for landbrugsarealer og for landbrugsaktiviteter, der udføres på den samlede bedrift.

Krydsoverensstemmelse gælder for alle **landbrugsarealer** og **landsbrugsaktiviteter**, uanset hvor på bedriften de finder sted. Det betyder f.eks. at landbrugers støtte vil blive nedsat, hvis han udbringer husdyrgødning i haven i december, eller hvis han bruger plantebeskyttelsesmidler beregnet til landbrugsformål i haven. Haven er ikke et landbrugsareal, men da husdyrgødningsudbringning og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler er landbrugsaktiviteter, vil disse kunne resultere i en nedsættelse af støtten for manglende overholdelse af krav 1.13 og 2.18.

For nærmere definition af et landbrugsareal og en landbrugsaktivitet, se bilag 4, som også indeholder øvrige definitioner.

Hvis landbrugeren søger om støtte under ordninger der er omfattet af **landdistriktsprogrammet** gælder kravene for hele bedriften.

Fredskovpligtige arealer beliggende uden for Natura 2000 områder er ikke omfattet af krydsoverensstemmelse.

Det bemærkes, at man ikke kan friholde et landbrugsareal for sanktioner i forbindelse med krydsoverensstemmelse ved blot at undlade at søge støtte til arealet.

6.1 Miljø

Krav 1.1 Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund ¹

Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse § 19 stk. 1 og 2	Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. dec. 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer, art. 4 og 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	--	--

1. Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, må ikke uden tilladelse nedgraves i jorden, udledes eller oplægges på jorden eller afledes til undergrund.
2. Beholdere med stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, må heller ikke uden tilladelse være nedgravet i jorden².

Bedømmelse

Krav 1.1. relaterer sig direkte til miljøbeskyttelseslovens § 19 stk. 1 og 2, mens kravene 1.2 - 1.15 relaterer sig til bekendtgørelser udstedt med hjemmel i § 19 stk. 5 (slambekendtgørelsen og husdyrgødningsbekendtgørelsen). Krav 1.2 - 1.15 anvendes forud for krav 1.1. Men der kan forekomme situationer, hvor der kan være tale om en manglende overholdelse af både krav 1.1. og et af kravene i krav 1.2 - 1.15, eksempelvis hvor der er risiko for en forurening samtidig med at slambekendtgørelsen er overtrådt. Selvstændig manglende overholdelse af krav 1.1 kan eksempelvis være uautoriseret bortskaffelse af kemikalier, olie eller lignende, ved for eksempelvis udledning direkte på jorden eller nedgravning.

Alvor: Alvoren af den manglende overholdelse vurderes efter, om der ville være givet en tilladelse, såfremt der havde været søgt herom. Alvoren af en manglende overholdelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav.

Omfang: Omfanget af en manglende overholdelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres, eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i

---

¹ Bestemmelsen, som dette krav tager sit udgangspunkt i, er, ligesom kravet i sig selv, bredt formuleret. Det er derfor ikke muligt at angive en afgrænset liste over, hvilke stoffer, produkter og materialer, der er omfattet. Udgangspunktet er, at *alle* stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, er omfattet af bestemmelsen og dermed også af kravet.

Det kan vejledende anføres, at forskriftsmæssig brug af godkendte stoffer, produkter og materialer som udgangspunkt ikke vil kræve særskilt tilladelse. Der vil nemlig i forbindelse med den pågældende godkendelse være taget højde for den virkning, som det pågældende stof, produkt eller materiale ved korrekt anvendelse vil have på grundvand, jord og undergrund. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt udledning af et bestemt stof, produkt eller materiale kræver en særskilt tilladelse, vil du altid kunne henvende dig til dit amt, som vil kunne vejlede dig.

² Tætte beholdere, der alene anvendes til ajle, gylle, ensilagesaft, mælkerumsvand og møddingvand, må dog være nedgravet uden tilladelse.

fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at miljøpåvirkningen kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel indhentelse af fornødne tilladelser eller efterkommelse af påbud). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Har ikke tilladelse, men kan få det	Har ikke tilladelse, og kan ikke få det
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der skal søges tilladelse	Der kan ikke gives tilladelse

Krav 1.2 Anvendelse af affald³ til jordbrugsformål

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 20 stk. 1 og § 26 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af hus-spildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	--	---

1. Anvendelse må ikke ske på en sådan måde og på sådanne arealer, at der ved tøbrud og regnskyl opstår fare for afstrømning til søer, vandløb eller dræn.
2. Anvendelse må ikke give anledning til forurening af grundvandet, væsentlige gener eller uhygiejniske forhold.
3. Anvendelse skal ske i overensstemmelse med deklARATIONEN⁴.

³ Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange ”forkerte” anvendelser, der er tale om. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel vil en anvendelse, der giver anledning til forurening af grundvand, kunne vægte højere, end hvis der er tale om en anvendelse i strid med deklARATIONEN, der også medfører væsentlige gener. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse, vil der således som udgangspunkt skulle tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår, til at tilstanden er genoprettet, vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson	Udover 1 planperiode/ vækstsæson

⁴ Deklarationen er udarbejdet af affaldsproducenten, og indeholder en række oplysninger, herunder en beskrivelse af affaldet, analyseresultater, opbevaringsmuligheder m.v. Se nærmere i bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006. Deklarationen følger affaldet.

Krav 1.3 Udbringning af affald⁵ til jordbrugsformål

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål §§ 23-25 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	--	--

1. I perioden fra høst, dog senest 1/9, til 1/2 må der ikke udbringes flydende affald. Dette gælder ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha. Det gælder endvidere ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med et frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha.
2. I perioden fra 1/9 til 1/3 må der ikke udbringes flydende affald på flerårige afgrøder uden årlig høst. Dette gælder ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha. Det gælder endvidere ikke for udbringning af flydende affald fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med et frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson. På disse arealer må der med flydende affald maksimalt tilføres 50 kg totalkvælstof pr. ha.
3. Flydende affald må højst udbringes i mængder på 3.000 m³ pr. ha. pr. planperiode. I perioden 1/2 til 1/4 må der kun udbringes 1.000 m³ pr. ha.
4. Udbringning af fast affald i perioden fra høst til 20/10 må kun ske på arealer, hvor der er afgrøder samme vinter.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt vurderes, om der er tale om overskridelse af tidspunkt, mængde eller begge dele. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres, eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i

---

⁵ Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Overskridelse af tidspunkt eller mængde	Overskridelse af tidspunkt og mængde
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson	Udover 1 planperiode/ vækstsæson

Krav 1.4 Gødskningsformål, gødningsplanlægning, gødningsregnskab, gødskningsbehov og markplan

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 21 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 8 og 10, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	--	--

1. Affald⁶, der ifølge slambekendtgørelsen⁷ udbringes til jordbrugsformål, skal anvendes til gødskningsformål og indgå i gødningsplanlægningen og gødningsregnskabet.

⁶ Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål. For mere information se www.mst.dk.

2. På landbrugsarealer må affald kun udbringes til afgrøder med kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium. På øvrige arealer må affald kun udbringes til afgrøder med et gødskningsbehov.
3. Hvor landbrugeren modtager affald i mængder, der overstiger 10 tons tørstof pr. år, skal bruger senest 31/3 hvert år fremsende markplan for jordbrugsbedriften for indeværende planperiode samt kort med angivelse af udspretningsarealer til kommunalbestyrelsen i landbrugers kommunen.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange ”fejl”, der er tale om. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel vil anvendelse af slam på arealer uden gødskningsbehov kunne vægte højere end en manglende indsendelse af markplan.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres, eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel ved fremsendelse af markplan). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl eller flere
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson	Ud over 1 planperiode/ vækstsæson

Krav 1.5 Maksimale udspretningsmængder for affald⁸

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 22 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 5, 8 og 10, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	---	--

1. På arealer, der tilføres affald, må den samlede tilførsel af næringsstoffer i form af affald og husdyrgødning ikke overstige 170 kg. totalkvælstof og 30 kg. totalfosfor pr. ha pr. år. Fosfordoseringen kan beregnes som et gennemsnit over 3 år.
2. Der må med affald ikke tilføres jorden mere end 7 tons tørstof pr. ha. pr. år beregnet som et gennemsnit over 10 år.
3. Hvis doseringen beregnes som et gennemsnit over flere år, skal landbruger hvert år senest 31/3 fremsende markplan for jordbrugsbedriften til kommunalbestyrelsen i landbrugers kommune⁹.
4. De angivne maksimale mængder pr. ha. pr. år skal overholdes inden for enhver planperiode. Hvor mængderne kan beregnes som et gennemsnit over 3 eller 10 år, skal kravene være opfyldt i hver 3-års henholdsvis 10-års planperiode.
5. For affald, der består af mere end 75 % husdyrgødning regnet på tørstofbasis, træder reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage mv.¹⁰ i stedet for de i dette krav anførte regler. De med affald tilførte mængder kvælstof skal omregnes til dyreenheder, således at maksimalt 100 kg. kvælstof svarer til 1 dyreenhed.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange "fejl", der er tale om. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel vil en for høj fosfordosering kunne vægte højere end en manglende indsendelse af markplan.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til sel-

⁸ Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg.

⁹ Meddelelsespligten gælder kun i de tilfælde, hvor landbruger modtager affald i mængder, der overstiger 10 t. tørstof pr. år.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. For mere information se www.mst.dk.

ve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende. Det vil ikke være sandsynligt, at den manglende overholdelse rækker ud over egen bedrift, og i så tilfælde vil det formentlig omfattes af 1.2.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel ved fremsendelse af markplan). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

OBS! I skemaet er en planperiode 1 år som i de øvrige krav (ikke 3 eller 10 år).

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl eller flere
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjerområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson	Udover 1 planperiode/ vækstsæson

Krav 1.6 Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald¹¹

Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål § 27 for så vidt angår spildevand fra offentlige spildevandsanlæg samt slam fra private rensningsanlæg til behandling af husspildevand	Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, art. 3, jf. art. 6, 7 og 8, jf. art. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	--	--

1. Ikke behandlet spildevandsslam må ikke anvendes til jordbrugsformål.
2. Stabiliseret spildevandsslam må ikke anvendes til fortærbare afgrøder.

¹¹ Det i kravet omtalte affald vedrører alene spildevandsslam fra offentlige spildevandsanlæg samt fra private anlæg. For mere information se www.mst.dk.

3. Stabiliseret spildevandsslam skal nedbringes inden 6 timer efter tilførsel.
4. Spildevandsslam behandlet ved kontrolleret kompostering må ikke anvendes til for-tærbare afgrøder.
5. På arealer, hvor der er tilført ikke hygiejniseret spildevandsslam, må der indtil 1 år ef-ter tilførsel kun dyrkes korn- eller frøafgrøder til modenhed samt græs eller lignende til industriel fremstilling af tørfoder.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange ”forkerte” anvendelser, der er tale om. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel vil en anvendelse af ikke-behandlet spildevandsslam til jordbrugsformål kunne vægte højere, end hvis der er tale om at stabiliseret spildevandsslam ikke er nedbragt inden 6 ti-mer efter tilførsel.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til sel-ve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdel-se kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nær-området (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende. Det vil for-mentlig være meget sjældent, at manglende overholdelse af krav 1.6 rækker ud over egen be-drift.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende over-holdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl eller flere
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Brug af karakte- ren skal følges af en begrundelse	Inden for 1 plan- periode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson

Krav 1.7 Indretning af stalde og lignende ved erhvervmæssigt dyrehold

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 4, 18 og 19, § 21, stk. 1 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. Stalde og lignende indretninger til dyr skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted.
2. De skal have gulve, udført af for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale.
3. Gulve skal kunne modstå påvirkningerne fra dyrene og de i stalden anvendte redskaber.
4. Afløb fra stald, mødding og ensilageoplag, samle- og pumpebrønd skal føres gennem tætte, lukkede ledninger. Afløb, der kommer under pumpetryk, skal udføres således, at de kan modstå påvirkninger fra pumpetrykket. Afløb med tilhørende brønde skal udføres af autoriserede kloakmestre i overensstemmelse med forskrifter for afløb, som er anført i bygningsreglementet.
5. Afløb fra stalde skal føres til beholder for flydende husdyrgødning.
6. Opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ensilage og spildevand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over.
7. Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende kan føres til en beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder¹².
8. Stalde og lignende indretninger til dyr, gulve samt afløb fra stalde, møddinger, ensilage oplag, samle- og pumpebrønde skal renholdes og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Bedømmelse – delkrav 1-3 samt 6 og 8

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, om stalde og lignende indretninger til husdyr er indrettet korrekt, f.eks. hvor stor en del af gulvet, herunder gyllekanaler og lignende, der ikke er udført af for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale eller hvor stor en del af gulvet, herunder gyllekanaler og lignende, der er ødelagt samt om gulvet herunder gyllekanaler og lignende er tilstrækkeligt renholdt og vedligeholdet og om gyllekanaler og lignende tømmes så ofte at de ikke løber over. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering

¹² Hvis spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende ikke føres til beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder, er spildevandet omfattet af krav 1.1.

af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå jf. nedenfor.

Vedrørende afløb og brønde henvises til delkrav 4-5.

Vedrørende afløb fra stalde og spildevand henvises til delkrav 6.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (f.eks. reparation af gulvet). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 % m ² af staldafsnittets samlede gulvareal	20-75 % m ² af staldafsnittets samlede gulvareal	75 % m ² af staldafsnittets samlede gulvareal
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden 1 måned	Inden 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 4-5 og 8

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange "fejl", der er tale om for så vidt angår etableringen, driften, vedligeholdelsen og renholdelsen af afløb og brønde. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel reparation af afløb). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden 1 måned	Inden 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 6 samt 7 og 8

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, om spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende føres til korrekt beholder, om beholderen tømmes så ofte, at den ikke løber over samt om beholderen for spildevand renholdes og vedligeholdes tilstrækkeligt. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres

ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel etablering af korrekt opsamling af spildevand). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Bemærkninger

Afløb fra stalde med flydende husdyrgødning. Hvis spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende ikke føres til en beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder, er spildevandet omfattet af krav 1.1. (Miljø: Stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund).

Karakter / Kriterium \	1	2	3	4
	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Beholder til opsamling af spildevand er ikke tilstrækkeligt renholdt og vedligeholdet	Opsamling af spildevand er ikke korrekt	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden 1 måned	Inden 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.8 Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervmæssigt dyrehold

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 6	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. For ejendomme, der har et dyrehold eller som oplagrer husdyrgødning, skal opbevaringsanlæg for husdyrgødning have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne for anvendelse af husdyrgødning og ensilagesaft og harmonireglerne¹³ samt til, at udnyttelsen af husdyrgødnings nærings-

¹³ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. §§ 27-30.

---

stofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning skal dog mindst have en kapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel, dog normalt mindst 7 måneders tilførsel for kvægbrug, hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret.

2. Tilførslen opgøres som den mængde husdyrgødning, der produceres i det givne tidsrum, beregnet ud fra, at dyrene er på stald, samt hvad der i øvrigt tilledes anlægget, herunder vaskevand og ensilagesaft. Ved opgørelsen kan gødning opbevaret som kompost eller fast gødning i markstak dog fraregnes. Såfremt der foreligger specielle forhold, eksempelvis hvor kødkvæg går ude en stor del af året, skal opbevaringskapaciteten minimum svare til den periode, hvor dyrene er på stald.
3. Anlæg, der udelukkende anvendes til opbevaring af ensilagesaft og spildevand, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt.
4. Kravet om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, gødningsbehandlingsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Sådanne opbevaringsaftaler skal have en varighed af mindst 5 år¹⁴.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange måneders opbevaringskapacitet til husdyrgødning, der mangler. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der som følge af den manglende overholdelse er sket overløb fra gyllebeholder med heraf følgende forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå jf. nedenfor.

Vedrørende udbringning af husdyrgødning henvises der til krav 1.13 og 1.15.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende. Det vil for-

---

¹⁴ Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning.

mentlig være meget sjældent, at manglende overholdelse af krav 1.8 rækker ud over egen bedrift, dog jævnfør dog ovennævnte.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel indgåelse af husdyrgødningsaftaler eller aftaler om opbevaring på anden mands virksomhed). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Mangler opbevaringskapacitet til 1 måned	Mangler opbevaringskapacitet til 2 måneder	Mangler opbevaringskapacitet til 3 måneder og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.9 Opbevaring af fast husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 8, § 10, stk. 1, §§ 11 og 20, § 21, stk. 1-2 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. Oplagring af fast gødning må kun ske på møddinger eller i lukkede containere.
2. Møddinger skal indrettes således, at overfladevand fra omliggende arealer og tage ikke kan løbe ind på møddingarealet. Møddingsaft skal bortledes gennem dertil indrettede afløb.
3. Møddinger skal udføres således, at der er afløb fra laveste punkt, at tilstopning undgås, og at afløbet dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer. Afløbet skal føres til en beholder.

-
4. Møddingens sidebegrænsning skal som minimum bestå af en 1 m. høj mur eller en 2 m. bred randbelægning. Møddingbund og randbelægning samt belægning ved indkørsel i møddingen skal som minimum have 3 % fald mod afløb. Kommunalbestyrelsen kan tillade en anden form for begrænsning, der giver tilsvarende sikkerhed for opsamling af møddingsaften.
  5. Møddingbund og sidebegrænsning skal være udført af et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale og skal udføres således, at de kan modstå påvirkningerne, dels fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning, dels fra den oplagrede gødning.
  6. Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal tømmes så ofte, at de ikke løber over. Mødding begrænset af en randbelægning, må der ikke lægges gødning på. Møddingen skal i øvrigt benyttes på en sådan måde, at gødning ikke flyder uden for møddingen eller der er risiko herfor.
  7. Møddinger eller lukkede containere til opbevaring af fast gødning skal ren- og vedligeholdes, herunder beskyttes mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Bedømmelse – delkrav 1 samt 6 og 7

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor meget fast gødning, der ikke oplagres på møddinger, i lukkede containere eller i markmødding med tilladelse fra kommunalbestyrelsen (1) herunder om mødding og container tømmes så ofte, at de ikke løber over (6), og at renholdelse og vedligeholdelse er tilstrækkelig (7). Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om fastgødning er opbevaret uforsvarligt, herunder om der er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå jf. nedenfor.

Vedrørende indretning af møddingsplads henvises til delkrav 2-6.

Vedrørende tilladelse til opbevaring af fast gødning i markmødding henvises til krav 1.10 delkrav 2.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved

en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel fjernelse af husdyrgødning, der ikke er lagret korrekt og/eller etablering af større lagerkapacitet). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 %	20-75 %	75 % og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 2 -5 og 7

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange "fejl" der er tale om for så vidt angår indretning og drift af møddinger herunder afløb (2-5). Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening af grundvand eller overfladevand, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "registreres" forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved "vurdering med stor sandsynlighed" forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel reparation og ændring af møddingsplads og afløb, således, at der ikke er risiko for forurening af grundvand og overfladevand). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 %	20-75 %	75 % og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Kriterium			kravet	
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 fejl og derover
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.10 Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 9, dog undtaget kravet om, at kompostlaget skal være overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale, og § 8, stk. 1 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug for så vidt angår afstandskravene til enkelt vandindvindingsanlæg, fælles vandindvindingsanlæg og vandløb (herunder dræn) og søer	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 5), jf. art. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må oplagres i marken. Oplaget skal opfylde afstandskravene¹⁵ og må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand.
2. Opbevaring af fast gødning i markmødding må kun ske efter Kommunalbestyrelsens tilladelse. Kommunalbestyrelsen kan, for landbrugsejendomme i landsbyer, i særlige tilfælde tillade opbevaring af fast gødning i markmødding, hvis det godtgøres, at det ikke er muligt at opnå en miljømæssig tilfredsstillende opbevaring i tilknytning til staldene. En tilladelse skal være ledsaget af sådanne vilkår for placering, indretning og drift af markmøddingen, at der ikke opstår risiko for forurening af grundvandet, og at der ikke kan ske afledning til vandløb (herunder dræn), søer og havet. For markmøddinger gælder i øvrigt afstandskrav nævnt i note 15.

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse for oplagring af kompost i marken vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange af afstandskravene, der er overskredet for så vidt angår afstand til enkelt vandindvindingsanlæg, fælles vandindvindingsanlæg og til vandløb (herunder dræn) og søer. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 % må godt oplagres i

¹⁵Stalde og lignende indretninger til dyr, samt møddinger og åbne beholdere til husdyrgødning skal opfylde afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. § 8, stk. 1: 1) Til ikke almene vandforsyningsanlæg 25 m, 2) Til almene vandforsyningsanlæg 50 m, 3) Til vandløb (herunder dræn) og søer 15 m. Afstandskrav til offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og naboskel indgår ikke i bedømmelse af manglende overensstemmelse med krav 1.10. De indgår ikke i Nitratdirektivet.

marken. Afstandskravene skal opfyldes hver for sig. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

1. Til enkelt vandindvindingsanlæg:	25 m
2. Til fælles vandindvindingsanlæg:	50 m
3. Til vandløb (herunder dræn) og søer:	15 m

Vedrørende markmødding henvises til delkrav 2.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel flytning af kompost så afstandskravene overholdelse, eller fjernelse af husdyrgødning, der ikke kan betragtes som værende kompost). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1 overskridelse	2 overskridelser	Flere overskridelser
Omfang		Bedriften	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden 1 måned	Inden 3 måneder	Over 3 måneder

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt være, om der kunne have været givet tilladelse til opbevaring af fast gødning i markmødding, såfremt der var blevet søgt herom.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold, vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel indhentelse af fornødne tilladelser eller efterkommelse af påbud). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Har ikke tilladelse men kan få det	Har ikke tilladelse og kan IKKE få det
Omfang		Egen bedrift	Nærrområde	Fjernområde
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der skal søges om tilladelse	Der kan ikke gives tilladelse

Krav 1.11 Opbevaring af ensilage

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 12 og 13, § 21, stk. 1 og 3 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. Saftgivende ensilage, herunder ensilage af roetop, roeffald og ikke-forvejret græs, skal opbevares på ensilageplads eller i ensilagesilo. Ensilagepladser skal opfylde krav, svarende til bestemmelserne for møddinger.
2. Kravene gælder også for ensilagepladser opført efter 1/8 2002 til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.

-
3. Ensilagesiloer skal have en bund, der er udført af et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale. De skal endvidere være udført af bestandige materialer og skal kunne modstå påvirkninger fra indholdet og fra indlægning og udtagning. De skal indrettes, så ensilagesaft kun kan afledes gennem dertil indrettede afløb, efter samme bestemmelser som møddingspladser.
  4. Opbevaringsanlæg for ensilagesaft skal tømmes så ofte, at de ikke løber over. På en ensilageplads må der ikke lægges ensilage på randbelægningen.
  5. Ensilagepladser eller ensilagesiloer skal renholdes og vedligeholdes, herunder mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvor mange "fejl", der er tale om (maksimalt 5 fejl - forkert opbevaring, ensilageplads opfylder ikke krav, ensilagesiloen har ikke korrekt bund, er ikke af korrekt materiale og har ikke korrekt afløb). Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved "registreres" forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved "vurdering med stor sandsynlighed" forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel flytning af ulovligt ensilageoplag til lovlig lagerfacilitet). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til for- mål med kravet
Kriterium				
Alvor		1 fejl	2 fejl	3 eller flere fejl
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.12 Opbevaring flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 15, stk. 1, § 21, stk. 1 samt § 22 for så vidt angår forurening af grundvand og overfladevand	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 5), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	---	--

1. Beholdere til flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand skal være udført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne skal dimensioneres i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkning, herunder fra omrøring, overdækning og tømning.
2. Opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ensilage og spildevand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over.
3. Beholdere for flydende husdyrgødning, ensilage og spildevand skal renholdes og vedligeholdes, herunder mod tæring, så de begrænser forurening fra dyreholdet til vandmiljøet.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvorvidt beholderen er udført af korrekt materiale, er dimensioneret i forhold til kapaciteten, tømmes så ofte at de ikke løber over samt renholdes og vedligeholdes tilstrækkeligt. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som

udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at lovliggøre det ulovlige forhold vil således kunne indgå ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse (for eksempel etablering af lovlig lagerfaciliteter). Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Beholderen er ikke renholdt og vedligeholdt tilstrækkeligt	Beholderen er udført af forkert materiale eller er dimensioneret for lille	Beholderen er udført af forkert materiale OG er dimensioneret for lille
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Under 1 måned	Under 3 måneder	Over 3 måneder

Krav 1.13 Udbringningsperioder for husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 25	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag II, A, 1) og 3), jf. art. 4 og bilag III, 1, 1)	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	---	--

1. I perioden fra høst til 1/2 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning. Undtaget herfra er udbringning fra høst til 1/10 på etablerede, overvintrende fodergræsarealer og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps. Undtaget er endvidere udbringning fra høst til 15/10 på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.
2. I perioden fra høst til 20/10 må der kun udbringes fast gødning til arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.
3. I perioden fra høst til 1/11 må der ikke udbringes ensilagesaft, medmindre udbringningen sker på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

4. I perioden fra 1/9 til 1/3 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning i flerårige afgrøder uden årlig høst.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, om der er sket en overskridelse af udbringningstidspunkter. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller af muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet, vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Ulovligt udbringelsestidspunkt	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/vækstsæson	1 planperiode/vækstsæson	Udover 1 planperiode/vækstsæson

Krav 1.14 Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 26, stk. 1	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 6), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	---	--

1. Flydende husdyrgødning og fast gødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Kan dette, grundet uforudseelige omstændigheder, ikke lade sig gøre, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, hvorvidt nedbringelse af husdyrgødningen er sket inden for den korrekte tid. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende. Det vil formentlig være meget sjældent, at manglende overholdelse af krav 1.14 rækker ud over egen bedrift.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Ikke korrekt	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde

Varighed		Inden for 1 planperiode/ vækstsæson	1 planperiode/ vækstsæson	Ud over 1 planperiode/ vækstsæson
-----------------	--	-------------------------------------	---------------------------	-----------------------------------

Krav 1.15 Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 26, stk. 2	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, og bilag II, A, 2) og 3), jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
---	--	--

1. Husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at gødningen, ensilagesaften eller spildevandet strømmer til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tøbrud eller regnskyl.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, om udbringningen af husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand giver anledning til fare for afstrømning til søer eller vandløb ved tøbrud eller regnskyl. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en forurening, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til, om den afledte miljøeffekt af en manglende overholdelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening af grundvand). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen af miljøet kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af miljøet kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fare for afstrømning	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed		Inden for 1 planperiode/vækstsæson	1 planperiode/vækstsæson	Udover 1 planperiode/vækstsæson

Krav 1.16 2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer¹⁶

Lovbekendtgørelse nr. 882 af 18. august 2004 om vandløb, § 69, stk. 1, for så vidt angår dyrkning, jordbehandling og plantning	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, A, 4), jf. art. 4, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	--	---

1. Dyrkning, jordbehandling, og plantning¹⁷, må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m langs naturlige vandløb og søer eller vandløb og søer, der i vandplanen efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) mindst har miljømålet god tilstand eller godt økologisk potentiale. Bestemmelsen gælder dog ikke for isolerede søer under 100 m²¹⁸.

Bemærkninger

Bræmmen betragtes som en del af vandløbet eller søen. Den medvirker til at begrænse erosion af bredden og brinker. En stabil bred sikrer gode fysiske forhold til gavn for både fisk og smådyr.

¹⁶ Indtil vandplanen efter miljømålsloven er trådt i kraft i det enkelte vanddistrikt, gælder kravet for naturlige vandløb og søer og vandløb og søer, der er højt målsat i regionplaner med status som landsplandirektiv.

¹⁷ Vandløbsmyndigheden kan for at begrænse grødevæksten i forbindelse med tilrettelæggelsen af vedligeholdelsen af offentlige vandløb foretage beplantning langs vandløb, ligesom det kan påbydes bredejerne at bevare skyggegivende vegetation.

¹⁸ Vandløbsmyndigheden kan i regulativer for offentlige vandløb fastsætte bredden af det areal, det i øvrigt er nødvendigt at råde over ved maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejder. Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden.

Der henvises i øvrigt til Miljøministeriets vejledning for bræmmer langs søer og vandløb, som kan hentes på Skov- og Naturstyrelshjemmeside (www.skovognatur.dk)

Ved bedømmelse skal forseelsen vurderes i forhold til bedriftens samlede bræmmeareal, der kontrolleres af den pågældende kontrolmyndighed.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Formålet med bræmmen er især at bevare vandløbets eller søens bred i en stabil tilstand og dermed beskytte bredden mod udskridning mv., bl.a. i forbindelse med landbrugets anvendelse af tunge maskiner.

Ved en vurdering af alvoren af en manglende overholdelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, i hvor høj grad kravet om 2 meter bræmmer er overtrådt med hensyn til dyrkning, jordbehandling og plantning. Den endelige bedømmelse af alvoren af den manglende overholdelse må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en ødelæggelse af brinker med forurening af vandløb eller sø med næringsstoffer til følge, eller om der alene er fremkaldt fare herfor. I denne vurdering vil også omfanget af den manglende overholdelse kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en manglende overholdelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om effekten af en manglende overholdelse kan registres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke vandløbet eller søen på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening med næringsstoffer). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af vandløbet eller søen kan underbygges ved modelberegninger eller lignende.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en manglende overholdelse. Varigheden af en manglende overholdelse må dog i alle tilfælde bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerance- grænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		< 20 % af det samlede bræmmeareal på ejendommen	20 – 75 % af det samlede bræmmeareal på ejendommen	> 75 % af det samlede bræmmeareal på ejendommen
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde

Varighed		Bræmmen kan re- tableres i indevæ- rende kalenderår	Bræmmen kan retab- leres i løbet af næste kalenderår	Retablering af bræmmen tager læn- gere tid
-----------------	--	---	--	--

Krav 1.17 Udarbejdelse af gødningsregnskaber ¹⁹

Lovbekendtgørelse nr. 767 af 8. juli 2004 § 22, stk. 1 og 4 (planperioden 2005/2006) og bekendtgørelse nr. 975 af 25. september 2006 § 29 (planperioden 2006/2007)	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4, bilag III, 1, 3) og bilag II, B, 9)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	---

1. Virksomheden skal hvert år senest den følgende 31. marts udarbejde gødningsregnskab for den afsluttede planperiode²⁰. Det udfærdigede gødningsregnskab skal kunne forevises på anfordring ved Plantedirektoratets kontrolbesøg, og gødningsregnskabet skal foreligge i forskriftsmæssig stand.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter om gødningsregnskabet foreligger og hvor mange oplysninger, der mangler i gødningsregnskabet.

Omfang: Ved bedømmelse af en manglende overholdelse er karakteren for kriteriet varighed styrende for karaktergivningen af omfang.

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Gødningsregnskabet er udarbejdet, men ikke forskriftsmæssigt	Der er ikke udarbejdet gødningsregnskab	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Effekten omfatter nærområdet (bedriften)	Effekten omfatter nærområdet (bedriften)	Effekten omfatter nærområdet (bedriften)

¹⁹ Plantedirektoratet udarbejder årligt en vejledning og skemaer, som kan hentes på www.pdir.dk.

²⁰ Ifølge lovbekendtgørelse nr. 767 af 8. juli 2004 skal gødningsregnskabet udarbejdes senest den følgende 31. marts.

Varighed		Gødningsregnskabet er udarbejdet, men ikke forskriftsmæssigt på kontroltidspunktet	Der er ikke udarbejdet gødningsregnskab på kontroltidspunktet	Der er ikke udarbejdet gødningsregnskab på kontroltidspunktet, og heller ikke efter 14 dages høringsfrist
-----------------	--	--	---	---

Krav 1.18 Afsætning af husdyrgødning

Lovbekendtgørelse nr. 767 af 8. juli 2004 § 11, stk. 4 (planperioden 2005/2006) og lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006 § 11, stk. 4 (planperioden 2006/2007)	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art.5, stk. 4 og bilag III, 1, 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Virksomheden kan alene fratække kvælstof i husdyrgødning, hvis husdyrgødningen er afsat til en registreret virksomhed, til biogas- og fællesanlæg, til forbrændingsanlæg eller til forarbejdningsanlæg. Dog kan husdyrgødning afsat af græssende dyr på arealer tilhørende ikke-registrerede virksomheder tillige fratækkes, såfremt arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den, som afsættes ved afgræsning. Endvidere kan virksomheder, som har eget biogas- eller forarbejdningsanlæg, og som afsætter et gødningsprodukt herfra uden for virksomheden, trække kvælstof i det afsatte gødningsprodukt fra i virksomhedens samlede forbrug af kvælstof.

Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontroller.

Bedømmelse

Alvor: Det vurderes om gødningsprodukterne er afsat til en virksomhed, der er med i Plantedirektoratets Register for Gødningsregnskab eller til ikke-registrerede virksomheder, hvor arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den som afsættes ved afgræsning.

Dog skal ikke indgå vurdering af afsætning af husdyrgødning fra græssende dyr på ikke-registrerede virksomheder, hvor arealet i medfør af anden lovgivning ikke må tilføres gødning ud over den, som afsættes ved afgræsning.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (naboområder) eller i fjernområder (længere afstande f.eks. via vandløb og grundvandsstrømninger).

Varighed: Vurderes ud fra hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er afsat husdyrgødning til <ul style="list-style-type: none"> • en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det kan sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed. 	Der er afsat husdyrgødning til <ul style="list-style-type: none"> • en virksomhed, der ikke er med i registeret og • det kan ikke sandsynliggøres, at husdyrgødningen er udbragt på modtagers virksomhed. 	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Effekt vurderes til at omfatte nærområdet.	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Varighed		Afsætning skal aftales for hver vækstsæson	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Krav 1.19 Ligevægten mellem virksomhedens kvælstofforbrug og – behov

Lovbekendtgørelse nr. 767 af 8. juli 2004 § 5 (planperioden 2005/2006) og lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006 § 5 (planperioden 2006/2007)	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 1, 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	--	---

1. I planperioden må forbruget af kvælstof til gødningsformål ikke overstige virksomhedens kvote for kvælstof.

Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontroller.

Bedømmelse

Ved bedømmelse af en manglende overholdelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivning af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes ud fra overgødskningens (OVG) størrelse. Alvoren afhænger af hvor stor overgødskningen er, både hvad angår kg N pr. ha og totale mængder kvælstof.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet i nærområdet (naboområder) eller i fjernområder (længere afstande f.eks. via vandløb og grundvandsstrømninger). Omfanget vurderes efter overgødskningens størrelse, idet udbredelsen afhænger af bl.a. den udbragte mængde kvælstof

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted. Varigheden vurderes til at omfatte mere en 1 vækstsæson, idet overgødskningsmængden har indflydelse på, hvor længe en genopretning varer.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		OVG fra og med 6 kg N/ha og total mere end 50 kg N, eller OVG fra og med 9 kg N/ha men under 200 kg N total	OVG fra og med 9 kg N/ha og total mere end 200 kg N	OVG fra og med 31 kg N/ha og total mere end 200 kg N
Omfang		Effekt vurderes til at omfatte nærområde	Effekt vurderes til at omfatte nærområder	Effekt vurderes til at omfatte fjernområder
Varighed		Effekterne af over-gødskningen strækker sig over 1 vækstsæson	Effekterne af overgødskningen strækker sig ud over 1 vækstsæson	Effekterne af overgødskningen strækker sig ud over 1 vækstsæson

Krav 1.20 Maksimale lagre af husdyrgødning

Bekendtgørelse nr. 744 af 19. juli 2005 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2005/06, § 15, stk. 2 og 3	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 1, 2)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	--	--

1. Det samlede ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for virksomheder med en husdyrbesætning på over 30 dyreenheder må maksimalt svare til 50 % af den samlede mængde kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i perioden 1/8 til 31/7 er produceret og modtaget på virksomheden. For virksomheder uden husdyrbesætning eller virksomheder med en husdyrbesætning på 30 dyreenheder og derunder må ultimolageret maksimalt svare til den samlede mængde kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der i perioden 1/8 til 31/7 er produceret og

modtaget på virksomheden. Bestemmelserne om størrelsen af maks. ultimolager af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning gælder ikke for virksomheder, hvor dybstrøelse udgør mere end 75 % af gødningsproduktionen opgjort i kg kvælstof.

2. For virksomheder med produktion af konsumæg med gødningstypen fast gødning, hvor det ikke er muligt at fjerne gødningen før hønsene sættes ud, må slutlageret af fast gødning fra disse staldsystemer maksimalt svare til den samlede produktion af fast gødning opgjort i kg kvælstof i omhandlende planperiode samt forudgående planperiode.

Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontroller.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes ud fra den mængde gødning, kg N, som ultimolageret er overskredet med.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (naboområder) eller i fjernområder (længere afstande f.eks. via vandløb og grundvandsstrømninger).

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1) over 30 DE: Ultimolageret er 500 kg N total større end tilladt* 2) 30 DE og derunder: Ultimolageret er 500 kg N total større end tilladt** 3) Konsumægsproduktion: Ultimolageret er 500 kg N total større end tilladt*** ****	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Effekt vurderes til at begrænse sig til bedriften	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Varighed		Ultimolageret opgøres ved slutningen af hver planperiode	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Bemærkninger

DE = dyreenhed

- * virksomheden har over 30 DE
- ** virksomheden har 30 DE eller derunder
- *** virksomheden producerer konsumæg
- **** Der er ikke krav til størrelsen af slutlager, hvis mere end 75% af produktionen af husdyrgødning regnet i kg N, består af dybstrøelse.

Krav 1.21 Etablering af plantedække²¹

Bekendtgørelse nr. 975 af 25. september 2006 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2006/2007, § 26, stk. 1-5	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag II, B, 8)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	---

1. Virksomheden skal enten foretage udlæg i en vårafgrøde eller etablere arealer med efterafgrøder om efteråret efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret.²²
2. Arealet med efterafgrøder skal udgøre mindst 6 % af virksomhedens efterafgrødegrundareal. For virksomheder, der udbringer gødningsmængder svarende til 0,8 dyreenheder pr. ha harmoniareal og derover, skal arealet med efterafgrøder mindst udgøre 10 % af efterafgrødegrundarealet.
3. Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før 20/10, og arealer med efterafgrøder skal anvendes til en forårssæt afgrøde i den efterfølgende planperiode.

Bedømmelse

Bemærk at bedømmelsen er opdelt i skema A - bedømmelse af krav om 6 procent efterafgrøder og skema B - bedømmelse af krav om 10 procent efterafgrøder.

Alvor: Det vurderes, hvor stort et efterafgrødeareal, der mangler. Alvoren afhænger af hvor meget gødning, der er udbragt i planperioden (krav om enten 6 eller 10 % efterafgrøder). Derudover afhænger alvoren af, hvor mange hektar, der mangler med efterafgrøder. For at kunne tælle med i efterafgrødearealet skal der være udlæg i vårafgrøder eller der skal være etableret efterafgrøder. Samtidig må efterafgrøderne ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før den 20. oktober, og arealer med disse afgrøder skal anvendes til en forårssæt afgrøde i den efterfølgende planperiode.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet på bedriften eller i nærområdet (naboer). Omfang vurderes til at kunne omfatte tilstødende marker – dog vurderes omfan-

²¹ Plantedirektoratet udarbejder årligt en vejledning og skemaer, som kan hentes på Plantedirektoratets hjemmeside: www.pdir.dk

²² Etablering af vintergrønne marker i efteråret, der alene eller sammen med et areal med pligtige efterafgrøder, udgør 100 % af det dyrkede areal med plantedække, kan erstatte kravet om etablering af pligtige efterafgrøder.

get til at begrænse sig til bedriften, hvis kravet er 6 % og der er etableret mellem 5,5 og 3 % efterafgrøder dog mindst 0,5 ha.

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

A - Krav om 6 % efterafgrøder:

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er etableret fra og med 3 % til og med 5,5 %, dog mindst 0,5 ha.	Der er etableret mindre end 3 % efterafgrøde, dog mindst 0,5 ha.	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Effekt vurderes til at begrænse sig til bedriften	Effekt vurderes til at omfatte nærområdet	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Varighed		Etableringen kan ske i hver planperiode	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

B - Krav om 10 % efterafgrøder:

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er etableret fra og med 5 % til og med 9 % efterafgrøder, dog mindst 1 ha.	Der er etableret mindre end 5 % efterafgrøder, dog mindst 1 ha.	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Effekt vurderes til at begrænse sig til bedriften	Effekt vurderes til at omfatte nærområdet	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Varighed		Etableringen kan ske i hver planperiode	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Krav 1.22 Grænser for tildeling af husdyrgødning (harmonireglerne)

Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., §§ 27, 28 og 30	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4 og bilag III, 2) og 3)	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	--

1. På en landbrugsbedrift må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 dyreenheder pr. ha pr. planperiode. (1/8 - 31/7).
2. På en landbrugsbedrift med kvæg, får eller geder må husdyrgødningsmængden fra disse dyr på egen bedrift, dog udbringes i en mængde svarende til 1,7 dyreenheder pr. ha pr. planperiode.
3. På en landbrugsbedrift, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg, må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, hvis betingelserne²³ i øvrigt overholdes.
4. Bedrifter, der deltager i en produktionsmæssig sammenhæng²⁴ med andre bedrifter, er ligeledes omfattet af disse bestemmelser.

²³ På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode på følgende betingelser:

1) På kvægbruget skal 70 % eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Harmoniarealet opgøres for hver planperiode. Ved opgørelsen fraregnes de arealer med afgrøder, som ikke har en gødskningsnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, samt arealer, hvor husdyrgødning ikke må anvendes eller under normale omstændigheder ikke kan udbringes.

2) Ved roer forstås foderroer. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift.

Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs.

3) Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1/8.

Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31/8 til 1/3 på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.

4) Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1/3 til 1/6.

5) Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1/3.

6) Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 % kløver. Det er dog tilladt at dyrke byg/ærte-helsæd og byg/ærte blandinger til grønafrøde, men ikke dyrkning af blandingen til høst ved modenhed. Betingelsen er at der etableres græsudlæg af rent græs i helsæden.

7) Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3 år/5 ha. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort.

8) Det skal angives på bedriftens mark- og gødningsplan, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode. Der skal endvidere årligt indsendes et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til Plantedirektoratet, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor det angives, at bedriften i den afsluttede planperiode har forpligtet sig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. §27, stk. 3.

-
5. Driftsherren skal kunne dokumentere, at harmonikrav er opfyldt²⁵.
  6. Dokumentation i form af forpagtningsaftale skal indeholde oplysninger om arealets størrelse, aftaleparterens navn, adresse, momsnummer (CVR-nr.), gyldighedsperiodens startdato, slutdato eller opsigelsesvarsel og dato for aftalens indgåelse.
  7. Dokumentation i form af aftale, skal indeholde oplysninger som angivet i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Kravet kontrolleres administrativt i forbindelse med KO-kontroller.

Bedømmelsen er opdelt i 2 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1 – 4

Ved bedømmelse af en manglende overholdelse er karakteren for kriteriet alvor bestemmende for karaktergivningen af omfang og varighed, der sættes til samme karakter som kriteriet alvor.

Alvor: Vurderes ud fra, hvor mange hektar areal, der mangler til udbringning af husdyrgødning (omfang).

---

²⁴ Ved deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng forstås, at en landbrugsbedrift har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder, der ikke er økologisk autoriseret, om at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter med kvæg, får eller geder.

Økologisk autoriserede bedrifter er ikke omfattet af kravet til krydsoverensstemmelse i forhold til harmoniregler, da der gælder specifikke harmoniregler på økologiske bedrifter.

²⁵ Mængden af udbragt husdyrgødning, beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode (1/8 – 31/7), jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, samt den mængde der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden. Gødning afsat af græssende dyr medregnes som udbragt, såfremt det afsættes på arealer der kan medregnes som harmoniarealer. Korrektion for lagerforskydning skal beregnes ud fra 100 kg N per dyreenhed.

Harmoniarealer opgøres for hver planperiode. Ved opgørelsen fraregnes de arealer med afgrøder, som ikke har gødskningsnorm. Næringsstofferne i husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand må kun tilføres til afgrøder med kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser. Desuden fraregnes arealer, hvor husdyrgødning ikke må anvendes eller under normale omstændigheder ikke kan udbringes.

Hvis en bedrift har større mængde husdyrgødning til rådighed, herunder gødning modtaget fra andre bedrifter, end der må udbringes på bedriftens areal, skal der foreligge skriftlige aftaler, der sikrer, at overskydende husdyrgødning afsættes til: 1) en registreret virksomhed, jf. § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, 2) et biogasanlæg, 3) et fællesanlæg, 4) et forarbejdningsanlæg, eller 5) som forarbejdet husdyrgødning.

Forarbejdet husdyrgødning deklareret i henhold til gødningsloven, kan afsættes, såfremt det indberettes i henhold til lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Afsætning af gødning, fra biogasanlæg, fællesanlæg eller forarbejdningsanlæg, forudsætter ligeledes indgåelse af skriftlig aftale.

Det afsatte antal dyreenheder, beregnes ud fra den afsatte kvælstofmængde, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, således at forholdet mellem dyreenheder og kvælstofindholdet svarer til den pågældende gødningsproduktion.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (naboområder) eller i fjernområder (længere afstande f.eks. via vandløb og grundvandsstrømninger).

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerance grænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Bedriften mangler op til og med 3,0 ha udbringningsareal	Bedriften mangler over 3,0 ha men under 8,0 ha udbringningsareal	Bedriften mangler over 8,0 ha udbringningsareal
Omfang		Vurderes til at omfatte nærområdet	Vurderes til at omfatte nærområdet	Vurderes til at strække sig til fjernområder
Varighed		Husdyrtætheden justeres for hver planperiode	Husdyrtætheden behøver længere tid til justering	Husdyrtætheden behøver mere end 1 planperiode til nedjustering

Bedømmelse – delkrav 5 - 7

Alvor: Det vurderes, om den krævede dokumentation foreligger, og om dokumentationen indeholder de krævede oplysninger.

Omfang: Vurderes efter om effekten kan påvirke miljøet på bedriften, i nærområdet (naboområder) eller i fjernområder (længere afstande f.eks. via vandløb og grundvandsstrømninger).

Varighed: Vurderes ud fra, hvor længe den manglende overholdelse finder sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Dokumentationen foreligger ikke, og/eller dokumentationen indeholder ikke de påkrævede oplysninger	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Omfang		Begrænses til be- driften	Brug af karak- teren skal føl- ges af en be- grundelse	Brug af karakte- ren skal følges af en begrundelse
Varighed		Dokumentation og oplysninger kan fremskaffes for hver planperi- ode	Brug af karak- teren skal føl- ges af en be- grundelse	Brug af karakte- ren skal følges af en begrundelse

Krav 1.23 Beskyttelse af naturtyper beliggende i et Natura 2000 område²⁶

Lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. aug. 2004 om naturbeskyttelse, § 3, stk. 1-3, for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder ²⁷	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol: Kommunalbestyrelsen Udtagning til kontrol: Skov- og Naturstyrelsen
---	---	--

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.
2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af:
  - 1) heder, 2) moser og lignende, 3) strandenge og strandsumpe samt 4) ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt overfor, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.
3. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelse.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes som antal m² af den pågældende naturtype med det ulovlige forhold. Alternativt vurderes omfanget som den procentdel, arealet med det ulovlige forhold udgør af støtteansøgerens (pr. CVR-registrering) samlede areal af den pågældende naturtype.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed.

²⁶ Natura 2000 områder er fælles betegnelse for de internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder.

²⁷ Jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer

Bemærkninger

Valg af henholdsvis kvadratmeterangivelse og procentvis udregningsmetode bestemmes ud fra den opgørelsesmetode, som medfører den højeste karakter i bedømmelsen af omfang. Det er således den metode der indebærer den højeste karakter, som skal danne baggrund for vurderingen.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Reversibel skade med mulighed for øjeblikkelig retablering	Reversibel skade med mulighed for retablering uden tab af naturkvalitet	Irreversibel skade hvor retablering er umulig eller, hvor der er forsvundet arter og/eller naturtyper, som det vil tage lang tid at retablere
Omfang		1) < 50 m ² 2) < 25 %	1) 50-1000 m ² 2) 25 %-50 %	1) > 1000 m ² 2) > 50 %
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Krav 1.24 Beskyttelse af klitfredede arealer beliggende i et Natura 2000 område

Lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. aug. 2004 om naturbeskyttelse, § 8, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1608 af 11. december 2006 om klitfredning, § 1, stk. 1, for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder ²⁸	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af klitfredede arealer²⁹. Der må ikke etableres hegn, og arealerne må ikke afgræsses. Der må ikke placeres campingvogne og lig-

²⁸ Jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer.

²⁹ Følgende arealer er klitfredede:

1. Strandbredden langs Skagerrak og Vesterhavet
2. Arealet mellem klitfredningslinien og de strandbredder, der er nævnt ovenstående
3. Arealer, der er klitfredede efter den tidligere lovgivning om sandflugtens bekæmpelse, og
4. Arealer, der er klitfredede efter ministerens beslutning.

Forbuddet i krav 1.24 gælder ikke for:

1. Foranstaltninger til dæmpning af sandflugt, der udføres af miljøministeren eller efter påbud

---

nende. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

2. Det er på klitfredede arealer endvidere ikke tilladt at:
  - 1) Fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,
  - 2) Køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
  - 3) Campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
  - 4) Foretage gravearbejde,
  - 5) Afbrænde vegetation, kvas eller lignende, og
  - 6) Cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.Forbudet i nr. 2), 5) og 6) gælder ikke på den ubevoksede strandbred

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der er gjort indgreb i, og om der er opstået sandflugtsrisiko. For byggeri og lignende vurderes alvoren efter byggeriets størrelse samt om det er nye bygninger eller udvidelser eller ændringer af eksisterende og om der er opstået sandflugtsrisiko.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der er gjort indgreb i. For byggeri og lignende vurderes alvoren efter byggeriets størrelse samt om det er nye bygninger eller udvidelser eller ændringer af eksisterende.

Varighed: Vurderes efter varigheden af den manglende overholdelse for karakter 2 og 3 hvis opdyrkning eller græsning, da omfang i m² er selvstændigt kriterium. Ved karakter 4 er dog krævet varighed mere end 3 kalenderår. I øvrigt er det den blotte tilstedeværelse/udførelse, der er afgørende.

Bemærkninger

Aktiviteter, der er udført uden tilladelse, men som ville have opnået en tilladelse, hvis der var søgt på forhånd, ligger indenfor en administrativ tolerancegrænse. Reversibilitet af naturlig

-
2. Landbrugsmæssig drift, herunder græsning, på arealer, der hidtil lovligt har været udnyttet landbrugsmæssigt, bortset fra tilplantning,
  3. Sædvanlig hegning på ovennævnte arealer,
  4. Genplantning af skovarealer og beplantning i eksisterende haver,
  5. Havneanlæg og de arealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål,
  6. Mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger, herunder udskiftning af vinduer og tage m.v., når bygningshøjden ikke derved forøges eller kun forøges i ubetydeligt omfang, og
  7. Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Der kræves dog miljøministerens (Miljøministeriets miljøcenter) tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning.

Klitfredningslinien er fastlagt ved miljøministerens bestemmelse efter de hidtil gældende regler. Klitfredningslinien er registreret i matriklen og noteret i tingbogen. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at klitfredningen ikke skal gælde for nærmere angivne arter af anlæg, der tillige vedrører søterritoriet. Tilsvarende gælder for diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse. Miljøministeren kan fastsætte regler om anvendelse af de klitfredede arealer, herunder forbyde bestemte former for anvendelse.

vegetation er ikke en parameter, da den vil være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Plantning til sandflugtsdæmpning er ikke irreversibel.

Loven og kravbeskrivelsen indeholder undtagelser for fortsættelse af hidtidig landbrugsdrift, herunder græsning og sædvanlig hegning på landbrugsejendomme, genplantning af skove og beplantning i haver, samt mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger.

Der kan dispenseres fra forbudet mod tilstandsændringer. Praksis er meget restriktiv.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		1) <u>Bygninger:</u> skure, drivhuse, og lign. Mindre bygningsudvidelse. 2) <u>Landbrugsdrift:</u> dyrkning, beplantning, græsning, terrænændringer, hegning.	1) <u>Bygninger:</u> skure, drivhuse, og lign. Bygningsudvidelse eller væsentlige ændringer. 2) <u>Landbrugsdrift:</u> dyrkning, beplantning, græsning, terrænændringer, hegning.	1) <u>Bygninger:</u> Større bygninger eller bygningsudvidelse og ændringer. Væsentlig øget sandflugtsrisiko under og/eller efter anlæg. 2) <u>Landbrugsdrift:</u> dyrkning, beplantning, terrænændringer. Væsentlig øget sandflugtsrisiko under og/eller efter anlæg.
Omfang		1) Under 10m ² 2) 0 – 25 % af den klitfredede del af ejendommen.	1) 10 – 50 m ² 2) 25 – 50 % af den klitfredede del af ejendommen.	1) Over 50 m ² 2) 50 – 100 % af den klitfredede del af ejendommen.
Varighed		1) tilstedeværelsen 2) 1 kalenderår eller mere	1) tilstedeværelsen 2) 1-2 kalenderår	1) tilstedeværelsen 2) 3 eller flere kalenderår

Krav 1.25: Beskyttelse af strandbredder beliggende i et Natura 2000 område

Lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. aug. 2004 om naturbeskyttelse § 15, stk. 1 for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder ³⁰	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	---

1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbred eller af andre arealer, der ligger mellem strandbred og strandbeskyttelseslinjen³¹. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter indgrebets arealmæssige eller fysiske omfang. Hvor reetablering, f.eks. ved større terrænændringer, ikke er mulig eller kun kan ske over meget lang tid, vurderes den manglende overholdelse til at være væsentlig eller have meget stor effekt.

Omfang: Vurderes som den procentdel, som det ulovlige forhold udgør af det areal, som tilskudsmodtagerens (pr. CVR-registrering) har inden for strandbeskyttelseslinjen.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed.

---

³⁰ Jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer.

³¹ Strandbeskyttelseslinjen er fastlagt ved miljøministerens bestemmelse efter de hidtil gældende regler. Strandbeskyttelseslinjen er registreret i matriklen og noteret i tingbogen.

Forbudet i krav 1.25 gælder ikke for:

1. Landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning,
2. Gentilplantning af skovarealer og beplantning i eksisterende haver,
3. Sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme,
4. Bestående forsvarsanlæg, der anvendes til forsvarsformål,
5. Havneanlæg og de landarealer, der ved lokalplan er udlagt til havneformål,
6. Mindre vedligeholdelsesarbejder på bygninger, herunder udskiftning af vinduer og tage m.v., når bygningshøjden ikke derved forøges eller kun forøges i ubetydeligt omfang,
7. Byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Der kræves dog miljøministeren (delegeret til Miljøministeriets miljøcenter) tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning, og
8. Kyststrækninger, der er klitfredede.

Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kravet ikke skal gælde for nærmere angivne arter af anlæg, der tillige vedrører søterritoriet. Tilsvarende gælder for diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, som kræver tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Opførelse af småbygninger uden dispensation. Terrænændringer. Ikke jordbrugsmæssige hegn. Tilplantning. Tilstand kan reableres.	Opførelse af større bygninger uden dispensation. Større terrænændringer. Større tilplantning. Tilstand kan ikke eller kun delvis reableres.
Omfang		1 % - 5 %	<u>Byggeri:</u> 10-50 m ² . <u>Terrænændringer:</u> under 50 m ² . <u>Hegn (længde):</u> enkel udførelse og under 20 m længde. <u>Tilplantning:</u> 5-10 %.	<u>Byggeri:</u> over 50 m ² . <u>Terrænændringer:</u> over 50 m ² og/eller af større omfang (dybde/højde). <u>Hegn (længde):</u> dominerende og/eller over 20 m. <u>Tilplantning:</u> over 10 %
Varighed		<u>Byggeri, hegn:</u> tilstedeværelse. <u>Terrænændringer, tilplantning:</u> 1 kalenderår	<u>Byggeri, hegn:</u> tilstedeværelse. <u>Terrænændringer, tilplantning:</u> 1-2 kalenderår	<u>Byggeri, hegn:</u> tilstedeværelse. <u>Terrænændringer:</u> 3 eller flere kalenderår.

Krav 1.26 Beskyttelse af arealer i ydre koge³² i Tøndermarsken beliggende i et Natura 2000 område

Lovbekendtgørelse nr. 885 af 18. aug. 2004 om beskyttelse af de ydre Koge i Tøndermarsken §§ 10-12, § 16, stk. 1 og 2, § 17, stk. 1 og 2, § 18, stk. 1, § 19, stk. 1 og § 20 for så vidt arealet er beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, habitatområder henholdsvis fuglebeskyttelsesområder ³³	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol: Kommunalbestyrelsen Udtagning til kontrol: Skov- og Naturstyrelsen
---	---	--

1. Der må ikke³⁴
  - 1) Opføres yderligere bebyggelse i området eller foretages væsentlige om- og tilbygninger til eksisterende bebyggelse,
  - 2) Etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger
  - 3) Etableres nye vejanlæg, medmindre særlige forhold taler for det.
2. Der må ikke foretages terrænændring, herunder ved udnyttelse af forekomster i jorden, afgravning eller opfyldning³⁵.
3. Der må ikke plantes eller sås træer og buske³⁶.
4. Arealerne skal opretholdes som græsland med afgræsning. Slæt må dog foretages efter den 15/6.
5. Arealerne må ikke omlægges³⁷.

---

³² En inddiget marsk kaldes en kog. De ydre koge består af Ny Frederikskog og Gammel Frederikskog, samt Rudbøl Kog med et samlet beskyttet areal på ca. 25 km². Tøndermarsken består af flere koge med et samlet areal på 130 km².

³³ Jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgræsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder med senere ændringer.

³⁴ Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der opføres bebyggelse, der er erhvervsmæssig nødvendig for driften af en landbrugsejendom. Bygningen må ikke tjene til svinefarm, pelsdyravl, fjerkræfarm eller væksthusegartneri, og højden må ikke overstige 8,5 m. Bebyggelsens placering, fremtræden og omfang skal godkendes af Kommunalbestyrelsen.

³⁵ Bestemmelsen gælder ikke for

1. Havearealer,
2. Vedligeholdelse af diger i området og nødvendig klæggravning til reparation af diger i Tøndermarsken,
3. Sædvanlige dyrkningsmæssige foranstaltninger på landbrugsarealer, herunder etablering og vedligeholdelse af grøblerender samt vedligeholdelse af vandhuller,
4. Etablering af bevandingskanaler og skelgrøfter samt vedligeholdelse af grøfter, kanaler og vandløb eller
5. Den nødvendige vedligeholdelse af veje.

³⁶ Kommunalbestyrelsen kan som plejeforanstaltning fjerne selvsåede træer og buske. Kravet gælder ikke for arealer, der benyttes som havearealer i tilknytning til bebyggelse.

6. Arealerne må ikke drænes³⁸.
7. Overfladegrøbling samt anlæg og vedligeholdelse af kanaler og grøfter må kun foretages uden for perioden 15/3-5/6
8. Der må ikke foretages hegning. Eksisterende hegn langs skelgrøfter skal fjernes i forbindelse med istandsættelsesarbejder³⁹.
9. Gødskning af arealerne med handelsgødning må kun ske i hidtidigt omfang, dog højst 75 kg N pr. ha. Anvendelse af handelsgødning med fosfor og kalium er ikke tilladt.
10. Der må ikke anvendes kemiske bekæmpelsesmidler.

Bedømmelsen er opdelt i 4 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter om der er foretaget ombygning, tilbygning/nye vejanlæg eller nybygning/andre nye anlæg af faste konstruktioner.

Omfang: Vurderes efter arealstørrelsen.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Ombygninger	Tilbygninger og nye vejanlæg	Nye bygninger og andre ny anlæg af faste konstruktioner
Omfang		Under 10 m ²	10-50 m ²	Over 50 m ²
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Vurderes efter karakteren af terrænændringen.

³⁷ Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om græsningstrykket på arealerne.

³⁸ Miljøministeren kan fastsætte regler om, at ændringer og reparationer af eksisterende dræn i nærmere angivne tilfælde er tilladt.

³⁹ Reglerne gælder ikke hegning, der er nødvendig af hensyn til digernes sikkerhed, eller hegning langs veje, afvandrings- og vandingsforsyningskanaler samt langs landegrænsen. Reglerne gælder ikke for nødvendig hegning ved led samt etablering og vedligeholdelse af fangfolde.

Omfang: Vurderes efter arealstørrelsen.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed.

Karakter Kriterium	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Terrænændring uden tilførsel af materiale	Terrænændring med tilførsel af materiale
Omfang		Under 25 m ²	25-100 m ²	Over 100 m ²
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 3

Alvor: Vurderes efter påvirkning af landskabet og det åbne lands fugle.

Omfang: Vurderes efter antallet af planter.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til for- mål med kravet
Alvor		Sået buske eller træer	Plantet buske	Plantet træer
Omfang		1-5 planter	6-10 planter	Flere end 10 planter
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Bedømmelse – delkrav 4 – 9

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes som den procentdel og/eller det areal, som det ulovlige forhold udgør af det areal, som tilskudsmodtagerens (pr. CVR-registrering) har.

Varighed: Vurderes som den manglende overholdelses varighed, som dog er uden betydning i kategori 1.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Reversibel skade med mulighed for øjeblikkelig reetablering	Reversibel skade med mulighed for reetablering uden tab af naturkvalitet	Irreversibel skade hvor reetablering er umulig eller kun mulig med tab af naturkvalitet
Omfang		1) < 25 % 2) < 50 m ²	1) 25 % - 50 % 2) 50-1000 m ²	1) mere end 50 % 3) > 1000 m ²
Varighed		Under 1 kalenderår	1-2 kalenderår	3 eller flere kalenderår

Krav 1.27 Beskyttelse af reder og redetræer

Bekendtgørelse nr. 152 af 20. februar 2004 om jagttid for visse pattedyr og fugle mv., § 5	Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	--

1. Kolonirugende fugles redetræer må ikke fældes i perioden 1/2 – 31/7.
2. Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1/2 – 31/8.
3. Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må ikke fældes.
4. Hule træer og træer med spættehuller, må ikke fældes i perioden 1/11 – 31/8.
5. Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden 1/4 – 31/8.

Bedømmelsen er opdelt i 5 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Omfang: Vurderes som andelen af den pågældende kolonirugende fuglearts forekomst af redetræer på støtteansøgerens landbrugsareal (jf. definition af landbrugsarealer i indledningen).

Varighed: Vurderes efter reversibilitet i forhold til den pågældende artsbestand.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	0-10 % af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	>10 % af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli	Fældning af kolonirugende fugles redetræer i perioden 1. februar til 31. juli

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes ud fra hvorvidt de pågældende arters redetræer på støtteansøgerens landbrugsareal, er blevet fældet i perioden 1. februar – 31. august.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af rovfugles og ugleres redetræer i perioden 1. februar – 31. august
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af ethvert redetræ for rovfugle og ugler i perioden 1. februar – 31. august

Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af rovfugles og uglers redetræer i perioden 1. februar – 31. august
-----------------	--	--	--	--

Bedømmelse – delkrav 3

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes ud fra hvorvidt de pågældende arters redetræer på støtteansøgerens landbrugsareal er blevet fældet.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af ørnes, sort storks og rød glentes redetræer
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af ethvert redetræ for ørne, sort stork og rød glente
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af ørnes, sort storks og rød glentes redetræer

Bedømmelse – delkrav 4

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes som andelen af hule træer og træer med spættehuller, der er fældet i perioden 1. november – 31. august, på støtteansøgerens landbrugsareal (jf. definition af landbrugsarealer i indledningen).

Varighed: Vurderes efter reversibilitet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august.	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august.
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	0-10 % af hule træer og træer med spættehuller, som er fældet i perioden 1. november – 31. august.	>10 % af hule træer og træer med spættehuller, som er fældet i perioden 1. november – 31. august.
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august.	Fældning af hule træer og træer med spættehuller i perioden 1. november – 31. august.

Bedømmelse – delkrav 5

Alvor: Vurderes efter reversibilitet.

Omfang: Vurderes som andelen af digesvalereder på støtteansøgerens landbrugsareal, som er blevet ødelagt i perioden 1. april – 31. august.

Varighed: Vurderes efter reversibilitet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre ef- fekt i for- hold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august.	Ødelæggelse af digesvalereder i perioden 1. april – 31. august.
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	0-10 % af digesvalereder er ødelagt i perioden 1. april – 31. august.	> 10 % af digesvalereder er ødelagt i perioden 1. april – 31. august.

Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Ødelæggelse af digesvalere i perioden 1. april – 31. august.	Ødelæggelse af digesvalere i perioden 1. april – 31. august.
-----------------	--	--	--	--

Krav 1.28: Anvendelse af fælder

Bekendtgørelse nr. 869 af 10. oktober 2003 om vildtskader, § 16, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevarelse af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 15 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 8	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	--	--

1. For fælder til brug ved regulering af pattedyr og fugle gælder følgende bestemmelser:

- 1) Fælden skal indrettes således, at fangne dyr ikke skades eller dræbes. Fælden skal konstrueres således, at fangne dyr ikke kan komme i fysisk kontakt med hinanden. Fangne dyr skal kunne besigtiges i fælden, når denne er lukket.
- 2) Fælden må anvendes hele døgnet og skal efterses hver morgen og aften.
- 3) Når fælden efterses, skal fangne dyr straks udtages. Dyr, som ikke må reguleres ved fangst i fælde eller som ikke må reguleres ved fælde på det pågældende sted eller tidspunkt, skal straks frigives.
- 4) Dyr som ikke straks slippes fri skal aflives i fælden eller umiddelbart efter udtagelse af fælden.
- 5) Fælden må ikke nedgraves.
- 6) Fældens indgangsåbninger må ikke være større end 60x60 cm. Fældens indvendige mål må intetsteds være over 250 cm.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter graden hvormed den pågældende fælde ikke opfylder krav om indretning og placering, samt den manglende overholdelses effekt på forskellige dyrearter, hvor alvor vurderes størst ved fældefangst af dyr som det ikke er tilladt at fange i fælde.

Omfang: Vurderes efter antallet af ulovlige forhold vedr. fælder på støtteansøgerens landbrugsareal (jf. definition af landbrugsarealer i indledningen).

Varighed: Vurderes efter antallet af dage / uger, hvor fælde(r) har været opstillet udenfor den periode, hvor fældeanvendelse er tilladt.

Bemærkninger

1. Kun personer med gyldigt jagttegn har ret til at fange dyr i fælde.
2. Muldvarpe, mosegrise og mus kan uanset ovenstående bestemmelser fanges i fælde, når der bortses fra brandmus, hasselmus, birkemus og spidsmus, som ikke må fanges i fælde eller på anden måde reguleres.

	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Fælden opfylder ikke krav om indretning og placering.	Fælden er ikke blevet efterset som foreskrevet. Fælden er indrettet således at fælden har forvoldt død eller væsentlig skade for det fangne dyr.	Dyrearter som det ikke er tilladt at fange med fælde, er konstateret fanget i fælde og er ikke straks sat fri. Der forefindes dyr i fælden som på grund af manglende tilsyn er fundet døde eller stærkt lemlæstede
Omfang		1. manglende overholdelse af fældebestemmelser	2 forskellige manglende overholdelser af fældebestemmelser	Mere end 3 forskellige manglende overholdelser af fældebestemmelser
Varighed		Hvis fælde(r) har været opstillet og aktiveret i 2-7 dage udenfor den periode, hvor fældeanvendelse er tilladt.	Hvis fælde(r) har været opstillet og aktiveret i 8-14 dage udenfor den periode, hvor fældeanvendelse er tilladt.	Hvis fælde(r) har været opstillet og aktiveret i mere end 14 dage udenfor den periode, hvor fældeanvendelse er tilladt.

Krav 1.29 Om fredskovspligtige arealer beliggende i et Natura 2000 område

Lov nr. 453 af 9. juni 2004 om skove, § 8 nr. 4, 1. pkt. og §§ 11 og 28	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, art. 6 og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, art. 3 og 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. For det enkelte fredskovspligtige areal gælder:
Dyrehold er forbudt.
2. På fredskovspligtige arealer må der ikke opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer eller anbringes affald.

-
3. Søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev, der hører til fredskov, og som ikke er omfattet af naturbeskyttelsesloven⁴⁰, fordi de er mindre end de deri fastsatte størrelsesgrænser, må ikke dyrkes, afvandes, tilplantes eller på anden måde ændres.

Bemærkninger

1. Kontrollen f.s.v. angår dette krav vedrører kun landbrugsmæssige aktiviteter og landbrugsarealer på fredsskovspligtige arealer,
2. Det er kun den del af de fredsskovspligtige arealer, der ligger indenfor Natura 2000 områder som skal kontrolleres,
3. Kontrollen kun vedrører tiltag/manglende overholdelser der er sket i støtteperioden, og
4. Kontrollen omfatter alle ejendomsnumre under det pågældende CVR-nummer,
5. Forbuddet mod dyrehold gælder ikke på de arealer, der lovligt kan holdes uden træbevoksning.

Bedømmelsen er opdelt i 3 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Muligheden for skadevirkning på skovbevoksede, fredsskovspligtige arealer inden for det pågældende Natura 2000 område.

Omfang: Den procentdel, som det ulovlige forhold udgør af tilskudsmodtagerens (pr. CVR-registrering) skovbevoksede fredsskovspligtige areal inden for det pågældende Natura 2000 område.

Varighed: Vurderes efter den manglende overholdelses varighed.

Bemærkning

Skovgræsning er en mere ekstensiv drift med dyr end egentligt dyrehold. Skovgræsning understøtter den biologiske mangfoldighed og hensynet til landskab og kulturhistorie og kan også understøtte hensynet til skovens dyrkning og pleje af kulturer.

I relation til arealbenævnelsen ovenfor i beskrivelsen af ”omfang” og ”alvor” skal anføres, dyrehold er en landbrugsaktivitet, der er forbudt. Forbudet relaterer sig til den skovbevoksede del af det fredsskovspligtige areal og altså ikke til et landbrugsareal.

---

⁴⁰ Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt ovenfor, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Miljøministeren kan fastsætte regler om gødsning på arealer, som er beskyttet, herunder regler om mængden af gødning, der må tilføres disse arealer, og forbud mod gødsning.

Forbuddet gælder også vandløb, som ikke er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3, fordi de ikke er udpeget som beskyttede af miljøministeren efter indstilling fra amtsrådet. Forbuddet gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Der må desuden ikke foretages ændringer i tilstanden af 1) heder, 2) moser og lignende, 3) strandenge og strandsumpe samt 4) ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt ovenfor, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Karakter Kriterium	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til for- mål med kravet
Alvor	Skovgræsning på 10 % af arealet	Lille græsningstryk, midlertidig skade, kun i sommertiden	Stort græsningstryk til skade for ny opvækst efterår eller vinter	Meget stort græsningstryk, ødelæggelse af naturtype, levested eller art, varig skade i foråret
Omfang	Skovgræsning der er anmeldt og accepteret	0 % - 5 %	5 % - 10 %	Mere end 10 %
Varighed	Skovgræsning der er anmeldt og accepteret	1– 3 sæsoner	4 – 5 sæsoner	Mere end 5 sæsoner

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Vurderes efter om der er opført byggeri uden tilladelse. Karakteren for alvor bestemmes af karakteren for omfanget.

Omfang: Størrelsen af det areal, som er inddraget til byggeriet.

Varighed: Når et byggeri er opført, er skaden sket. I alle kategorier er derfor tilstedeværelsen nok. Karakteren for varighed bestemmes af karakteren for omfanget.

Bemærkning

Visse former for byggeri er tilladt. Det kræver dog en myndighedsbehandling inden byggeriet opføres, fordi placering skal godkendes. I denne myndighedsbehandling vil der potentielt være mulighed for at forhindre byggeriets placering i et Natura 2000 område, hvis placeringen vil skade beskyttelsesinteresserne det pågældende sted.

Byggeri kan kun være ulovligt på to måder i relation til krydsoverensstemmelse. Det kan enten være landbrugsbyggeri (landbrugsaktivitet) der opføres på fredskovpligtigt areal. Her er det altså ikke nødvendigt at skelne mellem landbrugsareal og fredskovpligtigt areal, eller at det kan være ulovligt (en hvilken som helst slags ulovligt byggeri, herunder tilladt byggeri, hvor placeringen ikke er godkendt) fordi det udføres på en del af det fredskovpligtige areal, der drives landbrugsmæssigt.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Opførelse af byggeri	Opførelse af byggeri	Opførelse af byggeri
Omfang		0 – 40 m ²	40 – 80 m ²	Mere end 80 m ²
Varighed		Tilstedeværelse	Tilstedeværelse	Tilstedeværelse

Bedømmelse – delkrav 3

Alvor: Vurderes efter reversibilitet og omfang indenfor det pågældende Natura 2000-område.

Omfang: Det areal, som det ulovlige forhold udgør af tilskudsmodtagerens (pr. CVR-registrering) fredskovspligtige areal indenfor det pågældende Natura 2000 område.

Varighed: Vurderes efter den manglende overholdelses varighed.

Bemærkning

I relation til arealbenævnelsen beskrevet ovenfor under "omfang" og "alvor" skal det oplyses, at ændring af småbiotyper til landbrugsareal eller den ændring man foretager på arealet, er en landbrugsaktivitet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Reversibel skade	Reversibel skade	Irreversibel skade
Omfang		0 % - 5 %	5 % - 10 %	Mere end 10 %
Varighed		Under 1 sæson	1 sæson og mere	Irreversibel

6.2 Folkesundhed, dyresundhed og plantesundhed.

Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 2.3, 2.6-2.14 og 2.20-2.29

Alle de krav, som Fødevarestyrelsen er kontrolansvarlig for, kontrolleres som beskrevet i hvert enkelt krav. Bedømmelsen af overtrædelser af kravene sker med udgangspunkt i de i skemaerne anførte kriterier. Det skal dog understreges, at der altid vil blive foretaget en konkret individuel vurdering af den enkelte overtrædelse, hvor de anførte kriterier vil være retningsgivende. Der kan således for de konkrete overtrædelser forekomme afvigelser i forhold til det i skemaerne anførte.

Da de kriterier, som anvendes til at fastlægge alvor, omfang og varighed af en overtrædelse, også er afgørende for sanktioneringen, dvs. hvornår fødevareregionerne giver indskærpelser, påbud, forbud, administrative bøder og politianmeldelser, vil landbrugeren gennem angivelsen af sanktioner enten på kontrolrapporten eller efterfølgende pr. brev blive orienteret om bedømmelsen af overtrædelser konstateret ved det enkelte kontrolbesøg.

Inden kontrolresultaterne indberettes til DFFE foretager Fødevarestyrelsen en samlet høring af den enkelte landbruger i de tilfælde, hvor der indberettes overtrædelser. Ved denne høring vil bedømmelsen af såvel alvor, omfang og varighed fremgå eksplicit.

Fødevareregionen skal anvende de sanktioner, som er nødvendige for at sikre, at reglerne overholdes. På den ene side skal sanktionen ikke være mere indgribende end nødvendigt. På den anden side skal sanktionen have tilstrækkelig gennemslagskraft, så reglerne overholdes.

I det følgende er der givet en kortfattet beskrivelse af de af Fødevarestyrelsen anvendte sanktioner med angivelse af, hvorledes den enkelte sanktion sædvanligvis er relateret til bedømmelsen inden for krydsoverensstemmelse.

Indskærpelse

En indskærpelse er en præcisering af, at gældende regler skal overholdes. Indskærpelser er ikke administrative afgørelser og kan derfor ikke påklages.

Fødevareregionen kan give indskærpelser på kontrolrapporten eller sende dem efterfølgende på baggrund af oplysningerne fra kontrolbesøget. Indskærpelsen indeholder en beskrivelse af forholdet. Det er angivet, hvilken bestemmelse og KO-krav, der indskræpes overholdt.

Der er ingen tidsfrist for at efterkomme en indskærpelse, fordi der er tale om forhold, som altid skal være i orden. Hvis det i enkelte tilfælde alligevel er nødvendigt at sætte en tidsfrist på en indskærpelse, vil tidsfristen blive givet som en afgørelse. Landbrugeren kan kun klage over den angivne tidsfrist, men ikke over selve indskærpelsen.

Indskærpelser som følge af krydsoverensstemmelseskontrol indeholder en orientering om at: ”Kontrolresultatet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv og vil indgå i direktoratets vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af landbrugsstøtte.”

Indskærpelser gives alene for overtrædelser, som har konsekvenser af mindre alvorlig karakter med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Indskærpelser medfører som udgangspunkt karakteren 2 for alvor, omfang og varighed.

Påbud og forbud

Påbud og forbud er forvaltningsretlige afgørelser og bliver meddelt skriftligt pr. brev til landbrugeren.

Et påbud er en afgørelse, der præciserer, hvordan landbrugeren skal overholde lovgivningen. Man kan sige, at et påbud er en ordre eller befaling om at gøre noget konkret, og påbudet har altså reelt retsvirkning.

Påbud anvendes til at pålægge landbrugeren til at bringe et forhold i orden eller til at stille et særligt krav til en landbruger med henblik på at forebygge fremtidige overtrædelser. Fødevareregionen kan påbyde en landbruger at indføre procedurer (passende foranstaltninger) på et bestemt område, der sikrer, at reglerne bliver overholdt på dette område.

Forbud er ligesom påbud afgørelser, der præciserer, hvad en landbruger skal gøre for at overholde lovgivningen.

Påbud og forbud af særlig hastende karakter kan i første omgang afgives mundtligt, ved tilsyn i besætningen eller telefonisk. Et mundtligt afgivet påbud eller forbud vil dog altid blive fulgt op af en skriftlig udgave.

Påbud og forbud som følge af krydsoverensstemmelseskontrol indeholder en orientering om at: ”Kontrolresultatet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv og vil indgå i direktoratets vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af landbrugsstøtte.”

Påbud og forbud gives for overtrædelser, som har væsentlige konsekvenser med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Påbud og forbud medfører som udgangspunkt karakteren 3 for alvor, omfang og varighed

Administrative bødeforelæg

Administrative bødeforelæg til landbrugere kan udstedes af Fødevareregionerne og Fødevarestyrelsen med hjemmel i lov om dyrlæger, § 39, lov om hold af dyr, § 71, fødevareloven, § 79, økologiloven, § 14 eller bemyndigelsesloven, § 29. Et administrativt bødeforelæg er på linje med de politibødeforelæg, som politiet kan udstede. Et administrativt bødeforelæg er ikke en afgørelse som et påbud eller forbud. Derfor bliver landbrugeren ikke partshørt eller har mulighed for at klage over bødeforelæg. Landbrugeren har dog mulighed for ikke at vedtage bøden, hvorefter fødevareregionen i stedet vil politianmelde ham.

Alvoren, omfanget og varigheden af overtrædelserne er af stor betydning, ved vurdering af om landbrugeren får et administrativt bødeforelæg. Et administrativt bødeforelæg gives hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Sagen er ukompliceret. Det ukomplicerede går primært på opklaring og dokumentation (beviset). Det vil sige, at der skal være en klar overtrædelse af en regel.
- Reglen skal være direkte strafbelagt, det vil sige at der er henvist til reglen i straffebestemmelserne i den pågældende lov eller bekendtgørelse.

-
- Der skal være en bødepraksis for overtrædelsen. Det vil sige, at der skal foreligge retsafgørelser. Hvis praksis mangler, skal sagen politianmeldes.

Det administrative bødeforelæg giver landbrugeren mulighed for at erkende overtrædelsen uden at skulle i retten. Er landbrugeren på den anden side ikke enig i bødeforelægget og erkender ikke overtrædelsen, skal forholdet politianmeldes, og sagen vil blive behandlet ved domstolene. I tilfælde hvor landbrugeren ikke vedtager bødeforelægget, har han ingen pligt til at rette op på forholdet. Først når der foreligger en endelig udtalelse fra domstolene (endelig dom), skal landbrugeren rette op på forholdet.

Endvidere kan der også gives et administrativt bødeforelæg, hvis det skønnes, at landbrugens opfølgning på en overtrædelse ikke er tilstrækkelig. Det er fødevareregionen, som vurderer, om landbrugens opfølgning har været tilstrækkelig.

I bødeforelægget vil der stå: ”Kontrolresultatet indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv og vil indgå i direktoratets vurdering af overholdelse af betingelserne for udbetaling af landbrugsstøtte.”

Administrative bødeforelæg gives for overtrædelser, som har meget store konsekvenser med hensyn til alvor, omfang og varighed.

Administrative bødeforelæg medfører som udgangspunkt karakteren 4 for alvor og omfang samt karakteren 3 for varighed

Politianmeldelse

En politianmeldelse er en lige så skarp sanktion som et administrativt bødeforelæg.

Fødevareregionen politianmelder f.eks. en landbruger, hvis en sag kræver omfattende efterforskning, afhøring af vidner, ved grove overtrædelser, hvor der ikke er retspraksis samt ved sager med krav om konfiskation eller dagbøder.

Fødevareregionen har ved politianmeldelse foretaget en vurdering af, at der foreligger en strafbar overtrædelse. I størstedelen af tilfældene foretages politianmeldelse med anmodning om tiltalerejsning. I disse tilfælde vil politianmeldelser blive indberettet til Direktoratet for FødevarerErhverv på linie med administrative bøder.

Politianmeldelser som følge af krydsoverensstemmelseskontrol har en orientering af politiet om at: ”Denne anmeldelse vil kunne få konsekvens for landbrugeren, idet resultatet skal indberettes til Direktoratet for FødevarerErhverv med eventuel konsekvens for udbetaling af landbrugsstøtte.”

Politianmeldelse med anmodning om tiltalerejsning foretages for overtrædelser, som har meget store konsekvenser m.h.t. alvor, omfang og varighed.

Politianmeldelse medfører som udgangspunkt karakteren 4 for alvor og omfang samt karakteren 3 for varighed

Bedømmelse af varighed

Vedr. varighed skal bemærkes, at de ved de forskellige sanktioner anførte værdier vil være udgangspunktet. Hvis en overtrædelse ud fra en konkret vurdering har haft en længere eller

kortere varighed end standardværdien giver udtryk for, skal karakteren justeres i opad- henholdsvis nedadgående retning.

Administrativ kontrol indebærer, at der foregår en for det pågældende krav allerede foretaget dækkende overvågning/kontrol, hvoraf alene overtrædelserne indberettes til DFFE. De administrative krav kontrolleres således ikke systematisk ved kontrollen inden for 1% populationen.

I 2007 kontrolleres følgende krav ved administrativ kontrol: kravene 2.6. – 2.14. og 2.26. Særligt m.h.t. krav 2.14., veterinære lægemidler, kan det dog foreligge oplysninger, som indikerer behov for at kontrollere kravet som led i KO-kontrollen med en besætning.

Krav 2.1 Øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 4, Rådets direktiv 92/102/EØF, art. 5 som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslistes, art. 1, 3 og 4 samt Kommissionens forordning (EF) nr. 509/1999 af 8. marts 1999 om forlængelse af maksimumsfristen for øremærkning af bisonokser (arten <i>Bison bison</i> spp.). Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, § 1, stk. 13, § 2 og § 8, stk. 1 og 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 4, Rådets direktiv 92/102/EØF, art. 5 som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslistes, art. 1, 3 og 4 samt Kommissionens forordning (EF) nr. 509/1999 af 8. marts 1999 om forlængelse af maksimumsfristen for øremærkning af bisonokser (arten <i>Bison bison</i> spp.)	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet
--	---	---

1. Kreaturer skal være øremærket med øremærker der er præget med DK, et mønsterbeskyttet logo og kreaturets CKR-nummer.
2. Ejeren eller den besætningsansvarlige skal sørge for, at kvæg senest 20 dage efter fødsel, og inden det føres fra oprindelsesbesætningen, er forsynet med to godkendte øremærker, ét i hvert øre. Mindst det ene af mærkerne skal være husgavlsformet og have en højde på mindst 45 mm og en bredde på mindst 55 mm⁴¹.

⁴¹ Kvæg født før 1/1 1998 behøver dog kun være mærket med ét godkendt øremærke og kvæg under 7 dage, der dør eller aflives og derefter føres direkte til en destruktionsvirksomhed, skal ikke mærkes. Mærkning af kalve af bisonokser (arten *Bison bison* spp.) kan udskydes i op til 9 måneder efter fødsel, dog skal de mærkes, såfremt de fjernes fra deres mødre inden 9 måneder efter fødsel, og under alle omstændigheder inden de føres fra oprindelsesbesætningen.

3. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabes eller ødelægges et godkendt øremærke, skal der snarest isættes et nyt godkendt mærke med samme nummer.

Bedømmelse

Manglende overholdelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige manglende overholdelser: Kreaturet mangler et eller to erstatningsøremærker
- Alvorlige manglende overholdelser: Kreaturet har ikke tidligere været øremærket.
- Meget alvorlige manglende overholdelser: Uidentificerbare kreaturer eller mere end 20 % af kreaturerne på bedriften opfylder ikke identifikations- og registreringskravene fuldt ud.

Alvor: Vurderes ud fra typen af manglende overholdelse og antallet af manglende overholdelser.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad den manglende overholdelse har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives hvis den manglende overholdelse kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives hvis den manglende overholdelse har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives hvis den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af den manglende overholdelse, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Bemærkninger

Det kan i nogle situationer være en formildende omstændighed, hvis forholdet bringes til ophør under kontrolbesøget.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		<ul style="list-style-type: none"> • Mere end ca. 5 dyr med tabte øremærker⁴² • Mere end 3,5 % mindre alvorlige manglende overholdelser⁵⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> • Maks. 2 uidentificerbare dyr • Maks. 5 % uidentificerbare dyr • Identificerbare dyr, der ikke har været øremærket 	<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 2 uidentificerbare dyr • Mere end 5 % uidentificerbare dyr • Mere end 20 % fejl i besætningen

⁴² Karakteren for hele bedømmelsen i forbindelse med krydsoverensstemmelse sættes til OK, hvis antallet af manglende erstatningsøremærker og antallet af kreaturer, der ikke tidligere har været øremærket, udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 kreaturer med manglende erstatningsøremærker og mindre

Omfang		Gives hvis den manglende overholdelse kun har omfattet den kontrollerede besætning	Gives hvis den manglende overholdelse har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Gives hvis den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger
Varighed		<ul style="list-style-type: none"> • Den manglende overholdelse har fundet sted i op til ca. 7 dage⁵⁸ • Varighed af den manglende overholdelse kan ikke fastslås 	Den manglende overholdelse er ældre end ca. 7 dage ⁴³	Producenten vil ikke øremærke dyrene

Krav 2.2 Indberetning af kvæg og deres flytninger samt førelse af besætningsregi-ster

Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslistor, art. 8 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 7. Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 12, 20 og 21, dog undtaget indberetning om tilstand i § 12, stk. 2, nr. 3	Kommissionens forordning (EF) nr. 911/2004 af 29. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår øremærker, pas og bedriftslistor, art. 8 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter, art. 7	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en kvægbesætning eller anden samling af dyr med kvæg skal til CHR indberette tilstedeværende kvæg samt fødsler, dødsfald, slagtninger og flytninger af dette. Indberetningerne skal foretages efter Fødevaredirektoratets anvisning og skal finde sted senest 7 dage efter, at fødsel, dødsfald, slagtning eller flytning har fundet sted.
2. Efter en fødsel skal følgende oplysninger indberettes til CHR:
  - 1) Besætningsnummer for den besætning, hvor dyret er født,

end ca. 3 kreaturer, der ikke tidligere har været øremærket, for krav 2.1 og krav 2.2 (tilsvarende fejl) set under et.

⁴³ Grænserne, hvor betegnelsen ”ca.” indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af den manglende overholdelses betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningsens størrelse.

-
- 2) CKR-nr., når kalven er levende,
  - 3) Fødselsdato, køn og tilstand (levende eller dødfødt) og
  - 4) Moders CKR-nr.
3. Følgende oplysninger skal indberettes efter, at dødsfald eller slagting har fundet sted:
- 1) Besætningsnummer for den besætning, hvor dødsfald eller slagting har fundet sted,
  - 2) CKR-nr. og dato for dødsfald eller slagting.
4. Følgende oplysninger skal indberettes efter, at flytning har fundet sted:
- 1) CKR- nr.
  - 2) Dato for flytning.
  - 3) Afhænder af et dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling dyr med kvæg, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet, indberettes modtagerlandet i stedet for besætningsnummer for afsenderbesætningen.
  - 4) Modtager af et dyr skal indberette eget CHR- og besætningsnummer, samt CHR-nr. for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark, indberettes afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.
5. Følgende oplysninger indberettes efter import eller samhandel til Danmark har fundet sted:
- 1) Besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvortil import eller samhandel har fundet sted,
  - 2) CKR-nr., identifikationskode, fødselsdato, køn, race og moders identifikationskode.
6. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en kvægbesætning eller anden samling af dyr skal føre optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger.
7. I en kvægbesætning og i en anden samling af dyr med kvæg, skal følgende oplysninger registreres for hvert enkelt kreatur:
- 1) CKR-nr.,
  - 2) Fødselsdato, køn, race. Du skal endvidere indberette om kalven er levende eller død,
  - 3) Moders CKR-nr. eller for importerede eller samhandlede dyr moders identifikationskode,
  - 4) Dato for dødsfald eller slagting,
  - 5) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret,
  - 6) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med kvæg, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet, registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret,

- 7) For dyr, der midlertidigt afgræsser arealer, hvor dyrene ikke blandes med klovdyr fra besætninger fra andre CHR-numre, noteres herudover CKR-nr., dato for flytninger til og fra arealet og besætningsnummer eller adresse for arealet.
8. Optegnelserne kan bestå af CHR-besætningslisten og løbende optegnelser i et af Fødearestyrelsen godkendt staldregistreringsskema.
9. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse og skal på anmodning forevises Fødearestyrelsen eller Plantedirektoratet.

Bedømmelse

Manglende overholdelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige manglende overholdelser: Kreaturet er indberettet med forkert køn, kreaturet er indberettet med forkert race eller kreaturet mangler oplysning om moders CKR-nr.
- Alvorlige manglende overholdelser: Der mangler indberetning af fødsler eller flytninger.
- Meget alvorlige manglende overholdelser: Uidentificerbare kreaturer eller mere end 20 % af kreaturerne på bedriften opfylder ikke identifikations- og registreringskravene fuldt ud.

Alvor: Vurderes ud fra typen af manglende overholdelse og antallet af manglende overholdelser.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad den manglende overholdelse har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis den manglende overholdelse kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af den manglende overholdelse, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden, hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 5 - og samtidig mere end 5 % <u>mindre</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • 5% - 20% alvorlige manglende overholdelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 2 uidentificerbare dyr • Antallet af uidentificerbare

		<u>alvorlige manglende overholdelser</u> ⁴⁴ <ul style="list-style-type: none"> • Under 5 % <u>alvorlige manglende overholdelser</u> og samtidig under 10 <u>mindre alvorlige manglende overholdelser</u>⁴⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> • Maks. 2 uidentificerbare dyr samtidig med at antallet udgør 5 % af besætningen eller derunder 	re dyr udgør mere end 5 % <ul style="list-style-type: none"> • Mere end 20 % fejl i besætningen (alle typer fejl) • Producenten nægter at føre besætningsregister og/eller indberette til CHR
Omfang		Den manglende overholdelse omfatter den kontrollerede besætning	Den manglende overholdelse har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger
Varighed		<ul style="list-style-type: none"> • Indberetning til CHR foretaget mellem 8. og 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregisteret mellem 4. og 7. dagen efter hændelsen • Varighed af den manglende overholdelse kan ikke fastslås 	<ul style="list-style-type: none"> • Indberetning til CHR foretaget senere end 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregisteret senere end 7 dage efter hændelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • Producenten vil ikke føre besætningsregister • Producenten vil ikke indberette til CHR • Producenten kan ikke give en præcis fødselsdato eller oplyse moders CKR-nr. på et dyr (manglende oplysning om moders CKR-nr. på et dyr skal kun have indflydelse på varigheden, hvis forholdet er omfattet af alvorskriteriet)

Krav 2.3 Registrering i det centrale husdyrbrugsregister CHR

Bekendtgørelse nr. 815 af 14. juli 2006 om registrering af	Rådets direktiv 92/102/EØF af 27. nov. 1992 om identifikation og registrering af dyr, art. 3 og Rå-	Kontrol og udtagning til kontrol:
--	---	-----------------------------------

⁴⁴ Karakteren for hele bedømmelsen i forbindelse med krydsoverensstemmelse sættes til OK, hvis antallet af kreaturer indberettet med forkert eller manglende køn, race eller moders CKR-nr. og antallet af kreaturer med manglende indberetning af fødsler eller flytninger udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 kreaturer indberettet med forkert eller manglende køn, race eller moders CKR-nr. og mindre end ca. 3 kreaturer med manglende indberetning af fødsler eller flytninger for krav 2.1 (tilsvarende fejl) og krav 2.2 set under et.

⁴⁵ Grænserne, hvor betegnelsen ”ca.” indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af den manglende overholdelses betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

husdyrbrug i CHR § 3 og § 4, stk. 1, nr. 1-4	dets forordning (EF) nr. 21/2004 af 17. december 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 7	Fødevarestyrelsen
--	--	-------------------

1. Kvæg-, svine-, fåre- og gedebesætninger skal være registreret i CHR. Det er ejerens ansvar, at husdyrbruget er registreret korrekt i CHR. Et husdyrbrug er en besætning eller anden samling af dyr. Blot ét dyr er en besætning. Ved etablering og registrering af et husdyrbrug skal følgende oplysninger indberettes til CHR:

- 1) Brugerens telefonnummer samt eventuelt mobiltelefon- og faxnummer og e-mail-adresse.
- 2) Ejerens telefonnummer samt eventuelt mobiltelefon- og faxnummer og e-mail-adresse.
- 3) Adressen for den geografiske beliggenhed af husdyrbruget.
- 4) Dyreart og dyrenes anvendelsesformål.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Lille, tydeligt ikke-kommerciel besætning	Besætninger, som ikke entydigt er ikke-kommercielle, uanset deres størrelse	Produktionsbesætninger uanset deres størrelse
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Indberetning til CHR op til 20 dage efter etableringen af besætningen	Indberetning til CHR mere end 20 dage efter etablering af den ældste af besætningerne	Mere end 20 dage efter etablering af den ældste af besætningerne eller varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke lade besætningerne registrere

Krav 2.4 Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker

Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, § 1, stk. 13, § 4, dog undtaget kravet om, at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 60 dage efter fødsel, idet denne frist forlænges til 6 måneder efter dyrets fødsel, og § 8, stk. 1 og 2.	Rådets direktiv 92/102/EØF af 27. nov. 1992 om identifikation og registrering af dyr, art. 4 som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 af 17. dec. 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 7 og 8	Udtagning: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Får og geder skal være øremærket med øremærker, der er præget med DK, et mønsterbeskyttet logo og dyrets CKR-nummer.
2. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning skal sørge for, at får eller geder senest 6 måneder efter fødslen⁴⁶, og inden de føres fra oprindelsesbesætningen, er forsynet med to godkendte øremærker til får og geder, ét i hvert øre.
Får og geder født før 1/1 2003 behøver dog kun være mærket med ét godkendt øremærke, medmindre de samhandles til udlandet.
Lam og kid under 7 dage, der dør eller aflives, og derefter føres direkte til en destruktionsvirksomhed, skal ikke mærkes.
3. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabs eller ødelægges det, skal der snarest isættes et nyt godkendt mærke med samme nummer.

Bedømmelse

Manglende overholdelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige manglende overholdelser: Fåret eller geden mangler et eller to erstatningsøremærker.
- Alvorlige manglende overholdelser: Fåret eller geden har ikke tidligere været øremærket.
- Meget alvorlige manglende overholdelser: Uidentificerbare får eller geder.

Alvor: Vurderes ud fra typen af manglende overholdelse og antallet af manglende overholdelser.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad den manglende overholdelse har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis den manglende overholdelse kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket en til to

⁴⁶ De nationale regler foreskriver at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 60 dage efter fødsel. EU-reglerne foreskriver at får og geder skal mærkes inden de flyttes fra oprindelsesbesætningen og senest 6 mdr. efter fødsel. En producent, som ikke har mærket 3 mdr. gamle får eller geder vil derfor kunne straffes med bøde i henhold til nationale regler, men har ikke overtrådt reglerne om krydsoverensstemmelse.

andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af den manglende overholdelse, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Bemærkninger

Det kan i nogle situationer være en formildende omstændighed, hvis forholdet bringes til ophør under kontrolbesøget.

Karakter	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		<ul style="list-style-type: none"> • Mere end ca. 5 dyr med tabte øremærker • Mere end ca. 5 % dyr med tabte øremærker⁴⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> • Maks. 2 uidentificerbare dyr • Maks. 5 % uidentificerbare dyr • Identificerbare dyr, der ikke har været øremærket 	<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 2 uidentificerbare dyr • Mere end 5 % uidentificerbare dyr
Omfang		Den manglende overholdelse har omfattet den kontrollerede besætning	Den manglende overholdelse har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger
Varighed		<ul style="list-style-type: none"> • Den manglende overholdelse har fundet sted i op til ca. 7 dage • Varighed af den manglende overholdelse kan ikke fastslås 	Den manglende overholdelse er ældre end ca. 7 dage.	Producenten vil ikke øremærke dyrene

⁴⁷ Karakteren for krav 2.4 og krav 2.5 i forbindelse med krydsoverensstemmelse sættes til OK, hvis antallet af får eller geder med manglende erstatningsøremærker og antallet af får eller geder, der ikke tidligere har været øremærket, udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 får eller geder med manglende erstatningsøremærker og mindre end ca. 3 får eller geder, der ikke tidligere har været øremærket, for krav 2.4 og krav 2.5 set under et.

Grænserne hvor betegnelsen ”ca.” indgår betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af den manglende overholdelses betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

Krav 2.5 Indberetning af får og geder og deres flytninger samt førelse af besætningsregister

Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 18, 20 og 23	Rådets direktiv 92/102/EØF af 27. nov. 1992 om identifikation og registrering af dyr, art. 7 og 8 som ændret ved Rådets forordning (EF) 21/2004 af 17. dec. 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder, art. 7 og 8	Udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen Kontrol: Plantedirektoratet
---	--	---

1. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning eller anden samling af får eller geder skal føre optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger. Optegnelser kan føres i forbindelse med deltagelse i dataregistrering, produktionsstyring eller lignende. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse, og skal på anmodning forevises Fødevarestyrelsen eller Plantedirektoratet.
2. I en fåre- eller gedebesætning og i en anden samling af dyr med får eller geder skal følgende oplysninger registreres:
  - 1) CKR-nummer for hvert dyr.
  - 2) Dato for dødsfald eller slagtning af dyret.
  - 3) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvorfra dyret er flyttet. Hvis dyret er importeret eller samhandlet til Danmark registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret.
  - 4) Dato og besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvortil dyret er flyttet. Hvis dyret er eksporteret eller samhandlet til udlandet registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret.
  - 5) Det samlede antal får eller geder.
3. Desuden skal følgende oplysninger registreres i en fåre- eller gedebesætning for hvert enkelt dyr:
  - 1) Måned og år for fødsel.
  - 2) Køn og race.
  - 3) Identifikationskoden, såfremt der er tale om et får eller en ged, der er importeret eller samhandlet til Danmark.
  - 4) For dyr, der midlertidig afgræsser arealer, hvor dyrene ikke blandes med klovdyr fra besætninger fra andre CHR-numre, noteres herudover antallet af dyr, datoer for flytninger til og fra arealet og besætningsnummer eller adresse for arealet.
4. Ejeren af eller den besætningsansvarlige for en fåre- eller gedebesætning eller anden samling af dyr med får eller geder skal til registrering i CHR indberette flytninger af disse. Indberetningerne skal foretages efter Fødevarestyrelsens anvisning. Følgende oplysninger skal indberettes senest 7 dage efter, at flytning har fundet sted:
  - 1) Antallet af flyttede får eller geder.

- 2) Dato for flytningen.
- 3) Afhænderen af dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvortil dyret eller dyrene er flyttet. Hvis dyret eller dyrene er eksporteret eller samhandlet til udlandet, indberettes modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret for modtagerbesætningen.
- 4) Modtageren af dyr skal indberette eget besætningsnummer samt besætningsnummer for den besætning eller anden samling af dyr med får eller geder, hvorfra dyret eller dyrene er flyttet. Hvis dyret eller dyrene er importeret eller samhandlet til Danmark, indberettes afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

Bedømmelse

Manglende overholdelser deles som udgangspunkt op i tre niveauer:

- Mindre alvorlige manglende overholdelser: Fåret eller geden er anført i besætningsregisteret med forkert køn eller forkert race.
- Alvorlige manglende overholdelser: Der mangler førelse af fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger.
- Meget alvorlige manglende overholdelser: Uidentificerbare får eller geder.

Alvor: Vurderes ud fra typen af manglende overholdelse og antallet af manglende overholdelser.

Omfang: Vurderes efter i hvor høj grad den manglende overholdelse har påvirket andre besætninger. Karakteren 2 gives, hvis den manglende overholdelse kun har omfattet den kontrollerede besætning. Karakteren 3 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket en til to andre besætninger ud over den kontrollerede. Karakteren 4 gives, hvis den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger.

Ved omsætning af dyr fra besætningen skal særligt indgå betydningen af antallet af dyr omfattet af den manglende overholdelse, ukorrekt mærkede dyr og besætningernes sundhedsstatus og størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra perioden hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 5 - og samtidig mere end 5 % <u>mindre alvorlige manglende overholdelser</u>⁴⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % - 20 % alvorlige manglende overholdelser • Maks. 2 uidentificerbare dyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Mere end 2 uidentificerbare dyr • Antallet af uidentificerbare dyr udgør

⁴⁸ Gælder samtlige manglende overholdelser af både krav 2.4 og krav 2.5. Karakteren for krav 2.4 og krav 2.5 i forbindelse med krydsoverensstemmelse sættes til OK, hvis antallet af får eller geder anført i besætningsregisteret med forkert eller manglende køn eller race og antallet af får eller geder med manglende fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger udgør 5 % eller mindre, og der samtidig er mindre end ca. 10 får eller geder anført i besætningsregisteret med forkert eller manglende køn eller race og mindre end ca. 3 får eller geder med manglende fødsler eller flytninger eller indberetning af flytninger for krav 2.4 og krav 2.5 set under et.

		<ul style="list-style-type: none"> • Under 5 % <u>alvorlige manglende overholdelser</u> og samtidig under ca. 10 <u>mindre alvorlige manglende overholdelser</u> 	cerbare dyr samtidig med at antallet udgør 5 % eller under.	mere end 5 % <ul style="list-style-type: none"> • Mere end 20 % fejl i besætningen (alle typer fejl) • Producenten nægter at føre besætningsregister og/eller indberette til CHR
Omfang		Den manglende overholdelse har omfattet den kontrollerede besætning	Den manglende overholdelse har påvirket 1 til 2 andre besætninger ud over den kontrollerede	Den manglende overholdelse har påvirket flere besætninger
Varighed		<ul style="list-style-type: none"> • Indberetning til CHR foretaget mellem 8. og 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregister mellem 4. og 7. dagen efter hændelsen • Varighed af den manglende overholdelse kan ikke fastslås 	<ul style="list-style-type: none"> • Indberetning til CHR foretaget senere end 20. dagen efter hændelsen • Oplysninger noteret i besætningsregisteret senere end 7 dage efter hændelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • Producenten vil ikke føre besætningsregister • Producenten vil ikke indberette til CHR • Producenten kan ikke give en præcis fødselsdato eller oplyse moders CKR-nr. på et dyr (manglende oplysning om moders CKR-nr. på et dyr skal kun have indflydelse på varigheden, hvis forholdet er omfattet af alvorskriteriet)

Krav 2.6 Anmeldelse af mistanke om BSE hos et kreatur⁴⁹

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser, art. 11. Bekendtgørelse nr. 800 af 13. juli 2006 om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg, § 3	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser, art. 11	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

Grænserne hvor betegnelsen ”ca.” indgår, betyder, at det nævnte tal kan hæves eller sænkes afhængig af den manglende overholdelses betydning, herunder sikring af dyrenes identitet og besætningens størrelse.

⁴⁹Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om [BSE overvågning og bekæmpelse](#). Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området.

1. Brugeren af en besætning skal ved mistanke om, at der hos et kreatur optræder BSE straks tilkalde en dyrlæge. Et levende, selvdødt eller aflivet kreatur kan mistænkes for at lide af BSE, når det fremviser eller har fremvist et fremadskridende sygdomsbillede med neurologiske og adfærdsmæssige symptomer eller en gradvis forringelse af den generelle tilstand som følge af forstyrrelser i centralnervesystemet, og hvor det ikke har været muligt at stille en anden sikker diagnose på grundlag af kliniske eller andre undersøgelser, reaktion på behandling eller laboratorieanalyser.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for sygdoms anmeldelse	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etablet for højst en måned siden)	Nyetableret besætningsejer (etablet for højst ½ år siden)	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.7 Anmeldelse af mistanke om TSE hos et får eller en ged⁵⁰

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser, art. 11. Bekendtgørelse nr. 930 af 7. september 2006 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder, § 3	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser, art. 11	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

⁵⁰Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om [Scrapie overvågning og bekæmpelse](#). Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området.

1. Den ansvarlige for en fåre- eller gedebesætning skal tilkalde en dyrlæge ved mistanke om, at TSE forekommer i besætningen. Et levende, selvdødt eller aflivet får eller en levende, selvdød eller aflivet ged skal mistænkes for at lide af TSE, når dyret fremviser eller har fremvist følgende symptomer, og hvor det ikke har været muligt at stille en anden sikker diagnose på grundlag af kliniske undersøgelser, reaktion på behandling eller laboratorieanalyser:
  - 1) Et fremadskridende sygdomsbillede med neurologiske og adfærdsmæssige symptomer,
  - 2) En gradvis forringelse af den generelle tilstand som følge af forstyrrelser i centralnervesystemet, eller
  - 3) Intens kløe af ikke påviselig årsag.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for sygdomsannonce	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden)	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

Krav 2.8 Regler for kvægbesætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om BSE eller fund af BSE⁵¹

Europa-Parlamentets og Rådets forordning	Europa-Parlamentets og Rådets for-	Kontrol og ud-
--	------------------------------------	----------------

Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om [BSE overvågning og bekæmpelse](#). Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området.

(EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 12 og 13. Bekendtgørelse nr. 800 af 13. juli 2006 om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg, § 26 stk.1 og 6	ordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 12 og 13	tagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	---

1. Drøvtyggere, som er sat under offentligt tilsyn må kun flyttes fra ejendommen med fødevareregionens godkendelse, og kun hvis de føres direkte til slagtning eller til et kategori 1-forarbejdningsanlæg.
2. Foder og andet materiale, som kan være kontamineret med BSE-smitte, må ikke flyttes fra ejendomme, som har, eller har haft drøvtyggere under offentligt tilsyn, medmindre det føres til destruktion efter fødevareregionens anvisning.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Dyr eller foder/materiel flyttet til ejers anden og nærtliggende ejendom i dennes eget køretøj	Dyr eller foder/materiel flyttet til anden ejers ejendom til opstaldning/oplagring og/eller flyttet i anden ejers køretøj	Dyr leveret til slagtning eller levedrug eller foder/materiel leveret til brug i anden mands besætning
Omfang		Enkelte dyr eller en lille mængde foder/materiel til eget forbrug transporteret ad én gang	Få dyr eller foder/materiel transporteret ad flere gange uanset mængde	Mere end halvdel af besætningen, hele læs foder eller større landbrugsmaskiner
Varighed		Et enkeltstående velbegrunnet tilfælde begrundet (fx. af dyreværnshensyn)	Enhver flytning uden begrundelse indenfor seneste uge	Gentagne tilfælde siden etablering af det offentlige tilsyn

Krav 2.9 Regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om TSE eller fund af TSE hos et får eller en ged⁵²

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii, art. 12 og 13. Bekendtgørelse nr. 930 af 7. september 2006 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder, §§ 18 og 19	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii, art. 12 og 13	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Drøvtyggere, embryoner og æg fra får eller geder, som er sat under offentligt tilsyn må kun flyttes fra ejendommen med fødevareregionens tilladelse og kun hvis de føres direkte til slagning eller til et kategori-1-forarbejdningsanlæg.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kra- vet
Alvor		Dyr eller avlsmateriale flyttet til ejers anden og nærtliggende ejendom i dennes eget køretøj	Dyr eller avlsmateriale flyttet til anden ejers ejendom til opstaldning/oplagring og/eller flyttet i anden ejers køretøj	Dyr leveret til slagning eller levebrug, eller avlsmateriale leveret til brug i anden mands besætning
Omfang		Enkelte dyr eller en lille mængde avlsmateriale til eget brug transporteret ad én gang	Få dyr eller avlsmateriale transporteret ad flere gange	Mere end halvdel af besætningen eller avlsmaterialet
Varighed		Et enkeltstående velbegrundet tilfælde begrundet (fx. af dyreværnshensyn)	Enhver flytning uden begrundelse indenfor seneste uge	Gentagne tilfælde siden starten af det offentlige tilsyn

⁵²Se Fødevarestyrelsens hjemmeside, Vejledning om [Scrapie overvågning og bekæmpelse](#). Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området.

Krav 2.10 Samhandel med får og geder⁵³

<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 15.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 1276 af 13. december 2004 om samhandel indenfor den Europæiske Union med får og geder samt indførsel af får og geder fra tredjelande, § 5, stk. 1, punkt 5, stk. 3 og 4 og § 7, stk. 1 og 2 samt bekendtgørelse nr. 774 af 29. august 2001 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr, § 4, stk. 1, § 5, stk. 1 og 2, § 8 og § 10, stk. 1.</p>	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 15</p>	<p>Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen</p>
--	---	--

1. Får og geder indført til Danmark, skal være ledsaget af sundhedscertifikater, som skal være udstedt af den kompetente myndighed i afsendelseslandet.
Hvis afsendelseslandet har haft tilfælde af scrapie inden for 3 år før eller efter afsendelsen af de pågældende dyr, vil der blive iværksat flytterestriktioner på modtagerbedriften i 7 år fra seneste modtagelse af får eller geder, undtagen hvis det drejer sig om får med prionproteingenotypen ARR/ARR. Flytterestriktionerne betyder, at modtagerbedriften ikke kan omsætte får eller geder, medmindre de er bestemt til slagtning og kun efter fødevareregionens anvisning.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Indførte dyr underlagt restriktioner har sundhedsdokument men er slagtet uden aftale med fødevareregionen	Indførte dyr underlagt restriktioner har sundhedsdokument men er flyttet til levebrug før restriktionsperiodens udløb	Indførte dyr uden restriktioner er uden sundhedsdokument. Indførte dyr underlagt restriktioner er uden sundhedsdokument og er flyttet til levebrug før restriktionsperiodens udløb
Omfang		Et enkelt dyr	Flere dyr fra samme indførsel flyttet til samme besætning	Flere dyr fra flere indførsler og/eller flyttet til forskellige besætninger
Varighed		Kort før restriktionsperiodens udløb	Efter mere end halvdelen af restriktionsperioden	Varighed kan ikke fastslås eller sket i første halvdel af restriktionsperioden

⁵³ Kravet kontrolleres administrativt, da Danmark følger overvågningsprogram på TSE/BSE området.

Krav 2.11 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om mund og klovesyge⁵⁴

Bekendtgørelse nr. 1261 af 10. dec. 2004 om bekæmpelse af mund og klovesyge, § 2, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 85/511/ EØF af 18.nov. 1985 om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, art. 3 som ændret ved Rådets direktiv 2003/85/EG af 29. sept. 2003 om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Den, som i sin varetægt har dyr, som kan mistænkes for at være angrebet af mund- og klovesyge, skal straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse eller anmeldelse skal ske, såfremt der blandt dyr af modtagelige arter forekommer nedstemthed, ophørt ædelyst og stærkt forhøjet temperatur, samt:
  - 1) Hos kvæg kraftig savlen, smasken, sår eller blærer på tungen, i mundhulen, i klovspalten eller på patterne og kraftig ydelsesfald hos malkekvæg,
  - 2) Hos får og geder en moderat savlen og halthed, og
  - 3) Hos svin ømhenhed med kravlen på forknæene samt eventuelt blærer ved klove, på tryne, læberand eller tunge.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for sygdoms-anmeldelse	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden)	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

⁵⁴For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside [Information om kontrol af mund- og klovesyge](#) .

Krav 2.12 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om smitsomt blæreudslæt (SVD) hos svin⁵⁵

Bekendtgørelse nr. 141 af 6. marts 2003 om bekæmpelse af smitsomt blæreudslæt hos svin, § 3, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 92/119/EØF af 17. dec. 1992 om generelle fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af visse dyresygdomme samt om specifikke foranstaltninger vedrørende blæreudslæt hos svin, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Ejere eller brugere af modtagelige arter skal ved mistanke om eller bekræftelse af SVD på bedriften straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse af en dyrlæge på grund af mistanke om SVD skal ske, såfremt der hos modtagelige arter påvises blærer i mundhule, læber, på tryne eller ved klovene.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for sygdoms anmeldelse	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdoms tegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdoms tegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden)	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden)	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

⁵⁵For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside [Information om kontrol af smitsomt blæreudslæt hos svin](#).

Krav 2.13 Tilkald af dyrlæge ved mistanke om bluetongue hos får, geder og kreaturer⁵⁶

Bekendtgørelse nr. 97 af 20. februar 2002 om bekæmpelse af bluetongue, § 2, stk.1 og 3	Rådets direktiv 2000/75/EF af 20. november 2000 om vedtagelse af specifikke bestemmelser vedrørende foranstaltninger til bekæmpelse og udryddelse af bluetongue hos får, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Ejere eller brugere af dyr skal ved mistanke om forekomst af bluetongue hos dyr på bedriften straks tilkalde en dyrlæge. Tilkaldelse eller anmeldelse skal ske, såfremt der foreligger epidemiologiske oplysninger, der sandsynliggør forekomst af bluetongue, og der hos modtagelige arter påvises feber og nedstemthed samt ét eller flere af følgende symptomer: Ødemer i læber og mule, betændelse i kronbælterne, halthed, savlen, næseflåd eller hævet og blå tunge.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for sygdoms anmeldelse	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods relevante sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen	Har ikke tilkaldt dyrlæge trods specifikke sygdomstegn hos et eller flere dyr i besætningen
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etablet for højst en måned siden)	Nyetableret besætningsejer (etablet for højst ½ år siden)	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil ikke tilkalde dyrlæge

⁵⁶For mere information se Fødevarestyrelsens hjemmeside [Information om kontrol af Bluetongue](#) .

Krav 2.14 Veterinære lægemidler⁵⁷

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, art. 14, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag 1, del A, II, nr. 4 g og j, jf. art. 4, stk. 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 1 d og e, jf. art. 3, stk. 1, Rådets direktiv 96/22/EØF om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal eller thyreo-statisk virkning og af beta-agonister i husdyrbrug m.m. samt Rådets direktiv 96/23/EØF om de kontrolforanstaltninger, der skal iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf m.m. Bekendtgørelse nr. 909 af 29. august 2006 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarerikkerheders egenkontrol med restkoncentrationer §§ 13, 14 og 16	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, art. 14, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag 1, del A, II, nr. 4 g og j, jf. art. 4, stk. 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 1 d og e, jf. art. 3, stk. 1, Rådets direktiv 96/22/EØF om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal eller thyreo-statisk virkning og af beta-agonister i husdyrbrug m.m. samt Rådets direktiv 96/23/EØF om de kontrolforanstaltninger, der skal iværksættes for visse stoffer og restkoncentrationer heraf i levende dyr og produkter heraf m.m.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarerstyrelsen
--	--	---

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at bruge veterinære lægemidler korrekt i henhold til den relevante lovgivning:
  - a. Der må kun anvendes lægemidler, som dyreejeren har erhvervet gennem dyrlæge, apotek eller anden virksomhed, der er godkendt af Lægemiddelstyrelsen til distribution af lægemidler.
  - b. Receptpligtige lægemidler til dyr skal anvendes i overensstemmelse med dyrlægens anvisning.
  - c. Lægemidler til dyr må ikke anvendes efter ordineringsperiodens udløb, med mindre de er genordineret inden for ordineringsperioden.
2. Enhver, der markedsfører husdyr er forpligtet til kun at levere dyr eller produkter fra dyr, som ikke har været underkastet ulovlig behandling.⁵⁸

⁵⁷For mere information, se ”Vejledning til bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarerikkerheders egenkontrol med restkoncentrationer” samt [”Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen \(til fødevareregionerne\)”](#)

⁵⁸ Ulovlig behandling er anvendelse af ikke-tilladte stoffer eller produkter samt anvendelse af øvrige lægemidler til andre formål eller på anden måde end fastsat i gældende regler.

3. Produkter, der stammer fra husdyr, herunder kød, mælk, æg, fisk og honning må ikke markedsføres forarbejdes eller anvendes til konsum, hvis de indeholder rester af stoffer, der stammer fra ulovlig behandling.
4. Enhver, der markedsfører husdyr er forpligtet til kun at levere dyr eller produkter fra dyr for hvilke den af dyrlægen fastsatte tilbageholdelsestid er overholdt.
5. Husdyr, der indeholder restkoncentrationer af et tilladt veterinært lægemiddel over den fastsatte maksimalgrænseværdi, må ikke leveres til slagting eller til marked for slagtedyr.
6. Produkter, der stammer fra husdyr, herunder kød, mælk, æg, fisk og honning må ikke markedsføres, forarbejdes eller anvendes til konsum, hvis de indeholder restkoncentrationer af et tilladt veterinært lægemiddel over den fastsatte maksimalgrænseværdi.
7. Husdyr, der er indgivet forbudte eller ikke-tilladte stoffer, herunder husdyr, som har gennemgået terapeutisk eller zooteknisk behandling, og hvor behandlingen er sket i strid med betingelserne herfor, må ikke have ophold i en besætning, med mindre dyrene er under offentlig kontrol, og dyrene må ikke markedsføres. Yngel af akvakulturdyr, hvortil en praktiserende dyrlæge har ordineret lægemidler med androgen virkning med henblik på kønskonvertering, må ikke omsættes til konsum, men kan med Fødevarerstyrelsens tilladelse flyttes eller forhandles med henblik på udtagning af sæd et andet sted.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Enkelt tilfælde af levering med lægemiddelrester, hvor den ansvarlige straks har foretaget tilbagetrækning, eller et enkelt tilfælde af for gammelt lægemiddel	Et ulovligt erhvervet eller anvendt lægemiddel eller flere lægemidler over udløbs- og eller ordinationsdato, evt. afhængigt af lægemidlets art/mængde	Levering med lægemiddelrester, hvor den ansvarlige ikke har reageret straks, eller overtrædelser vedr. flere lægemidler, uafhængigt af lægemidlets art/mængde
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Enkeltstående	Hændelse(r) har	Varighed kan ikke

		tilfælde eller sket indenfor seneste måned	stået på i højst ½ år	fastslås eller forhold har stået på i mere end ½ år
--	--	--	-----------------------	---

Praktiske anvisninger

Kravet er et administrativt krav, der kun behovsorienteret skal kontrolleres i 1% populationen, som nævnt indledningsvist.

Der skal følges op på alle konstaterede overtrædelser.

Med hensyn til ikke offentlige prøver, fx. mælkeprøver udtaget som led i egenkontrol henvises til skrivelse af 9. februar 2006 fra 5. kontor om "*Ændret sagsopfølgning ved fund af veterinære lægemiddelrester i egenkontrolprøver for mælk*".

Krav 2.15 Foder må ikke være farligt, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlov-givningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer-sikkerhed, art. 15 og 20, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarer-hygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 f, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 e, jf. art. 5, stk. 1 og bilag III, nr. 1 og 2, jf. art. 5, stk. 5. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 om foder og foderstofvirksomheder, §§ 2, 3 og 8.	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlov-givningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer-sikkerhed, art. 15 og 20, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarer-hygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 f, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 e, jf. art. 5, stk. 1 og bilag III, nr. 1 og 2, jf. art. 5, stk. 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	--	---

Landbrugere, som opbevarer foder eller har en produktion af dyr eller primærprodukter af animalsk oprindelse, skal især opbevare og håndtere affald og farlige stoffer separat og sikkert, så farlig forurening undgås. Landbrugere som anvender foder er ansvarlig for, at foderet overholder grænserne for indhold af nedennævnte uønskede stoffer og forbudte stoffer.

Landbrugeren skal straks, hvis han konstaterer, at foder ikke overholder grænserne for indhold af nedennævnte uønskede stoffer, eller at foderet er udsat for forurening, ophøre med brugen af foderet, informere Plantedirektoratet og tilbagekalde eventuelt videresolgt foder.

1. Foder og fødevarer må ikke opbevares sammen med farlige stoffer (eksempelvis pesticider, biocider, lægemidler, opløsningsmidler mm).
2. Foder og fødevarer må ikke opbevares sammen med farligt affald (eksempelvis emballage fra og rester af farlige stoffer).
3. Foderlægemidler (foder med indhold af veterinærmedicin) skal opbevares og håndteres isoleret fra resten af fodret. Herunder andre foderlægemidler.
4. Foder skal overholde grænserne for indhold af følgende uønskede og forbudte stoffer:

-
- 1) Arsen, bly, fluor, kviksølv eller cadmium
  - 2) Aflatoxin B1
  - 3) Antibiotika⁵⁹
  - 4) Forbudte stoffer⁶⁰:
    1. Fæces, urin og separeret indhold af fordøjelseskanalen efter tømning eller fjernelse af denne, uanset eventuel behandling eller blanding.
    2. Huder behandlet med garvestoffer, herunder affald herfra.
    3. Frø og andet planteformeringsmateriale, der efter høst er behandlet med plantebeskyttelsesmidler under hensyn til det pågældende anvendelsesformål, og eventuelle biprodukter heraf.
    4. Træ, herunder savsmuld og andet materiale, der stammer fra træ, der er behandlet med træbeskyttelsesmidler⁶¹.
    5. Alt affald fra de forskellige faser af rensningen af by-, hus- og industrispildevand⁶², uanset om dette affald videreføres, og uanset hvor spildevandet stammer fra⁶³.
    6. Fast byaffald⁶⁴, som f.eks. husholdningsaffald.
    7. Emballage og dele af emballage fra produkter fra fødevarerindustrien.

Bedømmelse:

Hvis landbrugeren har opdaget at foderets indhold af de uønskede og forbudte stoffer i delkrav 2.15.4 overskrides og reageret med tilbagetrækning af foderet, information af myndighederne m.m. (jf. Fødevarerforordningen 178/2002, artikel 20), er der ikke tale om en manglende overholdelse.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-4 landbrugeren ikke har overholdt. Såfremt flere delkrav overtrædes tæller den højeste karakter for alvor.

Omfang: Omfanget af den manglende overholdelse vurderes ud fra om emballagen er intakt eller ej, og om foderet er forurenet.

---

⁵⁹ Undtagelsen er antibiotika anvendt efter dyrlægens ordination og anvisning.

⁶⁰ Jf. bilag 9 Forbudte stoffer og fodermidler med begrænset anvendelse i Foderbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1360 af 15. december 2005.

⁶¹ Som defineret i Bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF.

⁶² Som defineret i artikel 2 i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand som implementeret i Miljøministeriets bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

⁶³ Udtrykket »spildevand« omfatter ikke »procesvand«, d.v.s. vand fra uafhængige ledninger i fødevarer- eller foderstofvirksomheder. Når disse ledninger forsynes med vand, må vand kun anvendes til foder, hvis det er sundt og rent vand som specificeret i artikel 4 i Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand, som implementeret i Fødevarerministeriets bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsynet med vandforsyningsanlæg. Ledninger i fiskerivirksomheder kan også forsynes med rent havvand, som defineret i artikel 2 i Rådets direktiv 91/493/EØF af 22. juli 1991 om sundhedsmæssige betingelser for produktion og afsætning af fiskerivarer, som implementeret i Fødevarerministeriets bekendtgørelse om omsætning, tilvirkning m.v. af fisk og fiskevarer i land.

Procesvand må kun anvendes til foder, hvis det indeholder foderstof- eller fødevareremateriale og det er teknisk frit for rensningsmidler, desinfektionsmidler og andre stoffer, der ikke er tilladt efter foderstovlovgivningen.

⁶⁴ Udtrykket »fast byaffald« omfatter ikke køkken- og madaffald som defineret i Biproduktforordningen.

Varighed: Varigheden vurderes ud fra længden af perioden hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Foder lægemidler opbevares eller håndteres sammen med andet foder	Foder opbevares sammen med farlige stoffer eller farligt affald	Foderet indeholder uønskede eller forbudte stoffer, og landbrugeren har ikke reageret
Omfang		Emballagen er intakt og lukket	Farlige stoffer eller affald er ikke emballeret	Uønskede eller forbudte stoffer, eller farlige stoffer er i foderet
Varighed		Intet af foderet er anvendt	Foderet er anvendt i under 6 måneder	Foderet er anvendt i 6 måneder eller mere

Krav 2.16 Opbevaring og anvendelse af forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form⁶⁵

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, artikel 17, stk. 1, Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer, art. 3, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerikkerhed, bilag I, del A, II, nr. 4 j, jf. art. 4, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 om foder og foderstofvirksomheder, §§ 2 og 23, stk. 1.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, artikel 17, stk. 1, Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer, art. 3, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerikkerhed, bilag I, del A, II, nr. 4 j, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	--	---

⁶⁵ Forblandinger er koncentrerede blandinger af et eller flere fodertilsætningsstoffer. Fodertilsætningsstofferne indgår i blandingen i ren form eller med et bærestof. Bærestoffet skal være et fodermiddel (f. eks. hvedeklid eller sojaolie) eller vand.

Foderblandinger som fuldfoder, tilskudsfoder, mineralsk foder, diætetisk foder er ikke forblandinger. Fodermidler, som korn, sojaskrå, foderkridt, og grovfoder er ikke tilsætningsstoffer. Landbrugeren kan således bruge fodermidler (råvarer som fx korn, sojaskrå, foderkridt eller grovfoder) og foderblandinger (fuldfoder, tilskudsfoder, mineralsk foder, og diætetisk foder) uden at være registreret ved Plantedirektoratet eller anvende HACCP-baseret kvalitetsstyring.

1. Landbrugere, der opbevarer eller udelukkende til brug for eget opdræt fremstiller foderblandinger, hvor i der indgår forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form, skal have indberettet dette til Plantedirektoratet. Indberetningen kan ske via den fælles husdyrindberetning eller på et særligt skema, som fås hos Plantedirektoratet.
2. Landbrugeren skal have lavet en risikoanalyse efter HACCP-principperne⁶⁶, eventuelt ved anvendelse af landbrugets branchekode⁶⁷.
3. Landbrugeren skal opbevare og anvende forblandinger og fodertilsætningsstoffer som foreskrevet i mærkningen.

Bedømmelse:

Hvis landbrugeren anvender forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form, skal delkrav 1, 2 og 3 overholdes. Hvis landbrugeren ikke anvender forblandinger eller fodertilsætningsstoffer i ren form er dette krav ikke relevant.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-3 landbrugeren ikke har overholdt. Såfremt flere delkrav overtrædes tæller den højeste karakter for alvor.

Omfang: Vurderes ud fra på hvilke måde forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt.

Varighed: Vurderes ud fra længden af perioden, hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Karakter \ Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brugen af forblanding/ fodertilsætningsstof er ikke indberettet	HACCP analysen er ikke udarbejdet	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet opbevares eller bruges ikke som foreskrevet i mærkningen
Omfang		Der blev ikke konstateret manglende overholdelser i an-	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er ikke anvendt kor-	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er ikke anvendt kor-

⁶⁶ HACCP er en forkortelse for det engelske "Hazard Analysis and Critical Control Points", på dansk "Risikoanalyse og Kritiske Styringspunkter. Med HACCP skal du gennemgå de daglige foderrutiner på bedriften, og finde frem til de steder i produktionen hvor fejl kan medføre fare for dyrs og menneskers sundhed eller for miljøet. Disse steder kaldes kritiske styringspunkter. En vejledning til HACCP kan findes på Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside

⁶⁷ Branchekoden er en lettilgængelig vejledning til fødevarer- og foderhygiejneforordningen. Branchekoden er udarbejdet af landbrugets organisationer. Den indeholder også vejledning om HACCP. Branchekoden kan findes på Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside under "landbrugsinfo" > "bedriftsrådgivning". Du kan også følge dette link: <http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=ka004000020000151>

		vendelsen af forblandingen/ fodertilsætningsstoffet	rekt, men kun til dyr, som først indgår i konsumkæden om over 1 måned	rekt, og kun til dyr der indgår i konsumkæden om 1 måned eller mindre
Varighed		Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindre end 6 måned	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindst 6 måned, men mindre end 12 måneder	Forblandingen eller fodertilsætningsstoffet er anvendt i mindst 12 måneder

Krav 2.17 Forbud vedrørende animalsk protein

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, art. 20 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 7. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 om foder og foderstofvirkosomheder, §§ 2, 3 og 8.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. jan. 2002 om generelle principper og krav i fødevarerelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed, art. 20 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater, art. 7	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Landbrugeren skal straks, hvis han antager eller har grund til at antage, at foder til produktionsdyr indeholder forbudt animalsk protein, ophøre med brugen af fodret, informere de kompetente myndigheder, og tilbagekalde eventuelt videresolgt foder.
  - 1) Det er forbudt at fodre produktionsdyr med foder, som indeholder animalsk protein af landdyr.
  - 2) Det er forbudt at fodre drøvtyggere med foder, som indeholder fiskemel.
  - 3) Det er forbudt at fodre drøvtyggere med foder, som har påtrykt advarsel om, at foderet kan indeholde fiskemel.

Bedømmelse:

Hvis landbrugeren har opdaget indholdet af forbudt animalsk protein i foder og har reageret med tilbagetrækning af foderet, information af myndighederne m.m. (jf. Fødevarerforordningen 178/2002, artikel 20), er der ikke tale om en manglende overholdelse.

Alvor: Hvis foderet indeholder forbudt animalsk protein og landbrugeren ikke har reageret, er der tale om en manglende overholdelse.

Omfang: Omfanget af den manglende overholdelse vurderes ud fra, om denne er forsætlig eller ej.

Varighed: Varigheden vurderes ud fra længden af perioden, hvor den manglende overholdelse har fundet sted.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Foder til drøvtyggere indeholder fiskemel	Foder til andre produktionsdyr end drøvtyggere indeholder forbudt animalsk protein	Foder til drøvtyggere indeholder anden forbudt animalsk protein end fiskemel
Omfang		Foderet indeholder mindre end 1 %	Indholdet mindst 1 % men under 5 %	Foderet indeholder 5 % eller der over
Varighed		Intet af foderet er anvendt	Foderet er anvendt i mindre end 6 måneder	Foderet er anvendt i mindst 6 måneder

Krav 2.18 Anvendelse og/eller besiddelse af plantebeskyttelsesmidler

Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler § 4, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006 om kemiske stoffer og produkter § 33, stk. 1	Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	--	--

1. Der må kun besiddes godkendte plantebeskyttelsesmidler.
2. Der må kun anvendes godkendte plantebeskyttelsesmidler.

Kontrolmetode: Landbrugsbedrifters lager af plantebeskyttelsesmidler besigtiges for plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, idet det anses for overvejende sandsynlig at midlerne er beregnet til anvendelse på bedriften. Endvidere kontrolleres de udvalgte bedrifters sprøjtejournaler for angivelse af anvendelse af forbudte midler eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler for alle de marker, hvorpå der dyrkes én bestemt afgrøde. Kontrolmyndigheden udvælger hvert år enkelte afgrødetyper, som skal kontrolleres.

Hvis der ved kontrol af lager findes flere plantebeskyttelsesmidler, der er forsynet med udenlandsk etiket, skal der foretages en separat bedømmelse for hvert af disse midler. Det samme gælder ved kontrollen med sprøjtejournalerne. Hvis det af sprøjtejournalen fremgår, at der er anvendt flere plantebeskyttelsesmidler, der enten er forbudt at anvende eller er udenlandske, foretages der også her en separat bedømmelse af de anvendte midler. Der skal foretages en vurdering af hvert middel, og den manglende overholdelse, der udløser den højeste karakter, indrapporteres til DFFE.

Bedømmelse delkrav 1 (besiddelse)

Alvor: vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, der indeholder aktivstoffer, der enten er forbudte i Danmark⁶⁸ eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler⁶⁹: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.
- Andre plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket end de ovennævnte forbudte. Der er tale om ulovligt importerede midler.

Omfang: Vurderingen sker ud fra den samlede mængde af det udenlandske plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, idet der foretages en beregning af, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede areal denne mængde kunne være blevet anvendt på (til beregningen anvendes den højeste dosis, som er angivet på etiketten, og der tages ikke højde for hvilke afgrøder, der dyrkes på den aktuelle bedrift). Hvis etiketten er ødelagt eller hvis doseringskravet af anden grund ikke kan fastslås ud fra oplysninger på etiketten bedømmes omfanget til den højeste karakter (4).

Varighed: Vurderes ud fra om den mængde af et udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel, der haves på lager, er så stor at mængden vil være tilstrækkelig til anvendelse i en periode ud over indeværende vækstsæson. Til beregningen anvendes bedriftens samlede dyrkede areal, maksimal dosis angivet på plantebeskyttelsesmidlets etiket samt en vurdering af hvor mange behandlinger, der må forventes at skulle udføres i resten af den indeværende vækstsæson.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, dog undtaget midler med indhold af forbudte aktivstoffer.	Besiddelse af plantebeskyttelsesmidler med udenlandsk etiket, som indeholder forbudte aktivstoffer.
Omfang		0 til og med 10 %	10 til og med 20 %	mere end 20 %
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Besiddelse af forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer indenfor indeværende vækstsæson.	Besiddelse af forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler, der svarer til en mængde, som vurderes, at kunne anvendes på bedriftens arealer i en periode længere end indeværende vækstsæson.

⁶⁸ Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som omfatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.

⁶⁹ Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1273 af 3. december 2006.

Bedømmelse delkrav 2 (anvendelse)

Alvor: vurderes ud fra hvorvidt der er tale om:

- Plantebeskyttelsesmidler, der har været godkendt i Danmark, men som indeholder aktivstoffer, der nu enten er forbudte i Danmark⁷⁰ eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler⁷¹: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der kan her være tale om, at landbrugeren har anvendt gamle lagre af midler, som er købt på det danske marked, før aktivstofferne i midlerne blev forbudte i Danmark eller i EU.
- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, og som indeholder aktivstoffer, der nu enten er forbudte i Danmark⁷² eller forbudte i EU og derfor fremgår af følgende bilag i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler⁷³: Bilag 9, 9a (bilag I), 9b (bilag I) og bilag 10. Der er tale om ulovligt importerede midler.
- Plantebeskyttelsesmidler, der ikke har været godkendt i Danmark, men ikke indeholder ovennævnte forbudte aktivstoffer. Der er tale om midler, der er ulovligt importeret fra udlandet

Omfang: Vurderingen sker ud fra, hvor stor en procentdel af bedriftens samlede dyrkede arealer den totale mængde af det forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmiddel er anvendt på i indeværende vækstsæson.

Varighed: Vurderes ud fra om det forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i én eller to på hinanden følgende vækstsæsoner.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Anvendelse af et dansk plantebeskyttelsesmiddel, som indeholder forbudte aktivstoffer.	Anvendelse af et udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel, som ikke indeholder forbudte aktivstoffer.	Anvendelse af et udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel, som indeholder forbudte aktivstoffer.
Omfang		0 til og med 10 %	10 til og med 20 %	Mere end 20 %

⁷⁰ Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.

⁷¹ Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1273 af 3. december 2006.

⁷² Forbudte i henhold til Lov nr. 438 af 1. juni 1994 som affatter bilag 2 liste A og B til Lov om kemiske stoffer og produkter. Bilaget er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 824 af 23. juli 2004.

⁷³ Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1273 af 3. december 2006.

Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der er anvendt forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler i indeværende vækstsæson	Der er anvendt forbudte eller udenlandske plantebeskyttelsesmidler i indeværende og forrige vækstsæson
-----------------	--	--	---	--

Krav 2.19 Brugen af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal, og midlerne må kun anvendes på de afgrøder og i de doseringer, de er godkendt til

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1. Lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006 om kemiske stoffer og produkter § 10 stk. 2, jf. § 35 stk. 5, 2. pkt., jf. § 59 stk. 1 nr. 9.	Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, art. 3, stk. 3 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	--	--

1. Jordbrugeren skal føre en journal over brug af plantebeskyttelsesmidler.
2. Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes på afgrøder, hvortil godkendelse er givet⁷⁴.
3. Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes i de doser, hvortil godkendelsen er givet⁷⁵.

Kontrolmetode: Der foretages en kontrol af, om der føres en sprøjtejournal på bedriften.

For delkrav 2 og 3 foretages en kontrol af bedriftens sprøjtejournal for alle de marker, hvorpå der dyrkes én bestemt afgrøde, der hvert år udvælges af kontrolmyndigheden. Hvis sprøjtejournalen viser, at der er anvendt midler i afgrøder, hvortil godkendelsen ikke er givet, eller i doser, som ikke er tilladt, skal der ske en kontrol af sprøjtejournalen for hele bedriften for indeværende samt den foregående vækstsæson.

Bedømmelse delkrav 1 (sprøjtejournal)

Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt der er ført en sprøjtejournal på bedriften eller ej.

Omfang: Vurderes som procent af bedriftens dyrkede areal, hvor der ikke er ført en sprøjtejournal.

Varighed: Vurderes ud fra om der er ført sprøjtejournal i indeværende og forrige sprøjtesæson.

⁷⁴ Dette fremgår af midlets etikette, brugsanvisning eller off label godkendelse.

⁷⁵ Dette fremgår af midlets brugsanvisning.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der er ikke ført en sprøjtejournal på bedriften
Omfang		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Mangler på mere end 95 % af bedriftens dyrkede areal
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der er ikke ført sprøjtejournal i indeværende sprøjtesæson	Der er ikke ført sprøjtejournal i indeværende og forrige sprøjtesæson

Bedømmelse delkrav 2 (afgrøde)

Alvor: Vurderes ud fra hvorvidt plantebeskyttelsesmidler er anvendt på en bestemt afgrøde hvortil de ikke er godkendt. Hvis det drejer sig om flere plantebeskyttelsesmidler, foretages der en bedømmelse af hvert middel for sig.

Omfang: Vurderes som procent af bedriftens samlede dyrkede arealer hvorpå det pågældende plantebeskyttelsesmiddel er ulovligt anvendt, idet det ikke er godkendt til de pågældende afgrøder.

Varighed: Vurderes ud fra om et plantebeskyttelsesmiddel er anvendt én gang eller flere gange i indeværende vækstsæson eller om det er anvendt i to vækstsæsoner.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Plantebeskyttelsesmidlet er ikke godkendt til anvendelse på afgrøden.
Omfang		0 til og med 10 %	10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Plantebeskyttelsesmidlet er i indeværende vækstsæson anvendt på en afgrøde hvortil det ikke er godkendt	Plantebeskyttelsesmidlet er i indeværende og forrige vækstsæson anvendt på en afgrøde hvortil det ikke er godkendt

Bedømmelse delkrav 3 (doseringer)

Alvor: Vurderes ud fra om plantebeskyttelsesmidler er anvendt i doser, der overskrider den godkendte maksimale dosering. Der foretages en separat bedømmelse for hvert middel der er anvendt i for store doser.

Omfang: Vurderes ud fra procent af bedriftens samlede dyrkede arealer, som er behandlet med for store doser af plantebeskyttelsesmidler.

Varighed: Vurderes ud fra om plantebeskyttelsesmidler i én eller flere vækstsæsoner er anvendt i for store doser.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis over den tilladte og op til 1½ gange den tilladte maksimaldosis.	Plantebeskyttelsesmiddel er anvendt i en dosis på over 1½ gange den tilladte maksimaldosis for den pågældende afgrøde.
Omfang		0 til og med 10 %	10 til og med 20 %	Mere end 20 %
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Plantebeskyttelsesmiddel anvendt i for høje doser i indeværende vækstsæson	Plantebeskyttelsesmiddel anvendt i for høje doser i indeværende og forrige vækstsæson

Krav 2.20 Håndtering af affald fra medicinanvendelse⁷⁶

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 4 g, jf. art. 4, stk. 1 Bekendtgørelse nr. 909 af 29. august 2006 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarerens egenkontrol med restkoncentrationer § 9, stk. 1, jf. § 5, stk. 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 4 g, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at opbevare og håndtere affald og farlige stoffer således, at kontaminering undgås.
2. Efter ordineringsperiodens udløb er lægemidler til dyr affald, der skal bortskaffes. Indtil bortskaffelse skal medicinresterne opbevares, således at kontaminering und-

⁷⁶ For mere information, se ["Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen \(til fødevareregionerne\)"](#)

gås. For at overholde kravet skal landbrugeren have procedurer for bortskaffelse af medicinaffaldet.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Lægemiddel med udløbet ordinationsperiode, som tydeligt er glemt, og som ikke har været i risiko for at blive anvendt. Kendskab til bortskaffelse af medicinaffald.	Flere lægemidler med udløbet ordinationstid, opbevaret med gældende lægemidler. Utilfredsstillende opbevaringsforhold. Mangelfuldt kendskab til bortskaffelse af medicinaffald	Ulovligt erhvervede eller ulovligt anvendte lægemidler evt. opbevaret sammen med tilladte produkter. Helt uacceptable opbevaringsforhold. Intet kendskab til bortskaffelse af medicinaffald
Omfang		Et enkeltstående tilfælde	Lægemidler fra flere ordinationsperioder	Lægemidler
Varighed		Lægemidlet højst en måned for gammelt og afhjælpes straks	Lægemiddel op til ½ år for gammelt, afhjælpes straks eller snarest efter kontrolbesøget	Varighed kan ikke fastslås eller forhold har stået på i mere end ½ år

Praktiske anvisninger

Bortskaffelse skal ske til apoteket, der jf. Apotekerlovens § 11, stk. 1, nr. 6 har pligt til ”...Indsamling af medicinrester fra forbrugere og medicinalpersoner med henblik på destruktion”.

Krav 2.21 Tilbagetrækning af sundhedsskadelige fødevarer samt afhjælpning af problemer, konstateret ved offentlig kontrol⁷⁷

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed, art. 19 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fø-	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed, art. 19 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A,	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarerstyrelsen
---	--	---

⁷⁷ For mere information, se ”Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen (til fødevareregionerne).

devarehygiejne, bilag I, del A, II, nr. 6, jf. art. 4, stk. 1.	II, nr. 6, jf. art. 4, stk. 1	
--	-------------------------------	--

1. Hvis en landbruger antager eller har grund til at antage, at en fødevarer, som virksomheden har importeret, tilvirket, forarbejdet eller distribueret, ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed, og fødevareren ikke umiddelbart kontrolleres af denne fødevarer virksomhed, træffer han straks forholdsregler med henblik på at trække den pågældende fødevarer tilbage fra markedet og informerer de kompetente myndigheder herom.
2. Landbrugeren skal straks underrette de kompetente myndigheder, hvis han antager eller har grund til at antage, at en fødevarer, virksomheden markedsfører, kan have sundhedsskadelig virkning på mennesker. Lederen underretter de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes, for at afværge, at den endelige forbruger udsættes for risiko, og må ikke forhindre nogen i eller afskrække nogen fra i overensstemmelse med national ret og retspraksis at samarbejde med de nationale myndigheder, hvis dette kan forebygge, reducere eller eliminere risiko ved en fødevarer.
3. Landbrugeren samarbejder med de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes med henblik på at undgå eller mindske risiciene ved de fødevarer, virksomheden leverer eller har leveret.
4. Landbrugere skal træffe passende afhjælpende foranstaltninger, når de underrettes om problemer med betydning for fødevarer sikkerheden, der konstateres ved den offentlige kontrol.
  - a. Forpligtelsen til at træffe passende afhjælpende foranstaltninger gælder både problemer, konstateret ved offentlig kontrol hos primærproducenten, og offentlig kontrol foretaget andre steder, men hvor primærproducentens produkter er involveret. Det kan f.eks. være resultater af slagtedyrskontrol på slagterier.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Har ikke haft mistanker men kan ikke på tilfredsstillende vis gøre rede for proceduren for tilbagetrækning	Har ikke underrettet fødevarerregionen og iværksat tilbagetrækning trods relevante tegn på, at fødevarer sikkerheden var truet. Har ikke foretaget afhjælpende foranstaltninger i forhold til konstaterede problemer ved tidligere offentlig kontrol	Har ikke underrettet fødevarerregionen og iværksat tilbagetrækning trods viden om, at fødevarer sikkerheden var truet. Har ikke efterkommet påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet produkt/dyr fra den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning.	Gives hvis overtrædelsen har omfattet produkt/dyr fra en anden besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter produkter/dyr fra flere end to besætninger
Varighed		Nyetableret besætningsejer (etableret for højst en måned siden), og landbruger vil gerne samarbejde med fødevareregionen	Nyetableret besætningsejer (etableret for højst ½ år siden), og landbruger vil gerne samarbejde med fødevareregionen	Varighed kan ikke fastslås og/eller landbruger vil generelt ikke samarbejde med fødevareregionen

Praktiske anvisninger

Vedrørende delkrav 4 tolker Fødevarestyrelsen det således, at delkravet kan være relevant i sammenhæng med alle regler i hygiejneforordningerne 852/2004 og 853/2004, uanset om disse regler er KO-belagt. Det vil sige, at Landbrugere skal træffe passende afhjælpende foranstaltninger, når de underrettes om problemer med betydning for fødevarerens sikkerhed, der konstateres ved den offentlige kontrol. Hvis det efterfølgende konstateres, at landbrugeren ikke har truffet de afhjælpende foranstaltninger, vil dette kunne indberettes til direktoratet, uanset om bestemmelsen, der ikke var overholdt i første omgang, er omfattet af krydsoverensstemmelse.

Krav 2.22 Forebyggelse af indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer⁷⁸

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, pkt. 4 g og h, jf. art. 4, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, pkt. 4 g og h, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Landbrugere, der opdrætter, høster eller jager dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal især træffe passende foranstaltninger til alt efter omstændighederne at forebygge indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer, bl.a. ved at træffe forholdsregler ved indsættelse af nye dyr og indberette formodede udbrud af sådanne sygdomme til myndighederne⁷⁹.

⁷⁸ For mere information, se ["Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen \(til fødevareregionerne\)"](#)

⁷⁹ En besætnings kontakt til andre besætninger og det omkringliggende miljø udgør en risiko for indslæbning og udbredelse af smitsomme sygdomme. Specielt zoonoser truer fødevarerens sikkerhed. Zoonoser er sygdomme, som kan angribe både dyr og mennesker. Kontakten med omgivelserne skal, hvor det er muligt, indskrænkes, men ved nødvendig og uundgåelig kontakt skal risikoen for overførsel af smitte reduceres.

-
2. Ved vurdering af, om kravet er overholdt, vil der typisk blive taget udgangspunkt i følgende elementer:
- a. Ved ind- og udgang fra besætningsområdet skal der være mulighed for at vaske hænder.
  - b. Ved ind- og udgang fra besætningsområdet skal der være mulighed for at rengøre og desinficere fodtøj, overtrækstøj og udstyr, som skal medbringes i besætningsområdet.
  - c. Personer, herunder specielt staldpersonale, med zoonotiske lidelser må ikke have kontakt med besætningens dyr.
  - d. Besøgende som skal ind i besætningsområdet bør oplyses om besætningens sygdomsstatus.
  - e. Hvis der indkøbes dyr til besætningen, skal leverandørbesætningens sygdomsstatus søges oplyst.
  - f. Hvis der indkøbes dyr med ukendt, tvivlsom eller lavere sygdomsstatus end besætningens, skal disse anbringes uden kontakt til besætningens øvrige dyr, eller der skal træffes andre foranstaltninger, der forhindrer en eventuel smitteudbredelse til besætningens øvrige dyr.
  - g. Transporter til og fra ejendommen skal kunne foregå uden, at besætningen udsættes for unødigt smitterisiko⁸⁰.
  - h. Affald, der har været i kontakt med syge dyr, f.eks. strøelse eller foderrester skal håndteres, så det ikke udgør en smitterisiko. Døde dyr og affald, der skal afhentes af biler fra et forarbejdningsanlæg, skal placeres på god afstand af besætningsområdet eller ved anden indretning placeres, så smitte undgås.⁸¹
    - a. Hvis der i en besætning optræder symptomer, som er forenelige med en anmeldepligtig sygdom, som kan overføres til mennesker gennem fødevarer, er den besætningsansvarlige forpligtet til at kontakte en dyrlægepraksis eller fødevareregionen og oplyse om symptomerne.
  - i. Sygdomsramte dyr skal kunne isoleres fra besætningens øvrige dyr.
  - j. Der skal gennemføres skadedyrsbekæmpelse.

---

⁸⁰ For yderligere information om relevante sygdomme, henvises til Lov om hold af dyr nr. 432 af 9. juni 2004 og Bekendtgørelse nr. 954 af 13. oktober 2005 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr.

⁸¹ Afstanden beror på en konkret vurdering af forhold omkring ejendommen.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Personalets sundhed kan ikke dokumenteres*, dyrenes sygdomsstatus oplyses ikke, mangelfuld mulighed for isolation af nye dyr i nødvendigt omfang**	Mangelfuld mulighed for håndvask og/eller rengøring ved indgang, ingen eller dårlig mulighed for isolation af syge dyr, skadedyrsbekæmpelse mangler	Ingen smittebe-grænsende foranstaltninger, affald bortskaffes ikke eller opbevares tæt på dyreområdet, ingen tilkald af dyrlæge ved sygdom
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger
Varighed		Forholdet af helt ny dato	Højst ½ år	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger

Vurderingen af om KO-kravet er opfyldt omfatter mange del-elementer, og den endelige bedømmelse vil altid være en samlet vurdering af disse.

I tilfælde af, at der er tale om forhold, som ikke umiddelbart kan konstateres, vil det oftest være tilstrækkeligt, at ejer mundtligt kan komme med en tilfredsstillende redegørelse, fx. for smittebeskyttelsesprocedurer.

Vedr. punkt 'h' understreges det, at smittefarligt affald herunder døde dyr indtil afhentning skal forblive på ejendommen og placeres under hensyntagen til at undgå smitte og anden forurening af staldområder.

* Ved vurderingen af alvor, i forhold til karakteren 2, vil kravet om dokumentation for personalets sundhed først være relevant ved afklaring af smitekilde.

** Der tages hensyn til, at der kan være truffet andre foranstaltninger.

Krav 2.23 Sporbarhed af dyr⁸² og fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlov­givningen, om oprettelse af Den Euro­pæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 18 og Rådets direktiv 92/102/EØF om identifikation og registrering af dyr. Bekendtgørelse nr. 1066 af 10. november 2005 om mærkning, registrering og flytning af kvæg, svin, får og geder, §§ 3, 8, 20 og 22	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlov­givningen, om oprettelse af Den Euro­pæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 18 og Rådets direktiv 92/102/EØF om identifikation og registrering af dyr	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

1. Sporbarhed skal i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled sikres for fødevarer og dyr, der anvendes i fødevarerproduktionen, samt for ethvert andet stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevarer.
2. Landbrugere skal være i stand til at identificere, hvorfra de har fået leveret en fødevarer eller et dyr, der anvendes i fødevarerproduktionen, og ethvert stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevarer. Til det formål skal der etableres systemer og procedurer, hvorved sådanne oplysninger kan stilles til rådighed for de kompetente myndigheder på deres anmodning.
3. Landbrugere skal kunne identificere og etablere systemer og procedurer til identifikation af de virksomheder, hvortil deres produkter bliver leveret. Disse oplysninger skal stilles til rådighed for de kompetente myndigheder på deres anmodning og forklares nedenfor.
4. For svin gælder:
  - a. Svin skal være forsynet med et godkendt øremærke til svin, før de forlader besætningen. Dog skal svin ikke mærkes, hvis 1) de flyttes mellem besætninger, der indgår i samdrift 2) de føres direkte til en destruktionsvirksomhed eller 3) de transporteres direkte fra oprindelsesbesætningen som led i en grisering. Slagtesvin, der transporteres direkte til et dansk slagteri fra oprindelsesbesætningen, eller fra en besætning, der er modtager af svin, kan i stedet for øremærkning forsynes med skinketatovering.
  - b. Svin, der transporteres direkte fra oprindelsesbesætningen som led i en grisering skal under transporten ledsages af et dokument, der angiver følgende oplysninger 1) antal transporterede dyr 2) dato for flytning 3) navn, adresse og CHR-nummer på afhænder og modtager 4) afhænders underskrift.
  - c. Isatte godkendte øremærker må ikke fjernes eller ændres uden Fødevarestyrelsens tilladelse. Tabes eller ødelægges et godkendt øremærke, skal der snarest isættes et nyt øremærke med samme nummer. Dog kan tabte eller ødelagte øremærker hos svin erstattes med CHR-nummeret for den besætning, hvor dy-

⁸² De generelle sporbarhedskrav for kvæg, får og geder anses for opfyldt, hvis besætningsejeren overholder krydsoverensstemmelseskravene vedr. 2.1: øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker 2.2: Indberetning af kvæg og deres flytning samt førelse af besætningsregister 2.3: Registrering af husdyrbrug med kvæg, svin, får og geder i CHR 2.4: Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker 2.5: Indberetning af får og geder og deres flytning samt førelse af besætningsregister.

---

ret befinder sig. For importerede og samhandlede svin skal erstatningsøremærket dog altid være identisk med det tabte eller ødelagte mærke.

- d. Ejeren eller brugeren af en svinebesætning, eller en anden samling af dyr med svin, skal føre løbende optegnelser, der indeholder ajourførte oplysninger. For en svinebesætning kan optegnelserne bestå i CHR-flyttelister og løbende optegnelser i et af fødevarestyrelsen godkendt staldregistreringsskema. Optegnelserne skal opbevares i mindst 5 år efter seneste hændelse og skal på anmodning forevises Fødevarestyrelsen eller Plantedirektoratet.
- e. I en svinebesætning, eller anden samling af dyr med svin, skal følgende oplysninger registreres 1) Antal svin 2) Dato, antal svin og CHR-nummer for den besætning eller anden samling af dyr med svin, hvorfra flytning er foretaget. Hvis dyret eller dyrene er importeret eller samhandlet til Danmark registreres afsenderlandet og nummeret på den udenlandske besætning i stedet for CHR-nummeret 3) Dato, antal svin og CHR-nummer for den besætning eller anden samling af dyr med svin, hvortil flytning er foretaget. Hvis dyret eller dyrene er samhandlet til udlandet, registreres modtagerlandet og nummeret på den udenlandske besætning i stedet for CHR-nummeret. 4) Dato for bestilling af erstatningsøremærke samt nummeret på erstatningsøremærket og på det tabte eller ødelagte øremærke, hvis disse er forskellige 5) Identifikationskode og oplysninger anført på det godkendte øremærke for svin importeret eller samhandlet til Danmark.

5. For andre husdyr gælder:

- a. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til andre fødevarerproducerende dyr end kvæg, svin, får og geder, skal ejeren eller brugeren af besætningen have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvorfra eller hvortil dyr er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om besætning eller anden samling af dyr, hvorfra eller hvortil dyr er leveret, samt oplysninger om antal dyr, der er leveret fra eller til besætningen samt dato herfor. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentation skal være dækkende, umiddelbar tilgængelig og overskuelig.

6. For animalske produkter og vegetabiliske produkter til fødevarerbrug gælder:

- a. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til produkter, som stammer fra husdyr, f.eks. mælk og æg, skal ejeren eller brugeren af besætningen have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvortil produkter er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om virksomhed, hvortil produkter er leveret, samt oplysninger om mængde, der er leveret fra besætningen samt dato herfor. Undtaget herfor er direkte salg til den endelige forbruger. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentation skal være dækkende, umiddelbart tilgængelig og overskuelig.
- b. Til opfyldelse af det generelle sporbarhedskrav i forhold til vegetabiliske produkter, som skal anvendes som fødevarer, skal primærproducenten have passende systemer og procedurer til identifikation af, hvortil produkter er leveret. Sådanne systemer skal indeholde entydige oplysninger om virksomhed, hvortil produkter er leveret, samt oplysninger om mængde, der er leveret fra primær-

bedriften samt dato herfor. Undtaget herfor er direkte salg til den endelige forbruger. Systemet kan bestå af omsætningsdokumenter, f.eks. købs- og salgsfakturaer, som i nødvendigt omfang suppleres af oversigter med henblik på at lette overskueligheden. Dokumentation skal være dækkende, umiddelbar tilgængelig og overskuelig.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Optegnelser/dokument lettere mangelfuld og/eller svin mangler erstatningsøremærke. Helheden er tilfredsstillende	Optegnelser/dokumenter er mangelfulde eller mangler men kan sandsynligvis skaffes til veje og/eller flere svin mangler erstatningsmærker	Optegnelser/dokumenter mangler og kan ikke skaffes til veje. Dyr har aldrig været øremærket
Omfang		En enkelt optegnelser/dokument eller enkelte svin	Enkelt type optegnelser/dokument eller forholdsvis lille andel af besætningens svin	Flere eller alle typer optegnelser/dokumenter. Væsentlig andel af besætningens svin
Varighed		Højst en måned	Højst ½ år	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger

Forud for besætningsbesøget vil det være relevant at undersøge, om besætningen har indgået samdrift- og/eller griseringsaftaler, samt undersøge besætningens øremærkebestilling i CHR/Kvægdatabase samt hvorvidt der for nyligt har været registreret flytninger af dyr.

Ved vurdering af antallet af dyr, er det oftest tilstrækkeligt, at antallet af dyr sandsynliggøres. Kun ved meget tydelige og store uoverensstemmelser mellem det oplyste og det konstaterede antal vil det komme på tale at foretage en egentlig tælling.

Udskrifter fra Svineflytningsdatabase og/eller CHR er ikke tilstrækkelig dokumentation for antallet af dyr men skal suppleres med besætningsregistreringer.

Særligt for punkt 5: Dokumentation for besætningens produktion af fødevarer, fx. æg eller mælk vil kunne udgøres af regnskabsdata eller lignende. Hvis ikke disse er umiddelbart tilgængelige (fx. ligger hos revisoren), skal ejeren kunne redegøre for, hvordan han vil fremskaffe dem og skal senere fremlægge dem for kontrollen.

Krav 2.24 Journaler til dyr og fødevarer⁸³

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 b, d og e, jf. art. 4, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 b, d og e, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse, skal føre journaler over veterinærlægemidler eller andre behandlinger, som dyrene har fået, behandlingsdatoer og tilbageholdelsesperioder. Journalerne skal indeholde daglige optegnelser over medicinanvendelse og sikre, at der for hver enkelt behandling noteres følgende:
  - Dato
  - Hvilke og hvor mange dyr, der er behandlet (entydig identifikation eller hvis dette ikke er muligt, anslået vægt og staldafsnit eller tilsvarende opdeling)
  - Hvilket lægemiddel, der er anvendt
2. Oplysninger om tilbageholdelsestider fremgår af dyrlægens anvisningseddell, som landbrugeren sammen med sine egne optegnelser over medicinanvendelse, skal opbevare i mindst 5 år.
3. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over resultaterne af analyser af prøver fra dyrene eller andre prøver, der er taget i en diagnostisk sammenhæng, og som har betydning for menneskers sundhed. Journalen skal omfatte analyseresultater fra f.eks. salmonellakontrol.
4. Landbrugere, som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over alle relevante rapporter om kontrol af dyr eller animalske produkter. Journalen skal omfatte kontrolrapporter fra kontrolbesøg, foretaget af Fødevarestyrelsen, samt analyseresultater fra f.eks. salmonellakontrol.
5. Journalerne skal være overskuelige, tilgængelige og dækkende oversigter. Journaler kan føres på papir eller i elektronisk form eller kan være en dækkende samling af dokumentation, f.eks. kontrolrapporter, analyseresultater eller lignende. Der er ikke fastsat noget generelt om den tid, journalerne skal opbevares. Journalerne bør opbevares mindst så længe, at de producerede fødevarer må anses for at være fortæret eller destrueret. Generelt må en opbevaringsperiode på 3 år anses for passende. Hvis primærproducenten selv har fastsat en anden periode, skal relevansen heraf vurderes.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet

⁸³For mere information, se ["Vejledning om kontrol med hygiejne i primærproduktionen \(til fødevareregionerne\)"](#) og "Vejledning til bekendtgørelser om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr samt til bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarerens egenkontrol med restkoncentrationer".

Alvor		Optegnelse/dokumentlettere mangelfuld men helheden er tilfredsstillende	Optegnelser/dokumenter er mangelfulde eller mangler men kan sandsynligvis skaffes til veje	Optegnelser/dokumenter er mangelfulde eller mangler og kan sandsynligvis ikke skaffes til veje
Omfang		Enkelt dokument	Enkelt type dokument	Flere eller alle typer dokumenter
Varighed		Indenfor seneste måned	Har stået på i højst ½ år	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Praktiske anvisninger

Dyrlægens behandlingsanvisning og/eller tilbageholdelsesseddel er ikke tilstrækkelig som behandlingsjournal. Der skal føres særskilte daglige optegnelser, og der skal være entydighed mellem behandling, lægemiddel og det/de behandlede dyr.

Journaler over relevante analyseresultater skal kun omfatte hændelser af betydning for menneskers sundhed, det vil sige ikke ”rene husdyrsygdomme”. Relevante emner kan fx. være salmonellakontrol, andre zoonoser, forgiftninger m.v.

Relevante kontroljournaler kan bl.a. omfatte PDIR-rapporter og regionens kontrolrapporter. Rapporter fra mælkeovervågningen er ikke omfattet af dette krav.

Der er intet formkrav til journaler (kan være bøger, noter, dataudskrifter m.v.), blot skal det samlede indhold opfylde kravene.

Krav 2.25 Sundhedskrav for produktion af mælk⁸⁴

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 14 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del 1, nr. 1, b og c samt nr. 5, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed, art. 14 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del 1, nr. 1, b og c samt nr. 5, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

⁸⁴ For mere information, se ”[Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol](#)”.

1. Rå mælk skal komme fra dyr, der har en god almen sundhedstilstand, ikke udviser nogen tegn på sygdom, som kan kontaminere mælk, og navnlig ikke lider af sygdomme i kønsorganerne med flåd, enteritis med diarré og feber eller synlig yverbetændelse.
2. Rå mælk skal komme fra dyr, der ikke har sår på yveret, som kan skade mælken.
3. Mælk fra dyr i behandling og dyr med synlige tegn på sygdomme, der påvirker mælkens sensoriske og sundhedsmæssige kvalitet, bl.a. yverbetændelse, må ikke markedsføres.
4. Dyr, som er smittet eller mistænkes for at være smittet med en af nedennævnte sygdomme, skal isoleres effektivt for at undgå, at de får uønskede virkninger på andre dyrs mælk:
  - a) Infektiøse sygdomme, som kan overføres til mennesker gennem mælk,
  - b) Sygdomme, som kan kontaminere mælk og navnlig sygdomme i kønsorganerne med flåd, enteritis med diarré og feber eller synlig yverbetændelse,
  - c) Sår på yveret, som kan skade mælken.
5. I besætninger, hvor en fysisk adskillelse mellem raske dyr og dyr med for eksempel yverbetændelse ikke er mulig, skal bedriften have procedurer, der giver sikkerhed for, at mælk fra syge dyr og dyr i behandling tilbageholdes f.eks. ved et effektivt mærkningssystem af dyrene.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Ikke tilfredsstillende adskillelse af syge og raske dyr	Sår på yver, let feber, ingen adskillelse af syge og raske dyr	Yverbetændelse, sygdom med flåd eller diarré, synlig skadet mælk, ingen adskillelse af syges og raskes dyrs mælk
Omfang		Et enkelt dyr	Enkelte dyr	Flere eller alle dyr
Varighed		Højst en uge	Højst en måned	Varighed kan ikke fastslås eller forhold har stået på i mere end en måned

Praktiske anvisninger

I forbindelse med vurderingen af alvor (i relation til karakteren 2) bemærkes det, at adskillelse kan ske gennem et effektivt mærkningssystem af dyrene, der sikrer mod negative virkninger af raske dyr og mælk herfra.

Krav 2.26 Brucellose og tuberculose i mælkeleverende besætninger

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 2 a i-iii, nr. 2 b i-ii, nr. 2 c, nr. 3 a, b og c, nr. 4 og 5, jf. art. 3, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 306 af 3. maj 2000 om kvægtuberculose, samt bekendtgørelse nr. 305 af 3. maj 2000 om brucellose (smitsom kalvekastning) hos kvæg samt bekendtgørelse nr. 739 af 21. august 2001 om brucellose hos får og geder .	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, I, nr. 2 a i-iii, nr. 2 b i-ii, nr. 2 c, nr. 3 a, b og c, nr. 4 og 5, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra køer eller bøfler, der tilhører en besætning, som er fri for eller officielt fri for brucellose⁸⁵.
2. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra får eller geder, der tilhører en bedrift, som i er fri for eller officielt fri for brucellose (se noten i delkrav 1).
3. Med hensyn til brucellose skal rå mælk komme fra hundyr af andre arter, der, hvis de er modtagelige for brucellose, tilhører besætninger, som regelmæssigt kontrolleres for denne sygdom efter en kontrolplan, der er godkendt af den kompetente myndighed.
4. Med hensyn til tuberculose skal rå mælk komme fra køer eller bøfler, der tilhører en besætning, som er officielt fri for tuberculose (se noten i delkrav 1).
5. Med hensyn til tuberculose skal rå mælk komme fra hundyr af andre arter, der, hvis de er modtagelige for tuberculose, tilhører besætninger, som regelmæssigt kontrolleres for denne sygdom efter en kontrolplan, der er godkendt af den kompetente myndighed.
6. Hvis der holdes geder sammen med køer, skal gederne undersøges og testes for tuberculose.
7. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om køer eller bøfler, som ikke har reageret positivt på en tuberkulin- eller brucelloseprøve eller har nogen symptomer på disse sygdomme, efter at mælken er varmebehandlet, så den giver en negativ fosfataseprøve.
8. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om får eller geder, som ikke har reageret positivt på en brucelloseprøve eller er blevet vaccineret mod brucellose i forbindelse med et godkendt udryddelsesprogram, og som ikke udviser nogen symptomer på denne sygdom, enten:
  - a) Til fremstilling af ost med modningstid på mindst to måneder,

⁸⁵ I henhold til direktiv 64/432/EØF.

- b) Efter at mælken er blevet varmebehandlet, så den giver negativ fosfata-seprøve.
9. Rå mælk fra dyr, der ikke opfylder kravene i punkterne 1-6, kan dog anvendes med Fødevarestyrelsens tilladelse: Når der er tale om hundyr af andre arter, som ikke har reageret positivt på en tuberkulin- eller brucellose-prøve, og som ikke har symptomer på disse sygdomme, men som tilhører en besætning, hvor der er konstateret tuberkulose eller brucellose efter den kontrol, der er omhandlet i punkt 3 eller punkt 5, hvis mælken behandles, så den er sikker.
10. Rå mælk fra dyr, som ikke opfylder kravene i krav 2.14, punkt 1, 2 og 4 og krav 2.25, samt ovenstående punkter 1-9, især dyr, der enkeltvis har reageret positivt på en profylaktisk prøve for tuberkulose eller brucellose⁸⁶ – må ikke bruges til konsum.
11. Dyr, som er smittet eller mistænkes for at være smittet med brucellose eller tuberkulose, skal isoleres effektivt for at undgå, at de får uønskede virkninger på andre dyrs mælk.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Besætning officielt eller kontrolleret fri for Brucellose/Tuberkulose men kan ikke dokumenteres	Besætning ikke officielt eller kontrolleret fri for Brucellose/Tuberkulose, og mælken anvendes uden fødevareregionens tilladelse men behandles, så den er sikker. Smittede eller mistænkt smittede dyr utilstrækkeligt isolerede fra raske dyr	Dyr i besætning har reageret positivt på profylaktisk prøve for Brucellose/Tuberkulose og mælk anvendes uden varmebehandling. Smittede eller mistænkt smittede dyr ikke isolerede fra raske dyr
Omfang		Gives hvis overtrædelsen kun har omfattet én besætning (den udpegede besætning eller en enkelt anden besætning).	Gives hvis overtrædelsen omfatter en besætning ud over den udpegede	Gives hvis overtrædelsen omfatter flere end to besætninger

⁸⁶ Som omhandlet i direktiv 64/432/EØF og direktiv 91/68/EØF.

Varighed		Højst en uge	Højst en måned	Varighed kan ikke fastslås eller forhold har stået på i mere end en måned
-----------------	--	--------------	----------------	---

Krav 2.27 Lokaler og udstyr til mælkeproduktion⁸⁷

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II A, nr. 1, 2, 3 og 4, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II A, nr. 1, 2, 3 og 4, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevestyrelsen
--	--	--

1. Malkeanlæg og lokaler, hvor der opbevares, håndteres eller køles mælk, skal være placeret og indrettet på en sådan måde, at risikoen for kontaminering af mælken begrænses. Der skal være:
  - a) Passende adskillelse fra mulige forureningskilder såsom mødding, toiletter, stald m.v.
  - b) Mulighed for hygiejnisk malkning.
  - c) Mulighed for effektiv rengøring.
  - d) Tilstrækkelig ventilation.
2. Der skal være et lokale til håndtering, køling og opbevaring af mælken (herefter mælkeopbevaringsrum). Mælkeopbevaringsrummet skal være beskyttet mod skadedyr, have en passende adskillelse fra de rum, hvor dyrene er opstaldet, og være forsynet med et passende køle- eller frostanlæg. Ved passende adskillelse forstås adskillelse med faste vægge og lofter samt tætsluttende døre.
3. Overflader af udstyr, som kommer i kontakt med mælken (redskaber, beholdere, tanke mv. til malkning, indsamling eller transport af mælken) skal være lette at rengøre og om nødvendigt desinficere og skal holdes i god stand. Det kræver anvendelse af glatte, afvaskelige og ikke-toksiske materialer.
4. Efter brugen skal sådanne overflader rengøres og om nødvendigt desinficeres. Efter hver transport eller række af transporter, hvis der kun forløber meget kort tid mellem tømningen og den næste påfyldning, men under alle omstændigheder mindst én gang om dagen, skal beholdere og tanke, der er blevet anvendt til transport af rå mælk, rengøres og desinficeres på en passende måde, inden de anvendes på ny.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet

⁸⁷For mere information, se "[Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol](#)".

Alvor		Lokaler utilstrækkeligt ventileret og/eller med lettere svigt i rengøringen	Overflader defekte eller på anden måde ikke rengøringsvenlige. Utilstrækkelig adskillelse fra stald og andre forureningskilder. Mangelfuld skadedyrsbekæmpelse	Manglende rengøring af malkeanlæg og andet udstyr, der kommer i berøring med mælken. Manglende kølemulighed.
Omfang		Enkelte områder, mindre skader	Tydelige skader, risiko for men ikke tydelige tegn på forurening	Udbredte skader i lokaler og på udstyr. Synlige tegn på forurening. Synlige tegn på skadedyr.
Varighed		Højst en måned	Højst ½ år	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.28 Hygiejne under malkning og indsamling⁸⁸

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II, afsnit B, nr. 1 a og d, nr. 2 og nr. 4, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit IX, kap. I, del II, afsnit B, nr. 1 a og d, nr. 2 og nr. 4, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevestyrelsen
---	---	--

1. Malkningen skal foregå på en hygiejnisk måde, idet navnlig følgende sikres:
  - a) Inden malkningen påbegyndes skal patter, yver og de tilgrænsende dele være rene. Ved anvendelse af våd aftørring med bomuldsklude skal kluden desinficeres mellem aftørring af hvert enkelt dyr.
  - b) Dyr, der er i medicinsk behandling, så der er sandsynlighed for, at medicinrester overføres til mælken, identificeres, og mælk taget fra sådanne dyr før udløbet af den foreskrevne tilbageholdelsesperiode, må ikke anvendes til konsum.
2. Umiddelbart efter malkningen skal mælken anbringes på et rent sted, der er indrettet og udstyret, så kontaminering undgås. Ved et rent sted forstås f.eks. en mælketank el-

⁸⁸For mere information, se "[Vejledning nr. 9048 af 23. december 2005 om mælkekontrol](#)".

ler lignende beholder, der som udgangspunkt er placeret i et dertil indrettet lokale til håndtering, køling og opbevaring af mælk (et mælkeopbevaringsrum jf. afsnittet om krav til lokaler og udstyr ovenfor). Mælketanke betragtes som placerede i mælkeopbevaringsrummet, når samtlige betjeninger, herunder mandehul, udluftningsventil og haner m.v., er placeret i rummet.

3. Mælkeproducerende bedrifter, der benytter udendørs placerede mælketanke, skal sikre at mælken beskyttes mod forurening, temperaturstigninger eller andre kvalitetsforringelser på tilsvarende niveau, som hvis tanken var placeret i et mælkeopbevaringsrum.
4. Mælken skal øjeblikkelig nedkøles til højst 8 °C, hvis den afhentes dagligt, eller til højst 6° C, hvis der ikke finder daglig afhentning sted.
5. Landbrugere behøver ikke at opfylde ovenstående temperaturkrav, hvis mælken opfylder kriterierne for celle- og kimal i rå mælk og hvis:
  - a) Mælken forarbejdes senest to timer efter malkningen, eller
  - b) En højere temperatur er nødvendig af teknologiske årsager i forbindelse med fremstilling af bestemte mejeriprodukter, og den kompetente myndighed giver tilladelse hertil.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Utilfredsstillende rengøring af yvere og/eller desinfektion af klude	Ingen rengøring af yvere eller desinfektion af klude. Mælken køles utilstrækkeligt. Utilfredsstillende placering af mælketank	Behandlede dyrs mælk tilbageholdes ikke. Mælketank har utilstrækkelig kapacitet og/eller muliggør forurening. Mælken køles ikke
Omfang		Vedrører enkelte dyr eller klude	Vedrører flere dyr. Nedkølingsfejl få grader.	Udtrykker generel dårlig produktionsstandard
Varighed		Indenfor seneste måned	Har stået på i højst ½ år	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.29 Æg til konsum

Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit X, kap. I, nr. 1, jf. art. 3, stk. 1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, bilag III, afsnit X, kap. I, nr. 1, jf. art. 3, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Æg skal fra primærproducentens virksomhed, og indtil næste omsætningsled, holdes rene, tørre og fri for fremmed lugt og beskyttes effektivt mod stød og direkte sollys.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Æg rene og tørre men opbevaringsforhold ikke tilfredsstillende	Æg tilsmudsede men hele, opbevaringsforhold ikke tilfredsstillende	Tilsmudsede æg, flere med revnet skal
Omfang		Lille mængde i enkelt beholder eller i få bakker	Mængde svarende til højst en dagsproduktion	Mængde svarende til mere end en dagsproduktion
Varighed		Enkeltstående tilfælde af midlertidig karakter, og som kan afhjælpes straks	Forholdet opstået for højst en måned siden	Varighed kan ikke fastslås eller forholdet tilsyneladende af permanent karakter

Krav 2.30 Anvendelse af biocider og journal over biocider⁸⁹

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 § 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 5 h og III, nr. 9 a, jf. art. 4, stk. 1 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 a, jf. art. 5, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	--	---

⁸⁹ Biocider er midler til bekæmpelse af skadedyr andre steder end på planter. Det drejer sig om rottegift, musegift, insektgift mod fluer og hvepse i stalden, midler mod utøj på dyr, samt desinfektionsmidler.

1. Landbrugeren må ikke i forbindelse med planteavl anvende biocider, som kræver autorisation for brug.
2. Landbrugeren skal opbevare fakturaer for indkøb af de biocider, som anvendes på bedriften.

Bedømmelse:

Delkrav 1 vurderes således, at såfremt landbrugeren har den nødvendige autorisation til at anvende biocidet, er der ikke tale om en manglende overholdelse.

Delkrav 2 vurderes således, at der skal foreligge fakturaer for indkøb af de biocider, som anvendes på bedriften.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-2 landbrugeren har overtrådt. Såfremt flere delkrav overtrædes tæller den højeste karakter for alvor.

Omfang: Vurderes ud fra hvor biocidet er anvendt

Varighed: Vurderes ud fra hvor mange gange biocidet er anvendt

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Landbrugeren har ikke opbevaret faktura for de biocider, som anvendes på bedriften	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Landbrugeren har anvendt et eller flere biocider, som kræver autorisation for brug
Omfang		Biocider er anvendt på/ved udendørsarealer, hvor dyr og foder /fødevare ikke kommer	Biocider er anvendt i bygninger, hvor dyr og foder/fødevare ikke kommer	Biocider er anvendt i bygninger, hvor dyr og foder /fødevare færdes /opbevares
Varighed		Biocidet er anvendt én gang	Biocidet er anvendt to gange	Biocidet er anvendt mere end to gange

Krav 2.31 Sporbarhed

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 a, jf. art. 4, stk. 1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed,	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne, bilag I, del A, III, nr. 8 a, jf. art. 4, stk. 1 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	--	---

art. 18 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 e. og art. 5, stk. 6, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 § 2.	vedrørende fødevarer sikkerhed, art. 18 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II, nr. 2 e. og art. 5, stk. 6, jf. art. 5, stk. 1	
---	--	--

1. Den som opdrætter dyr eller producerer primærprodukter af animalsk oprindelse skal føre journaler over type og oprindelse af fodret til dyrene. Foderet må kun komme fra virksomheder, der er registreret og/eller godkendt i henhold til Foderhygiejneforordningen. Ved indkøb skal følgende oplysninger opbevares:
  - a) Fodertype, leverandør, ”identifikation af parti/batch”, leveringsdato og mængde⁹⁰.
  - b) Landbrugeren må ikke købe foder fra en virksomhed, der ikke er registreret eller godkendt i henhold til Foderhygiejneforordningen.

Bedømmelse:

Alvor: Vurderes ud fra om delkrav 1, delkrav 2 eller begge delkrav ikke er overholdt.

Omfang: Vurderes ud fra hvor ofte der er købt foder, uden at indkøbet er korrekt registreret af hensyn til sporbarheden. Hver levering af et parti eller dele af et parti tæller for et indkøb.

Varighed: Vurderes ud fra hvor lang en periode indkøbene er foregået over.

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Landbrugeren har fået leveret foder fra en virksomhed, som ikke er registreret	Landbrugeren har ikke opbevaret de krævede oplysninger om leveret foder.	Landbrugeren har fået leveret foder fra en virksomhed, der ikke er registreret og har ikke opbevaret de krævede oplysninger om leveret foder
Omfang		Der er leveret foder en gang	Der er leveret foder to gange	Der er leveret foder flere end to gange
Varighed		Der er kun leveret foder en gang eller leveringen er foregået i en periode på mere	Leveringen er foregået i en periode på mindst 6, under 12 måneder	Leveringen er foregået i en periode på under 6 måneder

⁹⁰ Dette vil ofte fremgå af følgesedel/omsætningsdokument suppleret med den tilhørende faktura.

		end 12 måneder	
--	--	----------------	--

Krav 2.32 Journal over analyseresultater

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, III, nr. 9 c, jf. art. 4, stk. 1 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 g, jf. art. 5, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 § 2.	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del A, III, nr. 9 c, jf. art. 4, stk. 1 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, I, nr. 4 g, jf. art. 5, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	---

1. Landbrugeren skal føre register over alle analyseresultater af prøver udtaget af korn, græs, ensilage og andet plantemateriale, der kan anvendes til foder eller fødevarer, hvis prøverne er udtaget med henblik på at fastslå om plantematerialet kan udgøre en fare for menneskers eller dyrs sundhed.
2. Landbrugeren skal reagere ved at kontakte Plantedirektoratet, når analyseresultater viser, at der er risiko forbundet med foder.

Bedømmelse:

Hvis landbrugeren har reageret og truffet passende foranstaltninger, så er der ikke tale om en manglende overholdelse af kravet.

Alvor: Vurderes ud fra hvilket af delkravene 1-2 landbrugeren ikke har overholdt. Såfremt flere delkrav ikke overholdes, tæller den højeste karakter for alvor.

Omfang: Vurderes ud fra partiets størrelse.

Varighed: Vurderes ud fra hvor ofte landbrugeren har undladt at føre registeret eller om han har undladt at reagere, når der var grund til det.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Landbrugeren har ikke ført register over analyseresultaterne	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Landbrugeren har ikke reageret eller truffet passende foranstaltninger, selv om analyseresultater viser at der er risiko forbundet med foder
Omfang		Partiet er på under 1.000 kg.	Partiet er på mindst 1 ton, men under 5 tons	Partiet er på 5 tons eller der over
Varighed		Resultaterne af en prøve er ikke	Resultaterne af flere end en prø-	Landbrugeren har ikke reageret eller

		opbevaret	ve er ikke opbevaret	truffet passende foranstaltninger, selv om analyseresultater viser at der er risiko forbundet med foder
--	--	-----------	----------------------	---

Krav 2.33 Afhjælpende foranstaltninger, når der konstateres problemer ved den offentlige kontrol

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del I – Hygiejnebestemmelser, jf. II, 6.	Europaparlamentets og rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne, bilag I, del I – Hygiejnebestemmelser, jf. II, 6.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
--	---	---

1. Landbrugeren skal træffe passende afhjælpende foranstaltninger, når de underrettes om problemer med betydning for fødevarsikkerheden, der konstateres ved den offentlige kontrol.

Bedømmelse

Hvis landbrugeren har fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet, er der ikke tale om en manglende overholdelse.

Alvor: Hvis landbrugeren ikke har fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet, så er der tale om en manglende overholdelse.

Omfang: Vurderes ud fra om landbrugen har leveret fødevarer, f.eks. afgrøder, mælk, kød, efter at have fået påbud eller forbud af Plantedirektoratet.

Varighed: Vurderes ud fra hvor længe landbrugeren har været underrettet om problemerne og har modtaget påbud eller forbud af Plantedirektoratet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Landbrugeren har ikke fulgt de påbud og forbud, som Plantedirektoratet har givet efter at der er ved den offentlige kontrol er konstateret problemer	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Landbrugeren har ikke leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer efter at	Landbrugeren har leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer én gang efter at	Landbrugeren har leveret afgrøder, mælk, kød eller andre fødevarer mere

		have modtaget påbud eller forbud.	have modtaget påbud eller forbud.	end en gang efter at have modtaget påbud eller forbud.
Varighed		Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for mindre end 24 timer siden	Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for mindst 24 timer, men mindre end 7 dage siden.	Landbrugeren har modtaget påbud eller forbud for 7 eller flere dage siden.

Krav 2.34 Journal over anvendelse af genetisk modificeret frø (GMO-frø)

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II – journaler (planteavl), jf. 4, b. Bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 § 2.	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne, bilag I, del A, II – journaler (planteavl), jf. 4, b.	Kontrol og udtagning til kontrol: Plantedirektoratet
---	---	--

1. Der skal føres et register over enhver anvendelse af genetisk modificerede frø.

Bedømmelse:

Såfremt der anvender genetisk modificeret såsæd og der er ført et register er der ikke tale om en manglende overholdelse

Alvor: Vurderes ud fra, om der er ført register over anvendelse af genetisk modificeret såsæd.

Omfang: Vurderes ud fra andele af arealet, som er tilsået med genetisk modificeret såsæd.

Varighed: Vurderes ud for hvor længe side det er, at den genetisk modificerede såsæd er udsået.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der anvendes genetisk modificeret såsæd og der er ikke ført et register	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse
Omfang		Genetisk modificeret såsæd er udsået på under 5 % af ejendommens areal	Genetisk modificeret såsæd er udsået på under mindst 5 %, men ikke over 15 % af ejendommens areal	Genetisk modificeret såsæd er udsået på mindst 15 % af ejendommens areal
Varighed		Den genetisk modificerede såsæd er	Den genetisk modificerede såsæd er	Den genetisk modificerede såsæd har

---

		ikke spiret	spiret, men har ikke været i "blomst"	"blomstret"
--	--	-------------	---------------------------------------	-------------

---

6.3 Dyrevelfærd

Fødevarestyrelsens bedømmelse af krav 3.1-3.45

Kontrollen med dyrevelfærdskravene udføres ved hvert kontrolbesøg i alle besætninger i 1%-populationen. Manglende overholdelse af et krav, konstateret uden for 1%-populationen, indberettes ligeledes til Direktoratet for Fødevareerhverv (DFFE).

Bedømmelse af manglende overholdelse

Bedømmelsen af manglende overholdelse af dyrevelfærdskravene følger principperne i Fødevarestyrelsens "Vejledning om opfølgning ved velfærdskontrol", 22. september 2006. Principperne er kortfattet refereret i det følgende. I det omfang, der er udviklet praksis, som illustrerer de konkrete elementer i bedømmelsen, er der anført eksempler under pågældende krav.

Alvor

Alvoren af manglende overholdelse af dyreværnslovens følger sondringen mellem: "væsentlig ulempe", "uforsvarlig behandling", "groft uforsvarlig behandling" og "mishandling", jf. §§ 28 og 29 i dyreværnsloven, jf. § 1⁹¹.

"Væsentlig ulempe" er forhold, der ikke kan betegnes som uforsvarlige, men som er til ulempe for dyrenes velfærd. F.eks. stilles der i lovgivningen krav om, at udstyr til fodring og vanding skal være udformet og anbragt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af foder og vand. I situationer, hvor denne bestemmelse ikke er opfyldt, f.eks. fordi fodertruget er anbragt sådan, at der nemt sker forurening med jord eller gødning, vil der normalt være tale om, at forholdet vurderes som "væsentlig ulempe". Forholdet vurderes til karakteren 2 for alvor.

"Uforsvarlig behandling" af dyr er forhold, hvor der normalt ikke er baggrund for at anmelde forholdet til politiet, hvis det rettes straks. Som eksempel kan nævnes forvoksede klove hos kvæg, hvor en klovbeskæring er nødvendig for at undgå, at klovene bliver så lange, at dyret lider i en grad, hvor forholdet betragtes som "groft uforsvarlig behandling". Forholdet vurderes til karakteren 2, 3 eller 4 for alvor afhængig af vurderingen af omfang.

"Groft uforsvarlig behandling" af dyr og visse typer af uforsvarlig behandling af dyr skal anmeldes til politiet. Et eksempel kan være afhorning af kalve uden, at en dyrlæge forud for afhorningen har foretaget bedømmelse. Groft uforsvarlig behandling vurderes til karakteren 4 for alvor.

"Mishandling" er endnu alvorligere end "groft uforsvarlig behandling" og skal altid anmeldes til politiet. Det kan f.eks. være tilfælde af vanrøgt, hvor dyr er døde af sult og tørst pga. manglende pasning. Mishandling vurderes til karakteren 4 for alvor.

Omfang

Omfanget af en overtrædelse vurderes ud fra behovet for opfølgning.

Forhold der karakteriseres som **væsentlig ulempe**, indskærpes overfor den besætningsansvarlige, men har ikke en karakter, der betinger opfølgende besøg i besætningen. Forholdet vurderes til karakteren 2.

I de tilfælde, hvor der er tale om **uforsvarlig behandling** af dyr, skal det ved opfølgning sikres, at forholdet eller forholdene er rettet. Er der ingen eller alene sædvanligt behov for opfølgning, vurderes forholdet til karakteren 2.

---

⁹¹ Lovbekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven

Hvis det vurderes, at omfanget af den uforsvarlige behandling har en væsentlig effekt på dyrevelfærden, er der væsentligt behov for opfølgning. Forholdet vurderes til karakteren 3.

Er der tale om *mishandling* eller *groft uforsvarlig behandling* vil altid have et omfang, som må karakteriseres som meget stor i forhold til formålet med dyreværnslovgivningen. Hvis *uforsvarlig behandling* ikke rettes straks, vil det også være tale om et omfang, som må karakteriseres som meget stor i forhold til formålet. Forholdet vurderes til karakteren 4 for omfang.

Varighed

Varigheden følger praksis i relation til ”rettes straks”.

Hvis forhold, som indebærer *væsentlig ulempe* eller *uforsvarlig behandling*, rettes straks, gives karakteren 2. Hvis forholdet ikke rettes straks, vil det som udgangspunkt få karakteren 3, men den kan efter en konkret vurdering øges til 4.

Tilsvarende vurderes varigheden af forhold, som indebærer *mishandling* eller *uforsvarlig behandling*, som udgangspunkt til karakteren 3, hvis forholdet rettes straks. Hvis forholdet ikke rettes straks, vil det som udgangspunkt få karakteren 4.

Krav 3.1 Alle landbrugsdyr, personale

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 3	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 1, jf. direktivets art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødearestyrelsen
---	--	---

1. Dyrene skal passes af et tilstrækkeligt antal personer, der har de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden, således at dyrene kan passes velfærdsmæssigt forsvarligt.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig	Væsentlig ulempe og uforsvarlig	Væsentlig ulempe og uforsvarlig

		lig behandling der rettes straks	behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.
--	--	----------------------------------	--	--

Eksempel

Ved kontrolbesøg konstateres, at personalet ikke er uddannet tilstrækkeligt. Bedriften bærer præg af manglende overblik og forståelse for dyrenes velfærd/pasning, og personalet har ikke modtaget vejledning eller kun mangelfuld vejledning om lovgivningen vedrørende dyreværn. Overtrædelsen vil typisk blive vurderet som væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling med sædvanligt behov for opfølgning.

Krav 3.2 Alle landbrugsdyr, tilsyn

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 4-5	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 2-4, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevestyrelsen
--	--	--

1. Alle dyr, der holdes i produktionssystemer, hvor deres velfærd kræver, at de hyppigt bliver tilset af mennesker, tilses mindst én gang om dagen. Dyr, der opdrættes eller holdes i andre systemer, tilses så tilpas hyppigt, at de ikke lider nogen overlast.
2. Der skal være passende fast eller mobil belysning af tilstrækkelig styrke til rådighed, så dyrene til enhver tid kan tilses nøje.
3. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør eller bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanligt behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opføl-

				gende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Ved kontrolbesøg konstateres flere dyr i besætningen med smertevoldende lidelser som lungebetændelse eller klove- og lemmelidelser, og landmanden ikke har tilkaldt dyrlæge eller på anden måde har forsøgt at afhjælpe dyrenes lidelser. Der er tale om groft uforsvarlig behandling, og forholdet anmeldes til politiet.

Ved kontrolbesøg ses dyr i besætningen med åbenlys sygdom eller tilskadekomst, der mangler behandling, og som har behov for isolering. Det vurderes samtidig ikke muligt at etablere et egnet areal til isolering af det/de syge dyr i eksisterende staldafsnit eller bygninger. Der er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.3 Alle landbrugsdyr, optegnelser

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 6	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 5-6, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Enhver, der holder dyr, skal føre optegnelser over al medicinsk behandling og over antallet af døde dyr, som måtte være konstateret i forbindelse med hvert enkelt tilsyn. Hvis disse oplysninger kræves optegnet i anden forbindelse, er en sådan optegnelse også tilstrækkelig til at opfylde kravet.
2. Optegnelser skal opbevares i mindst tre år og stilles til rådighed for en repræsentant fra Fødevarestyrelsen i forbindelse med en inspektion eller efter anmodning.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling

Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Manglende eller mangelfulde optegnelser over anvendt medicin og behandlinger, foretaget i besætningen, samt over antallet af døde dyr vurderes dyrevelfærdsmæssigt som en væsentlig ulempe.

Krav 3.4 Alle landbrugsdyr, bevægelsesfrihed

Lovbekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven, § 3, stk. 1 og 2	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 7, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dette finder tilsvarende anvendelse på bindsel, tøjlr og lignende indretninger. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn

Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.
-----------------	--	---	--	--

Eksempel

Situationer hvor der generelt i besætningen eller enkelte bokse ses så voldsom overbelægning, at dyrene ikke har den fornødne bevægelsesfrihed til, at optage foder eller drikke, samt at det ikke er alle dyr, der kan finde plads til at hvile, må betegnes som uforsvarlig behandling af dyr af en sådan alvor, at forholdet skal anmeldes til politiet. Overbelægning kan også være af en karakter, så det må vurderes som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Konstateres generelt nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af overbelægning i boksene eller på grund af uhensigtsmæssig udformning af bindsler, tøjlr og lignende, uden at det medfører, at ikke alle dyr kan finde hvile eller rejse sig og lægge sig uden stort besvær, er der tale uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Konstateres nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af overbelægning i enkelte bokse eller på grund af uhensigtsmæssig udformning af enkelte bindsler, tøjlr og lignende, uden at det medføre, at ikke alle dyr kan finde hvile eller rejse sig og lægge sig uden besvær, er der tale uforsvarlig behandling med sædvanligt behov for opfølgning.

Krav 3.5 Alle landbrugsdyr, rum og bygninger til husning af dyr

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 7-10	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 8-11, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	---

1. De materialer, der anvendes til opførelse af rum, hvor dyr holdes, navnlig til konstruktion af bokse og udstyr som dyrene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for dyrene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.
2. Rum og udstyr til fastgørelse af dyrene skal konstrueres og vedligeholdes på en sådan måde, at der ikke er skarpe kanter eller fremspring, der kan påføre dyrene skade.
3. Luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentration af gasser skal holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for dyrene.
4. Dyr, der holdes indendørs, må hverken holdes i permanent mørke eller være udsat for kunstigt lys uden passende afbrydelser. Hvis der ikke er tilstrækkeligt naturligt lys til at opfylde dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov, skal der være en passende kunstig belysning.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis det ved kontrolbesøg konstateres, at et eller flere dyr har lidt skade på grund af staldens indretning med spidse eller skarpe kanter, foreligger der som udgangspunkt uforsvarlig behandling af dyr af et sådant omfang, at der foreligger væsentligt behov for opfølgning. Omfanget og arten skader kan dog være så alvorligt, at forholdet må karakteriseres som groft uforsvarlig.

Hvis det ved kontrolbesøget konstateres, at der et enkelt eller få steder vurderes at være risiko for, at et eller flere dyr kan lide skade på grund af staldens indretning med spidse eller skarpe kanter, foreligger der som udgangspunkt uforsvarlig behandling af dyr af et sådant omfang, at der foreligger sædvanligt behov for opfølgning.

Krav 3.6 Alle landbrugsdyr, der holdes udendørs

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 11	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 12, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	---

1. Dyr, der holdes udendørs, skal være bedst muligt beskyttet mod rovdyr og smitterisici.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.7 Alle landbrugsdyr, automatiseret eller mekanisk udstyr

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 12-13	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 13, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	---

1. Alt automatiseret eller mekanisk udstyr, der er af betydning for dyrenes sundhed og velfærd, skal efterses mindst én gang om dagen. Eventuelle konstaterede fejl skal udbedres straks, og hvis dette ikke lader sig gøre, skal der træffes passende foranstaltninger til at beskytte dyrenes sundhed og velfærd.
2. Hvis dyrenes sundhed og velfærd afhænger af et mekanisk ventilationssystem, skal der være et passende reservesystem, der gør det muligt at sikre en udluftning, der er tilstrækkelig til at bevare dyrenes sundhed og velfærd, hvis systemet svigter. Der skal endvidere være et alarmsystem, som advarer om systemsvigt. Alarmsystemet skal testes regelmæssigt.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Det anses for groft uforsvarligt, når automatisk og mekanisk udstyr af betydning for dyrenes sundhed og velfærd ikke efterses dagligt. Det gælder især forhold, hvor dette har medført lidelse hos dyrene som følge af hindret føde- og drikkeoptag, eller situationer hvor ventilationen ikke har virket på meget varme dage.

Hvis det ikke ved kontrolbesøget observeres tegn på, at dyrene har lidt overlast på grund af manglende eftersyn automatisk og mekanisk udstyr, kan forholdet dog vurderes til alene at have udgjort en væsentlig ulempe.

Krav 3.8 Alle landbrugsdyr, vand, foder og andre stoffer

Lovbekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven, § 2 og bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 14-16	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 14-18, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	---

1. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

2. Intet dyr må gives foder eller drikke på en måde, der kan påføre det lidelse eller skade. Foder og drikke må heller ikke indeholde stoffer, der kan forårsage lidelse eller skade.
3. Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet og installeret på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af foder og vand og for skadelige virkninger af en eventuel indbyrdes rivalisering mellem dyrene.
4. Et dyr må ikke indgives andre stoffer end de stoffer, der gives med tilladte terapeutiske eller forebyggende formål eller i tilladt zooteknisk behandlingsøjemed, som defineret i artikel 1, stk. 2, litra c), i direktiv 96/22/EF⁹², medmindre det er blevet påvist ved videnskabelige studier af dyrs velfærd eller på grundlag af de erfaringer, der er gjort, at det pågældende stof ikke er skadeligt for dyrets sundhed eller velfærd.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Konstateres meget mangelfuld tildeling af foder og vand med flere afmagrede eller generelt magre dyr i besætningen, eller hvis flere dyr viser tegn på dehydrering, er der tale om groft uforsvarlig behandling.

Konstateres flere magre dyr (dog ingen afmagrede dyr), som mangler adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov og/eller det vurderes, at

⁹² Rådets direktiv 96/22/EF af 29. april 1996 om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal og thyreostatisk virkning og af β -agonister i husdyrbrug (EFT L 125 af 23. 5. 1996, s. 3).

dyrenes muligheder for at få dækket deres behov for vand er utilstrækkelig (uden at der ses tegn på dyr med dehydrering), vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.9 Alle landbrugsdyr, avlsmetoder

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 17-18	Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål, bilagets pkt. 20-21, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Der må ikke anvendes naturlig eller kunstig avl eller avlsmetoder, der påfører eller kan påføre de berørte dyr smerte, skade, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe. Dette gælder dog ikke ved anvendelse af metoder, der kan medføre minimale eller kortvarige lidelser eller sår, eller som kan nødvendiggøre indgreb, som ikke medfører vedvarende skade, hvis disse metoder er tilladt i henhold til anden lovgivning.
2. Der må ikke holdes dyr til landbrugsformål, hvis det ikke ud fra dyrets genotype eller fænotype med rimelighed kan forventes, at det kan ske uden at skade dyrets sundhed eller velfærd.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.10 Alle landbrugsdyr, undtagen svin, operative indgreb

Bekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven med senere ændringer, § 14, stk. 1-2, bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr med senere ændringer, § 1, stk. 1-2, §§ 2-3, § 5, stk. 1, § 6 og §§ 8-9, bekendtgørelse nr. 828 af 7. november 1997 om afhorning af dyr, §§ 1-3, bekendtgørelse nr. 1069 af 17. december 2001 om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion med senere ændringer § 16, stk. 1-2 og §§ 17-18, bekendtgørelse nr. 533 af 17. juni 2002 om beskyttelse af æglæggende høner med senere ændringer, §§ 10-11, og bekendtgørelse nr. 300 af 1. juli 1951 om øremærkning af dyr, §§ 1-2.	Rådets direktiv af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål (98/58/EF), bilagets pkt. 19, jf. direktivets art. 4.	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Operative indgreb, der kan påføre dyret lidelse bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående beskaffenhed, må kun foretages af en dyrlæge, medmindre indgrebet er uopsætteligt. Lidelse og smerte skal begrænses i videst muligt omfang.
2. Operative og lignende indgreb, som har til formål at ændre et dyrs udseende, må ikke foretages.

Særlige bestemmelser om halekupering og kastration af dyr:

3. Dyr må kun halekuperes, hvis det konkret er påkrævet af veterinære hensyn. Dyret skal bedøves, inden kuperingen foretages.
4. Lam må – på trods af pkt. 3 – halekuperes ved anvendelse af elastrator, hvis det sker inden for dyrets 2.-7. levedøgn. Den tilbageværende halestump skal kunne dække anus og vulva. Halekuperingen kan foretages af producenten uden forudgående bedøvelse af lammet.
5. Halekupering af dyr skal altid foretages af en dyrlæge, medmindre andet følger af pkt. 4.
6. Dyr må kun kastreres, hvis dyret er bedøvet, inden kastrationen foretages.
7. Kastration af lam og gedekid kan foretages af producenten ved anvendelse af klemning og elastrator i kombination, hvis det sker inden for dyrets første 4 leveuger, og en dyrlæge forinden kastrationen har lagt en lokalbedøvelse på dyret.
8. Kalve kan kastreres ved anvendelse af en burdizzotang, hvis det sker inden for dyrets første 4 leveuger, dyrlægen forinden kastrationen har lagt en lokalbedøvelse på dyret, og dyret gives længerevarende smertebehandling.
9. Foretages kastration efter kalvens første 4 leveuger, skal det ske kirurgisk, og dyret skal gives længerevarende smertebehandling.
10. Kastration af dyr skal altid foretages af en dyrlæge, medmindre andet følger af pkt. 7.

Særlige bestemmelser om afhorning af dyr:

11. Afhorning af dyr må kun foretages af en dyrlæge under anvendelse af bedøvelse.

-
12. Afhorning af kalve, som er under 3 måneder gamle, kan foretages af producenten, såfremt bedøvelse af den enkelte kalv er foretaget af en dyrlæge umiddelbart forud for afhorningen.
  13. Ved afhorning af kalve under 3 måneder skal følgende regler iagttages:
    - a. Der må ved indgrebet kun anvendes el- eller gasopvarmede brændjern. Brændjerne skal kunne opvarmes til mindst 600 grader C og skal kunne holde denne temperatur under hele afhorningsprocessen. El-opvarmede brændjern skal opfylde de sikkerhedskrav, der er fastsat i stærkstrømslovgivningen.
    - b. Hårene omkring hornanlægget afklippes før brændingen, og såfremt hornanlægget er længere end ca. 1 cm, afskæres dette med en kniv umiddelbart før brændingen.
    - c. Dyret skal fastholdes således, at hovedet ikke kan bevæges under brændingen.
    - d. Brændingen skal foretages på et hornanlæg ad gangen og skal gennemføres uden afbrydelser så hurtigt som muligt og være tilendebragt inden for ca. 20 sekunder pr. hornanlæg. Der må ikke brændes flere gange på hvert hornanlæg.
    - e. Mellem brænding af hvert hornanlæg renses brændjernet for slagger ved hjælp af en stålbørste.
    - f. Den, der betjener et elektrisk brændjern, skal være bekendt med bestemmelserne i ellovgivningen om anvendelse og kontrol af elektrisk håndværktøj og kravene til beskyttelse mod indirekte berøring f.eks. ved anvendelse af fejlstrømsafbryder eller lignende.
  14. Afhorning af dyr ved anvendelse af ætsende stoffer, gummibånd, elastratorer og lignende er forbudt.

Særlige bestemmelser for hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion:

15. Trimning af næb er forbudt. Trimning af næb på en flok kyllinger kan dog foretages i særlige tilfælde inden 10 dage efter udrugning, hvis det er nødvendigt for at imødegå alvorlig fjerpilning eller kannibalisme eller for at hindre skade på høner under parring.
16. Der må maksimalt trimmes 1/3 af kyllingens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen. Trimning må kun foretages af en person, som har modtaget kyndig vejledning heri.
17. Amputation af tæer, kam og sporer er forbudt. Amputation på en flok hanekyllinger kan dog undtagelsesvist ske inden 72 timer efter udrugning, hvis det i det enkelte tilfælde skønnes nødvendigt af hensyn til dyrenes velfærd. Ved amputation af tæer må kun det yderste led af den bagudrettede tå fjernes.
18. Anvendelse af fjerpilningshæmmende midler, der hæftes på høns for at reducere deres synsfelt (»briller«) eller sættes på hønsenes øjeæble for at ændre deres farvesyn (farvede »kontaktlinser«), er forbudt.

Særlige bestemmelser for hold af æglæggende høner:

19. Der må ikke foretages næbtrimning, jf. dog pkt. 20-22.
20. Næbtrimning må foretages på kyllinger, som er under 10 dage gamle og skal anvendes til æglægning.
21. Der må maksimalt trimmes en tredjedel af kyllingens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen.

22. Næbtrimning må kun foretages af en person, som har modtaget kyndig vejledning heri.
23. Der må ikke anvendes fjerpilningshæmmende midler, der hæftes på høner for at reducere deres synsfelt («briller») eller sættes på hønernes øjeæble for at ændre deres farvesyn (farvede »kontaktlinser«).

Særlige bestemmelser for øremærkning af dyr:

24. Ved påsætning af øremærker på dyr skal såvel mærker som tænger til anbringelse af mærkerne være af en sådan konstruktion, at mærkningen kan ske uden unødigt smerte for dyret, og mærkerne må efter anbringelsen ikke trykke eller beskadige dyrenes ører.
25. Øremærker til kvæg, svin og andre større pattedyr skal bestå enten af en plade, som er bøjet således, at mærket omslutter ørets kant og lukkes med et øret gennemborende forbindelsesstykke mellem pladens to dele, eller af to plader, som anbringes på hver sin side af øret og er forbundet med et forbindelsesstykke, der gennemborer øret.
26. Mærket skal være forsynet med passende stop- og lukkeindretning, der er fremstillet på en sådan måde, at forbindelsesstykket samtidig med mærkets påsætning ombøjes (vegnes) eller dækkes således, at det ikke kan forvolde skade.
27. Mærket skal ved påsætningen fastgøres på forsvarlig måde, og dets kanter og hjørner skal være afrundede.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der

				ikke rettes straks.
--	--	--	--	---------------------

Eksempel

Afhorning af kalve uden forudgående bedøvelse skal ifølge en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd anses som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Lægmands afhorning af kalve over 3 mdr. efter, at en dyrlæge har bedøvet kalvene, anses for uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.11 Kalve, arealkrav og enkeltbokse

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 2 a, § 3, § 4, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2, dog undtaget de skærpede, nationale krav i § 3 til areal for kalve på over 200 kg	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, art. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Kalve over otte uger må ikke holdes i enkeltbokse, medmindre en dyrlæge har attestet, at deres helbred eller adfærd kræver, at de holdes isoleret for at blive behandlet.
2. Når kalvene opstaldes flokvis, skal hver kalv have et frit areal på mindst 1,5 m² for hver kalv med en levende vægt på under 150 kilo, men på mindst 1,7 m² for hver kalv med en levende vægt på over 150 kilo, men på under 220 kilo, og på mindst 1,8 m² for hver kalv med en levende vægt på over 220 kg.
3. En enkeltboks til en kalv skal være mindst lige så bred som den stående kalvs højde over skulderkammen, og den skal være mindst lige så lang som kalvens kropslængde målt fra mulens forkant til den bageste del af Tuber ischii (sædebensknuden) multipliceret med 1,1.
4. Enkeltbokse til kalve må ikke være forsynet med massive vægge, men skal være forsynet med skillevægge med åbninger, der giver kalvene mulighed for, at se og røre andre kalve. Dette gælder dog ikke enkeltbokse, der benyttes til isolering af syge eller tilskadekomne dyr.
5. Bestemmelserne ovenfor under pkt. 1-4 finder ikke anvendelse på bedrifter med mindre end seks kalve og på ammekalve, der holdes hos moderen.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling

Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis kalve over 8 uger konsekvent holdes i enkeltbokse, eksempelvis på grund af, at der ikke er et tilstrækkeligt antal fællesbokse til rådighed i besætningen til opstaldning af kalve over 8 uger, er det som udgangspunkt uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning. Hvis nogle få kalve over 8 uger holdes i enkeltbokse, eksempelvis på grund af en kortvarig overbelægning, og kalvenes bevægelsesfrihed vurderes acceptabel, er det normalt tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.12 Kalve, materialer der anvendes til stalde

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 6	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 1, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødearestyrelsen
---	--	---

1. De materialer, der anvendes til stalde, navnlig bokse og inventar, som kalvene kan komme i kontakt med, må ikke være skadelige for kalvene og skal kunne rengøres og desinficeres effektivt.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sæd-	Væsentligt behov	Uforsvarlig be-

		vanlig behov for opfølgning	for opfølgning	handling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.13 Kalve, elektriske installationer

Bekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven med senere ændringer, §§ 1-3	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 2, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

1. Indtil der er indført fællesskabsbestemmelser på området, skal de elektriske installationer være anbragt i overensstemmelse med gældende nationale bestemmelser for at undgå, at kalvene får elektriske stød.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig

			mishandling der rettes straks	behandling eller mishandling der ikke rettes straks.
--	--	--	-------------------------------	--

Krav 3.14 Kalve, isolering, opvarmning og ventilation

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 7	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 3, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

- Bygningens isolering, opvarmning og ventilation skal sikre, at luftcirkulation, støvindhold, temperatur, relativ luftfugtighed og koncentrationer af luftarter holdes på et niveau, som ikke er skadeligt for kalvene.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis det konstateres, at dyrene generelt lider overlast på grund af mangel på ventilation, der medfører et dårligt staldklima med en høj koncentration af skadelige gasser (f.eks. ammoniak) i luften, som påvirker vejrtrækningen (hoste) og svier i øjnene, er det normalt tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.15 Kalve, automatiseret eller mekanisk udstyr

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 8	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 4, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

1. Alt automatiseret eller mekanisk udstyr, der kan indvirke på kalvenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres mindst én gang daglig. Hvis der opdages defekter, skal disse straks udbedres, og hvis det ikke lader sig gøre, skal der træffes passende foranstaltninger til at sikre kalvenes sundhed og velfærd, indtil defekten er udbedret.
2. Anvendes der et mekanisk ventilationssystem, skal der forefindes et egnet reservesystem, således at der kan ske tilstrækkelig luftfornyelse til at beskytte kalvenes sundhed og velfærd, hvis systemet svigter. Der skal endvidere være installeret et alarmsystem til at advare den ansvarlige for dyreholdet om svigtet. Alarmsystemet skal afprøves jævnligt.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.7.

Krav 3.16 Kalve, belysning

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 9	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 5, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Kalvene må ikke til stadighed holdes i mørke. For at imødekomme kalvenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov skal der forefindes en passende naturlig eller kunstig belysning. Den kunstige belysning skal svare til varigheden af den naturlige belysning mellem kl. 9 og kl. 17.
2. Der skal derudover være en passende (fast eller mobil) lyskilde af tilstrækkelig styrke til, at kalvene til enhver tid kan tilses.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis dyr i hele staldafsnit holdes i mørke, er overtrædelsen så alvorlig, at forholdet skal politianmeldes.

Krav 3.17 Kalve, tilsyn, herunder pasning og pleje

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 10, stk. 1, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt.6, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Opstaldede kalve skal tilses mindst to gange dagligt af den ansvarlige for dyreholdet og kalve, der holdes udendørs, mindst en gang dagligt.
2. Syge eller tilskadekomne kalve skal omgående behandles og skal om nødvendigt kunne isoleres i egnede rum med tør og bekvem strøelse.
3. En dyrlæge skal konsulteres hurtigst muligt, hvis kalven ikke viser tegn på bedring ved den i pkt. 2 nævnte pleje.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis kalve, der holdes udendørs, ikke tilses dagligt, er det normalt tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.18 Kalve, bevægelsesfrihed

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 11	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 7, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Staldene skal være indrettet således, at hver kalv kan lægge sig, hvile, rejse sig og foretage hudpleje uden besvær.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.4.

Krav 3.19 Kalve, fastbinding

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 5	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 8, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Kalve må ikke bindes. Flokvist opstaldede kalve kan dog bindes i perioder på højst en time på det tidspunkt, hvor de fodres med mælk eller mælkeerstatning.

2. Hvis der benyttes bindsler, må disse ikke skade kalvene, og de skal kontrolleres regelmæssigt og om fornødent tilpasses for at sikre, at de sidder bekvemt. Bindslet skal være udformet således, at enhver risiko for, at kalven kan blive kvalt eller komme til skade, undgås, og således, at kalven kan bevæge sig i overensstemmelse med krav 3.18.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis der ved velfærdskontrollen konstateres en besætning med opbundne kalve, er det en så alvorlig overtrædelse, at forholdet politianmeldes.

Hvis det konstateres generelt nedsat bevægelsesfrihed for dyrene i besætningen på grund af uhensigtsmæssig udformning af bindsler, tøj og lignende, vil forholdet som udgangspunkt blive vurderet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.20 Kalve, rengøring og desinfektion

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 13	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 9, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarerstyrelsen
--	--	---

1. Stalde, båse, inventar og redskaber til kalve skal rengøres og desinficeres på passende måde for at forebygge udvikling af sygdomsfremkaldende organismer.
2. Ekskrementer, urin og uspist foder eller spildfoder skal fjernes så ofte, som det er muligt, for at forhindre lugt, og for ikke at tiltrække fluer eller rotter og mus.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis det konstateres, at en del af dyrene på grund af manglende rengøring og desinfektion af stalden lider fysisk overlast såsom urinætsninger på lemmer og bug, samt udbredte lårkager, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning. Konstateres dårlig staldhygiejne med mangelfuld udmugning i enkeltbokse og fællesbokse til kalve, især i sommerhalvåret, således at kalvene generes af mange fluer (massiv flueplage), vurderes forholdet som væsentlig ulempe..

Krav 3.21 Kalve, gulve og lejearealer

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 14, stk. 1, og stk. 2, 1.-2. pkt.	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 10, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	---

1. Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så der er risiko for, at kalvene kommer til skade, og de skal være konstrueret således, at kalve, der står eller ligger på dem, ikke kommer til skade eller udsættes for lidelse. De skal være tilpasset kalvenes størrelse og vægt og danne en hård, jævn og stabil overflade.
2. Lejearealet skal være bekvemt, rent og passende drænet og må ikke kunne skade kalvene. Der skal i passende omfang udlægges strøelse til kalve under to uger.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.5.

Krav 3.22 Kalve, foder

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 15, stk. 1, og stk. 3-4, dog undtaget de skærpede, nationale krav i § 15, stk. 3, 2. pkt., til fiberholdigt foder	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 11, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Alle kalve skal have adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed.

2. For at sikre kalvenes velfærd, sundhed og vækst, samt for at opfylde deres adfærdsmæssige behov, skal foderet have et tilstrækkeligt indhold af jern til at sikre en gennemsnitlig hæmoglobinkoncentration i blodet på mindst 4,5 mmol/l.
3. Der skal gives en minimumsration af fiberholdigt foderstof hver dag for alle kalve, der er over to uger gamle, idet mængden øges fra 50 g til 250 g om dagen for kalve, der er fra otte til 20 uger gamle.
4. Kalvene må ikke forsynes med mundkurv.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis det konstateres, at foder til kalv ikke overholder kraven til indhold af fiber og jern, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.23 Kalve, fodring

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 16	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 12, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Alle kalve skal fodres mindst to gange daglig. Hvis kalvenes opdrættes flokvis og ikke fodres efter ædelyst eller ved hjælp af automatisk fodringssystem, skal hvert dyr have adgang til foder på samme tid som de andre i flokken.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.8.

Krav 3.24 Kalve, vand

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 17, dog ikke de skærpede, nationale krav til vanding	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 13, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Kalve på over to uger skal have adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde eller kunne stille deres væskebehov ved at drikke andre drikke. I meget varmt vejr eller for syge kalve skal der dog være frisk drikkevand til rådighed til enhver tid.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

I situationer hvor kalve over to uger generelt ikke har adgang til vand, hvor der ikke ses tegn på, at vand har været tildelt kalvene, og hvor kalvene drikker villigt, når de tilbydes vand, tages dette som tegn på, at kalvene ikke har adgang til vand. Forholdet vurderes som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Hvis enkelte kalve over to uger ikke har adgang til vand ved kontrolbesøget, men der ikke ses tegn på dehydrering, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.25 Kalve, udstyr til fodring og vand

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 18, stk. 1	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 14, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Udstyr til fodring og vanding skal være udformet, fremstillet, placeret og vedligeholdt på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for forurening af kalvenes foder og vand.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Det konstateres, at dyrene ikke er fodret og vandet således, at deres behov er tilgodeset, på grund af svigt i det mekaniske fodrings- eller vandingssystem som følge af, at der ikke er ført dagligt tilsyn med, at det automatiske eller mekaniske udstyr virker efter hensigten. Hvis dyrene har lidt ringe eller ingen overlast, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.26 Kalve, råmælk til kalve

Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993 om beskyttelse af kalve med senere ændringer, § 15, stk. 2	Rådets direktiv 91/629/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve med senere ændringer, bilagets pkt. 15, jf. art. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	--

1. Kalve skal have råmælk snarest muligt efter fødslen og i hvert fald inden for de første seks levetimer.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis kalve tildeles ingen eller kun begrænsede mængder råmælk indenfor de første 6 levetimer, vurderes forholdet normalt som væsentlig ulempe.

Krav 3.27 Svin, arealkrav

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, §§ 6, stk. 1-2 og 7 a, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 4-5	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 1 og 2	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Der skal være frit gulvareal til hver fravænned gris eller hvert avls- og slagtesvin, der opdrættes i flok, på mindst:
  - 0,15 m² til svin med en gennemsnitsvægt på 10 kg eller derunder.
  - 0,20 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 10 kg og 20 kg.
  - 0,30 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 20 kg og 30 kg.
  - 0,40 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 30 kg og 50 kg.
  - 0,55 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 50 kg og 85 kg.
  - 0,65 m² til svin med en gennemsnitsvægt på mellem 85 kg og 110 kg.
  - 1,00 m² til svin med en gennemsnitsvægt på over 110 kg.
2. Det samlede frie gulvareal, som er til rådighed for hver gylt efter løbning og hver so, når gylte og/eller søer holdes i flok, skal henholdsvis være på mindst 1,64 m² og 2,25 m². Når disse dyr holdes i flokke på færre end seks dyr, bør det frie gulvareal øges med 10 %. Når disse dyr holdes i flokke på 40 eller flere dyr, kan det frie gulvareal nedsættes med 10 % ⁹³.
3. For gylte efter løbning og drægtige søer gælder endvidere følgende om gulvareal: En del af det areal, der kræves efter pkt. 2 og som skal svare til mindst 0,95 m² pr. gylt og mindst 1,3 m² pr. so, skal være et sammenhængende areal med fast gulv, hvoraf højst 15 % består af åbninger til dræning ⁹⁴.
4. Når der anvendes fuldspaltegulve af beton til svin i flok, må bredden af spalteåbningen ikke være over:
  - 1) 11 mm for pattegrise,
  - 2) 14 mm for fravænnede grise,
  - 3) 18 mm for avls- og slagtesvin, og
  - 4) 20 mm for gylte efter løbning og søer ⁹⁵.
5. Bjælkebredden skal mindst være:
  - 1) 50 mm for pattegrise og fravænnede grise, og
  - 2) 80 mm for avls- og slagtesvin, gylte efter løbning og søer ⁹⁶.

⁹³ I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.

⁹⁴ Se note 93.

⁹⁵ Se note 93.

⁹⁶ Se note 93.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis der konstateres så høj overbelægning, at det må anses for umuligt for det enkelte dyr at bevæge sig uhindret omkring, samt lægge sig og hvile uhindret, vurderes forholdet som så alvorligt, at det skal politianmeldes.

Er arealkravet for fravænnede svin og slagtesvin ikke er overholdt, f.eks. således at der er høj overbelægning i stier hos indendørs svin, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.28 Svin, opbinding

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 6	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 3	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	---

1. Opbinding af svin er forbudt.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis der i en besætning konstateres bundne søer, og hvis der er sket skader på søerne som følge af bindslerne, skal forholdet betragtes som værende groft uforsvarlig behandling af dyr.

Krav 3.29 Svin, drægtige søer og gylte i flok⁹⁷

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 5, 1. pkt., og § 6, stk. 3	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 4	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	---	---

1. Søer og gylte skal senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før forventet faring være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper.

⁹⁷ I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter. Det fremgår endvidere, at dette pkt. ikke gælder for bedrifter med under ti søer.

2. Den sti, hvor flokken holdes, skal have sider, hvis længde er over 2,8 m. Når disse dyr holdes i flokke på færre end seks dyr, skal den sti, hvor flokken holdes, have sider, hvis længde er over 2,4 m.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.30 Svin, rodematerialer til søer og gylte

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 9, og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 20, stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 5	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.⁹⁸

⁹⁸ I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.

2. For ikke-drægtige søer og gylte finder bestemmelserne om beskæftigelses- og rodemateriale i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte tilsvarende anvendelse.⁹⁹

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Konstateres manglende eller mangelfyldt beskæftigelses- og rodemateriale, vurderes forholdet som udgangspunkt som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.31 Svin, fodersystem til søer og gylte i flok

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 18, stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hen syn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 6	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

1. Søer og gylte, der holdes i flokke, skal fodres ved hjælp af et system, der sikrer, at hvert dyr kan få tilstrækkeligt foder, også når der er konkurrenter til foderet til stede.

⁹⁹ Se note 98.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis ikke alle søer har adgang til foder på samme tid, og dette medfører et højt aggressionsniveau, således at flere dyr har rifter og sår som følge af slåskampe, samt evt. at lavt rangerende dyr fremstår magre, idet de ikke opnår et tilstrækkeligt foderindtag, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.32 Svin, foder

Lov nr. 404 af 26. juni 1998 indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 9 a og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 17 og 21	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 7	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Søer og gylte skal have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge.
2. Alle svin skal have adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Konstateres, at søer og gylte ikke har adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedfølelse og opfylde deres behov for at tygge, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.33 Svin, isolation af svin

<p>Lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte med senere ændringer, § 5, 2. pkt. og bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 10, stk. 3 og § 11</p>	<p>Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, art. 3, nr. 8</p>	<p>Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen</p>
---	--	--

1. Svin, som skal holdes i flok, og som er særlig aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, kan dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier¹⁰⁰.

¹⁰⁰ I medfør af direktivets art. 3, nr. 9, gælder dette punkt fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2013 gælder dette punkt for alle bedrifter.

2. I så fald skal de pågældende stier være så store, at dyrene let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Der er ikke lavet foranstaltninger mod aggressivitet i løsdrift, og aggressive eller forfulgte dyr isoleres ikke. Forholdet vurderes som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.34 Svin, støjniveau

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 7	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 1, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. I den del af bygningen, hvor der holdes svin, skal følgende undgås:

- a. Vedvarende støjniveauer så høje som 85 decibel.
b. Konstant eller pludselig støj.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.35 Svin, belysning

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 8	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 2, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	---

1. Svin skal holdes i lys med en lysintensitet på mindst 40 lux i en periode på mindst 8 timer pr. dag.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Er der i stalden er en belysning med under 40 lux i mindre end 8 timer om dagen, eller svine holdes i konstant kunstig belysning uden passende afbrydelser (under ca. 6 timer om dagen), vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.36 Svin, indretning af stalde

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 12 og 25	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 3, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Svinestaldene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.
2. Svin skal have adgang til et fysisk og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, der er tilstrækkeligt drænet og rent, og som gør det muligt for alle dyrene at ligge ned samtidigt.

3. Ethvert svin skal kunne se andre svin med undtagelse af svin, der holdes isoleret på grund af sygdom eller tilskadekomst.
4. I ugen før det forventede faretidspunkt og under faring kan drægtige søer og gylte uanset pkt. 3 holdes uden for synsvidde af artsfæller.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.27.

Krav 3.37 Svin, rodematerialer

<p>Lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin med senere ændringer, § 5, bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 20, stk. 1, og lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, § 13, 2. led</p>	<p>Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 4, jf. art. 4, stk. 1</p>	<p>Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen</p>
---	---	--

1. Svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de på rette vis kan undersøge og rode i, såsom halm, hø, træ, savsmuld, svampekompost, tørv eller en blanding heraf, som ikke bringer dyrenes sundhed i fare.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.30.

Krav 3.38 Svin, gulvflader

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 16, stk. 1	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 5, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Gulvene må hverken være glatte eller ujævne, så der er risiko for, at svinene kommer til skade, og de skal være udformet, konstrueret og vedligeholdt således, at svin, der står eller ligger på dem, ikke kommer til skade eller udsættes for lidelse. De skal være tilpasset svinenes størrelse og vægt og danne en hård, jævn og stabil overflade.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tole- rancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til for- mål med kravet	4 Meget stor ef- fekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Hvis det observeres mange pattedrise med forknæsår som følge af ujævnt og slidt gulv i Farestalden, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Er kravet til fast eller drænet gulv ikke overholdt, men der observeres ikke skader som følge af dette, vurderes forholdet som uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.39 Svin, fodring

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 18, stk. 1	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 6, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	---

1. Alle svin skal fodres mindst én gang daglig. Hvis svinene opdrættes flokvis og ikke fodres efter ædelyst eller ved hjælp af automatisk fodringssystem, der fodrer dyrene individuelt, skal hvert dyr have adgang til foder på samme tid som de andre i flokken.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Det konstateres, at dyrene ikke har været fodret over et stykke tid og fremstå som sygeligt afmagrede med tydelig rygrad og kan evt. virke apatiske. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Det konstateres, at dyrene ikke fodres dagligt, eller det vurderes, at de ikke fodres efter alder, vægt, fysiologiske og adfærdsmæssige behov. Det er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Krav 3.40 Svin, vand

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 19, og lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin, § 12, 1. led	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 7, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	--

1. Svin på over to uger skal have permanent adgang til vand i tilstrækkelig mængde.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Det konstateres, at der ikke permanent adgang til vand til svin på over 2 uger med tydelige tegn på længerevarende mangel på vand. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Der er ikke permanent adgang til vand for svin over 2 uger. Kun tilfælde hvor vand har manglet gennem en kortere periode; dyrene drikker ivrigt når de tilbydes vand, men fremstår ikke dehydrerede. Det er tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.41 Svin, operative indgreb

Bekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven med senere ændringer, § 16, bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 13, 22 og 32, bekendtgørelse nr. 324 af 6. maj 2003 om halekupering og kastration af dyr med senere ændringer, §§ 4 og 7	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel I, pkt. 8, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	--	--

1. Alle procedurer, der har til formål at foretage indgreb med andre end terapeutiske eller diagnostiske formål eller til identificering af svin og som resulterer i beskadigelse eller tab af en følsom del af kroppen eller ændring af knoglestrukturen, forbydes med følgende undtagelser:
  - En ensartet formindskelse af pattegrises hjørnetænder ved slibning eller klipning senest på syvendedagen efter fødslen således, at der bliver en intakt, glat flade tilbage. Orners hjørnetænder kan om nødvendigt formindskes i længden for at undgå beskadigelse af andre dyr eller af sikkerhedsgrunde.
  - Afklipping af en del af halen.
  - Kastrering af hansvin ved andre metoder end overrivning af væv.
  - Næseringning, dog kun når dyrene holdes i udendørs opdrætssystemer og i overensstemmelse med den nationale lovgivning.
2. Hverken haleklipping eller formindskelse af hjørnetænder må foretages rutinemæssigt, men kun hvis der er vidnesbyrd om, at der er forårsaget skader på sopatter eller andre svins ører eller haler. Inden udførelsen af disse procedurer skal der træffes andre foranstaltninger til at forhindre halebidning og andre uvaner under hensyntagen til miljøet og belægningsgraden. Utilstrækkelige miljøforhold eller driftsledelsessystemer skal derfor ændres.
3. Ovennævnte procedurer må kun udføres af en dyrlæge eller en person, der er uddannet heri, og som har erfaring i udførelsen af de anvendte teknikker med passende midler og under hygiejniske forhold.
4. Hvis der foretages kastration eller haleklipping senere end på syvendedagen efter fødslen, skal den altid foretages af en dyrlæge og under bedøvelse og yderligere længerevarende analgesi.

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn

Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.
-----------------	--	---	--	--

Eksempel

Kastration af svin foretaget af lægmand uden bedøvelse væsentligt senere end de 2-7 første levedøgn. Der er tale om groft uforsvarlig behandling.

Det konstateres, at kastration af smågrise foregår udover de 2-7 første levedøgn men dog tæt på, f.eks. at kastrationen foretages inden for de første 10 levedøgn. Det er tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.42 Svin, særlige bestemmelser for orner

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 22, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra A, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	---

1. Ornestier skal være placeret og konstrueret således, at ornen kan vende sig, høre, lugte og se andre svin.
2. Stien til en voksen orne skal have et frit gulvareal på mindst 6 m². Hvis stien også anvendes til naturlig bedækning, skal det frie gulvareal for en voksen orne være på mindst 10 m², og der må ikke være nogen hindringer i stien.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke

		opfølgning		rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.43 Svin, særlige bestemmelser for søer og gylte

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, §§ 23-24, § 26, stk. 2 og §§ 27-28	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin (91/630/EØF) med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra B, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
---	---	--

1. Der skal træffes foranstaltninger til at minimere aggression i flokke.
2. Drægtige søer og gylte skal om nødvendigt behandles mod eksterne og interne parasitter. Drægtige søer og gylte skal gøres rene, når de anbringes i farestien.
3. I ugen før det forventede faretidspunkt skal søer og gylte have passende redebygningsmateriale i tilstrækkelig mængde, medmindre dette teknisk ikke kan lade sig gøre med det gyllesystem, der anvendes på bedriften.
4. Der skal være et frit areal bag ved soen eller gylten for at lette naturlig faring eller faring, hvortil der kræves hjælp.
5. Farestier, hvor søer holdes løse, skal være forsynet med en beskyttelsesanordning til pattegrisene, som f.eks. farebøjler.

Bedømmelse

Karakter / Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling

Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Eksempel

Søer i løsdrift med tydelige tegn på permanent højt aggressionsniveau, f.eks. vulvabid og rifter. Det er tale om uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning.

Det konstateres, at der ikke anvendes farebøjle el.lign. til søer i små farestier. Det er tale om uforsvarlig behandling med sædvanlig behov for opfølgning.

Krav 3.44 Svin, særlige bestemmelser for pattegrise

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 30, stk. 1, 1. pkt. og §§ 31 og 33	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra C, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødearestyrelsen
---	--	--

1. En så stor del af det samlede gulvareal, at alle pattegrisene kan hvile på det samtidig, skal være fast gulv eller dækket med en måtte eller strøet med halm eller andet passende materiale.
2. Hvis der anvendes en fareboks, skal pattegrisene have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed.
3. Pattegrise må ikke vænnes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle, medmindre det ellers ville gå ud over moderdyrets eller pattegrisenes velfærd eller sundhed.
4. Pattegrisene kan dog fravænnest indtil 7 dage tidligere, hvis de flyttes til specialiserede stalde, der tømnes og renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe, og som er adskilte fra stalde, hvor der holdes søer, for at minimere overførelsen af sygdomme til pattegrisene.

Bedømmelse

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet

Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Krav 3.45 Svin, særlige bestemmelser for fravænnede grise og avls-/fedesvin

Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003 om beskyttelse af svin med senere ændringer, § 10, stk. 1-2, og § 34	Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin med senere ændringer, bilagets kapitel II, litra D, jf. art. 4, stk. 1	Kontrol og udtagning til kontrol: Fødevarestyrelsen
--	--	---

1. Hvis svinene er opstaldet flokvis, skal der træffes foranstaltninger til at forhindre slagsmål, der går ud over normal adfærd.
2. Svinene skal holdes i stabile flokke og blandes så lidt som muligt.
3. Hvis svin, der ikke kender hinanden, skal blandes, skal det ske i så ung en alder som muligt, fortrinsvis inden eller indtil en uge efter fravænnning. Når svin blandes, skal de have tilstrækkelige muligheder for at flygte fra og skjule sig for andre svin.
4. Når der viser sig tegn på alvorlige kampe, skal årsagerne hertil straks undersøges, og der skal træffes passende foranstaltninger, f.eks. ved om muligt at give dyrene rigeligt med halm eller andet rodemateriale.
5. Svin, der udviser vedholdende aggressivitet over for andre dyr, eller som er ofre for denne aggressivitet, skal midlertidigt isoleres eller holdes på afstand af flokken.

6. Anvendelse af beroligende medikamenter for at lette blanding må kun ske i helt særlige situationer og kun efter konsultation af en dyrlæge.¹⁰¹

Bedømmelse

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Væsentlig ulempe samt uforsvarlig behandling	Uforsvarlig behandling med væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks, groft uforsvarlig behandling eller mishandling
Omfang		Ingen eller sædvanlig behov for opfølgning	Væsentligt behov for opfølgning	Uforsvarlig behandling er ikke rettet ved opfølgende tilsyn
Varighed		Væsentlig ulempe eller uforsvarlig behandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der rettes straks	Væsentlig ulempe og uforsvarlig behandling, som ikke rettes straks. Groft uforsvarlig behandling eller mishandling der ikke rettes straks.

Se eksempel under krav 3.33.

¹⁰¹ Dette punkt er ikke gennemført i dansk lovgivning på Justitsministeriets område. Der findes imidlertid regler om lægemidler til dyr i kapitel 4 i lov nr. 433 af 9. juni 2004 om dyrlæger. I medfør af bl.a. lovens § 12, stk. 3, har Fødevarestyrelsen udstedt bekendtgørelse nr. 910 af 29. august 2006 om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr.

6.4 God landbrugs- og miljømæssig stand

Krav 4.1 Etablering af plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 933 af 4. okt. 2005 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, § 17, stk. 1, 2, 3 og 8 som erstattet af bekendtgørelse nr. 1694 af 19. december 2006 § 19, som erstattet af bekendtgørelse nr. 280 af 22. marts 2007, § 23	Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: Direktoratet for FødevarerErhverv
--	---	--

1. Udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes, skal holdes plantedækket¹⁰².
2. Plantedækket skal etableres senest 14 dage efter høst, dog senest den 1. oktober, medmindre der er tilstrækkeligt eksisterende plantedække på arealerne. Hvis høsten først sker efter den 1. oktober, skal plantedækket etableres snarest muligt og senest den 31. maj. Etableret plantedække kan retableres i perioden fra den 15. april til 31. maj under forudsætning af, at reglerne om slåning er overholdt.
3. Plantedækket skal etableres på grundlag af:
  - 1) Fremspirede spildfrø fra tidligere dyrkningsårs landbrugsafgrøder,
  - 2) Græsmarksplanter, idet afgrøden på udtagne arealer dog ikke i et senere år må anvendes til frøproduktion,
  - 3) Frøblandinger, herunder blandinger af vildt- og bivenlige planter, som godkendes af Direktoratet for FødevarerErhverv.
4. På udtagne arealer samt landbrugsarealer der ikke dyrkes, herunder arealer, der videreføres som udtagne i det følgende år, skal der hvert år inden 1. oktober ske eftersåning af områder uden tilstrækkeligt plantedække.

Bedømmelsen er opdelt i 4 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter hvor stort arealet uden etableret plantedække er, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket.

Omfang: Vurderes efter hvor stort arealet uden etableret plantedække er, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket. Beregnes som (ikke etableret areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne i delkrav 4.1.2 er overskredet.

¹⁰² Plantedække kan undlades i en bredde af højst to meter rundt om hver enkelt mark. Dette areal kan ved mekanisk bearbejdning holdes plantefrit hele året. Plantedække kan dog ikke undlades på arealer, der ligger nærmere end 5 m fra søer, åbne vandløb, kystlinier samt langs fortidsminder, som er beskyttet i medfør af museumsloven. Endvidere kan der hele året etableres insektvolde på arealerne, og der kan efter godkendelse fra direktoratet etableres andre former for faunaforbedrende foranstaltninger.

Bemærkninger

Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		10 – 20 % af arealet er ikke etableret med plantedække ¹⁰³	20 – 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække	> 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække
Omfang		10 – 20 % af arealet er ikke etableret med plantedække ¹¹¹	20 – 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække	> 75 % af arealet er ikke etableret med plantedække
Varighed		Frist for etablering af plantedække er overskredet med under 1 måned	Frist for etablering af plantedække er overskredet med 1 - 7 måneder	Frist for etablering af plantedække er overskredet med mere end 7 måneder

Bedømmelse – delkrav 2

Alvor: Vurderes efter om det har været fysisk muligt at overholde fristerne for etablering og retablering (2 typer).

Omfang: Vurderes efter hvor stor en del af arealet, hvor der ikke er overholdt en frist for etablering eller retablering.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne er overskredet.

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er 1 frist, der ikke er overholdt	Der er mere end 1 frist, der ikke er overholdt	

¹⁰³ Hvis plantedækket mangler på 0,3 ha sammenhængende areal eller mere, gives karakteren 2, selvom arealet med manglende plantedække udgør 10 % af det samlede areal.

Omfang		Frister er ikke overholdt for 0-20 % af arealet	Frister er ikke overholdt for 20-75 % af arealet	Frister er ikke overholdt for > 75 % af arealet
Varighed		Frister er overskredet med under 1 måned.	Frister er overskredet med 1-7 måneder	Frister er overskredet med mere end 7 måneder

Bedømmelse – delkrav 3

Alvor: Vurderes efter hvor stor en andel af plantedækket, der udgøres af planter udsået med godkendt frø. Eller som udgøres af spildfrø fra tidligere afgrøde.

Omfang: Vurderes efter hvor stor en del af arealet, der er etableret med ikke godkendte frø. Bemærk, at det samlede plantedække består såvel af etablerede planter som ukrudtsplanter.

Varighed: Vurderes efter det etablerede plantedækkes varighed. Der skelnes mellem plantedække etableret på grundlag af ikke godkendte frø med henholdsvis 1-årige planter og flerårige planter.

Bemærkninger

Artssammensætningen vurderes ud fra den botaniske sammensætning af plantedækket. Vurderingen af om plantedækket er etableret på grundlag af ikke godkendte frø, sker ved dels at vurdere om planterne står i etableringsrækker (rækkesået), dels ved at vurdere om planterne er ligeligt fordelt over arealet (bredsået).

Karakter Kriterium	1 Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 % af planterne består af ikke-godkendte plantearter	20-75 % af planterne består af ikke-godkendte plantearter	> 75 % af planterne består af ikke-godkendte plantearter
Omfang		0-20 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter	20-75 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter	> 75 % af arealet er dækket med ikke-godkendte plantearter

Varighed		Der er etårige planter af ikke-godkendte frø i plantedækket	Der er flerårige planter af ikke-godkendte frø i plantedækket	
-----------------	--	---	---	--

Bedømmelse – delkrav 4

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der mangler reetablering, sat i forhold til det samlede areal der burde være reetableret.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der mangler reetablering, sat i forhold til det samlede areal, der burde være reetableret. Beregnes som (ikke reetableret areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid tidsfristerne i delkrav 4.1.2 er overskredet.

Bemærkninger

Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		10-20 % af arealet mangler reetablering	20-75 % af arealet mangler reetablering	>75 % af arealet mangler reetablering
Omfang		10-20 % af arealet mangler reetablering	20-75 % af arealet mangler reetablering	>75 % af arealet mangler reetablering
Varighed		Frist for reetablering af plantedække er overskredet med under 1 måned	Frist for reetablering af plantedække er overskredet med 1-7 måneder	Frist for reetablering af plantedække er overskredet med mere end 7 måneder

Krav 4.2 Vedligeholdelse af udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 933 af 4. okt. 2005 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, §§ 18 og 30 som erstattet af bekendtgørelse nr. 1694 af 19. december 2006 § 20, som erstattet af bekendtgørelse nr. 280 af 22. marts 2007, § 24, stk. 1-2	Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: Direktoratet for FødevareErhverv
--	--	--

1. Udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes, skal slås mindst en gang hvert andet år i juli eller august. Arealer, der ikke er slået i 2006, skal slås i 2007.

a. Plantedækket må ikke slås i perioden 1. maj til 30. juni¹⁰⁴.

Bedømmelsen er opdelt i 2 afsnit

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år. Beregnes som (areal(ikke slået)/samlet udyrket og udtaget areal)*100.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid arealet ikke har været slået.

Bemærkninger

Ved vurderingen af, hvornår arealet har været slået, vurderes det, om der er planter, buske og træer, der indikerer at vedligeholdelsen med slåning ikke har været foretaget.

Det bemærkes dog, at såfremt landbrugeren kan dokumentere, at træer og buske har været på arealet i længere tid og de dele af arealet ikke er medtaget i ansøgningen, vil man skulle se bort fra denne type af vegetation ved bedømmelsen.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	Væsentlig ef- fekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til for- mål med kravet

¹⁰⁴ Hvis arealerne ligger inden for de afstandskrav, der gælder efter bestemmelserne for certificering af frø, skal plantedækket dog slås inden blomstring på anmodning fra den berørte planteavler. Plantedækket må endvidere slås i forbindelse med bekæmpelse af flyvehavre, hejrearter, brændenælde, tidsler samt giftige eller aggressive ukrudtsarter, som fastlægges af Direktoratet for FødevareErhverv. Plantedækket må slås hele året, hvis det gennem hele foråret ved slåning med jævne mellemrum holdes helt kort.

Slåning kan undlades i juli eller august, hvis det samme år er slået i forbindelse med en af de ovenstående situationer.

Alvor		0-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år
Omfang		0-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år
Varighed		Arealet er slået for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået for mere end 4 år siden

Bedømmelse – punkt a

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der er slået i den nævnte periode, sat i forhold til det samlede areal der ikke burde være slået.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der er slået i den nævnte periode, sat i forhold til det samlede areal der ikke burde være slået.

Beregnes som (slået areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

Varighed: Vurderes efter hvornår arealet er slået.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	20-75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	> 75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni
Omfang		0-20 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	20-75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni	> 75 % af arealet er slået i perioden 1. maj – 30. juni
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Slåning er sket i perioden 1. maj – 30. juni	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Krav 4.3 Plantedække på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 933 af 4. okt. 2005 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, § 19, stk. 1 som erstattet af bekendtgørelse nr. 1694 af 19. december 2006 § 21, som erstattet af bekendtgørelse nr. 280 af 22.marts 2007, § 25, stk. 1	Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: Direktoratet for FødevareErhverv
--	--	--

1. Udtagne arealer og landbrugsarealer, der ikke dyrkes, må ikke anvendes på en måde, der medfører ødelæggelse eller fjernelse af plantedækket. Midlertidige foranstaltninger og arrangementer er dog tilladt, hvis plantedækket reetableres straks efter anvendelsen¹⁰⁵.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal der er ødelagt eller hvor plantedækket er fjernet, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket.

Omfang: Vurderes efter, hvor stort et areal, der er ødelagt eller, hvor plantedækket er fjernet, sat i forhold til det samlede areal der burde være plantedækket.

Beregnes som: ((ødelagt areal/samlet udyrket og udtaget areal)*100)

Varighed: Vurderes efter hvornår reetableringen er forsøgt foretaget.

Bemærkninger

Manglende plantedække defineres som areal, hvor der er så få planter, at det har karakter af bar jord. Bemærk, at hvis plantedækket er ødelagt grundet midlertidige foranstaltninger gives en måned til reetablering, før der er manglende overholdelse af kravet.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		0-20 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	20-75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække	> 75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plantedække
Omfang		0-20 % af arealet har ødelagt eller fjernet	20-75 % af arealet har ødelagt eller fjernet	> 75 % af arealet har ødelagt eller fjernet plante-

¹⁰⁵ Landbrugsarealer, der ikke dyrkes, kan altid anvendes til midlertidig landbrugsmæssig opbevaring af halm, roer, kartofler og lignende. På landbrugsarealer der ikke dyrkes, kan der foretages mekanisk jordbehandling, og anvendes gødning og pesticider fra 15. juli, med henblik på at etablere en afgrøde til høst i det følgende år.

		plantedække	plantedække	dække
Varighed		Retablering er sket 1-2 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække	Retablering er sket 2-3 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække	Retablering er sket mere end 3 måneder efter ødelæggelse eller fjernelse af plantedække

Krav 4.4 Plantebeskyttelse, gødskning og kunstvanding på udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes

Bekendtgørelse nr. 933 af 4. okt. 2005 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, § 20, stk. 1 som erstattet bekendtgørelse nr. 1694 af 19. december 2006, § 22, som erstattet af bekendtgørelse nr. 280 af 22. marts 2007, § 26, stk. 1	Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til kontrol: Direktoratet for FødevarerErhverv
---	--	---

1. På udtagne arealer samt landbrugsarealer, der ikke dyrkes¹⁰⁶ må der ikke:
  - a) Anvendes plantebeskyttelsesmidler, jf. lov om kemiske stoffer og produkter, med undtagelse af midler, der anvendes med henblik på selektiv bekæmpelse af kæmpebjørneklo og selektive midler til bekæmpelse af flyvehavre under forudsætning af, at det øvrige plantedække ikke beskadiges. Når udyrkede arealer inddrages i driften, må der dog foretages mekanisk jordbehandling, og anvendes gødning og pesticider fra 15. juli, med henblik på at etablere en afgrøde til høst i det følgende år,
  - b) Tilføres mineralsk eller organisk gødning¹⁰⁷,
  - c) Kunstvandes.

Bedømmelse

Alvor: Vurderes efter om der har været anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding på de udtagne og udyrkede landbrugsarealer.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der er omfattet af anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler, gødning og kunstvanding, sat i forhold til det samlede areal, der burde være uden behandling. Beregnes som (behandlet areal/samlet udyrket og udtaget areal) x 100.

¹⁰⁶ For udtagne arealer gælder bestemmelsen fra den 1. oktober forud for ansøgningsfristen til den efterfølgende 31. august.

¹⁰⁷ Der kan, efter godkendelse fra fødevareregionen, udbringes husdyrgødning på udtagne arealer i forbindelse med forebyggelse eller bekæmpelse af smitsomme husdyrsygdomme og zoonotiske infektioner.

Varighed: Vurderes efter om der har været anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding på de udtagne og udyrkede arealer i den periode, hvor arealet er anmeldt som udtaget eller udyrket areal.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Indenfor tolerancegrænse i bestemmelsen	Mindre effekt i forhold til formål med kravet	Væsentlig effekt i forhold til formål med kravet	Meget stor effekt i forhold til formål med kravet
Alvor		Der er foretaget højst 1 handling med plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding	Der er foretaget højst 2 handlinger med plantebeskyttelsesmidler eller gødning	Der er foretaget mere end 2 handlinger med gødning eller plantebeskyttelsesmidler
Omfang		0-20 % af arealet er behandlet	20-75 % af arealet er behandlet	> 75 % af arealet er behandlet
Varighed		Brug af karakteren skal følges af en begrundelse	Der er anvendt plantebeskyttelsesmidler, gødning eller kunstvanding i perioden	Brug af karakteren skal følges af en begrundelse

Krav 4.5 Vedligeholdelse af plantedækket på permanente græsarealer

Bekendtgørelse nr. 1514 af 22. dec. om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, § 33 som erstattet af bekendtgørelse nr. 1694 af 19. december 2006, § 20, stk. 1, som erstattet af bekendtgørelse nr. 280 af 22. marts 2007, § 24, stk. 1	Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5	Kontrol: Plantedirektoratet Udtagning til Kontrol: Direktoratet for Fødevarer-Erhverv
---	---	--

1. Permanente græsarealer skal slås mindst en gang hvert andet år i juli eller august. Slåning kan erstattes af afgræsning. Arealer, der ikke er slået i 2006, skal slås i 2007.

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år eller afgræsset.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal der ikke er slået minimum hvert andet år eller afgræsset. Beregnes som $(\text{areal}(\text{ikke slået el. afgræsset})/\text{samlet permanent græs areal}) \cdot 100$.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid arealet ikke har været slået eller afgræsset.

Bemærkninger

Ved vurderingen af, hvornår arealet har været slået eller afgræsset, vurderes det, om der er planter, buske og træer, der indikerer at vedligeholdelsen med slåning ikke har været foretaget. Det bemærkes dog, at såfremt landbrugeren kan dokumentere, at træer og buske har været på arealet i længere tid og de dele af arealet ikke er medtaget i ansøgningen, vil man skulle se bort fra denne type af vegetation, som bedømmelsesgrundlag.

Karakter Kriterium	1 Indenfor toleran- cegrænse i be- stemmelsen	2 Mindre effekt i forhold til for- mål med kravet	3 Væsentlig ef- fekt i forhold til formål med kravet	4 Meget stor effekt i forhold til for- mål med kravet
Alvor		0-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset
Omfang		0-20 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	20-75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset	>75 % af arealet er ikke slået hvert andet år eller afgræsset
Varighed		Arealet er slået eller afgræsset for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mere end 4 år siden

Krav 4.6 Opretholdelse af permanente græsarealer

<i>Bekendtgørelse nr. 933 af 4. okt. 2005 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen, § 15, stk. 2 og 3</i>	<i>Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. sept. 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, art. 5</i>	<i>Kontrol: Plan-</i> <i>tedirektoratet</i> <i>Udtagning til</i> <i>Kontrol:</i> <i>Direktoratet for</i> <i>Fødevarer-</i> <i>hverv</i>
---	---	---

KRAVET ER UDGÅET

Bilag 1 - Brugervejledning til websystemet

Krydsoverensstemmelsessystemet er en Webapplikation med adressen:

ko-kontrol.dffe.dk.

Bemærk: der skal ikke være www foran.

For at få adgang til systemet skal der indtastes det tilsendte "Brugernavn" og "Adgangskode". Herefter klik på "Log ind" knappen.

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Krydsoverensstemmelse' web application. The browser's address bar shows the URL 'http://ko-kontrol.dffe.dk/cc/home.do'. The page header identifies the organization as 'Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Direktoratet for Fødevareerhverv'. The main content area is titled 'Krydsoverensstemmelse' and includes a navigation menu on the left with options for 'Støtteansøgere' and 'Kontrolpopulation'. The main text area contains information about the system, including a login section with fields for 'Brugernavn' and 'Adgangskode', and a 'Log ind' button. Two arrows point from the text above to the 'Brugernavn' and 'Adgangskode' input fields. Other sections include 'Sådan får du adgang', 'Glemt adgangskode?', 'Download oversigt', and 'NYT om systemet'. The footer contains contact information for the Directorate of Food, Agriculture and Fisheries.

Forsiden giver dig følgende muligheder:

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://appzt05/ko/home.do>. The page header identifies the user as 'Kontrolmyndighed: Ramsø' and 'Bruger: K263' with a 'Log ud' button. The main content area is titled 'Krydsoverensstemmelse' and contains the following sections:

- Støtteansøgere:** Her finder du en oversigt over støtteansøgerne, som du skal udtage til KO-kontrol. Du kan selv bestemme hvilket støtteår oversigten skal dække.
- Kontrolpopulation:** Her indberetter du kontrolresultaterne.
- Kontrolrapport:** Skabelonen til kontrolrapporten kan tilgås enten via støttepopulationen eller via kontrolpopulationen.
- Informationsmateriale:** Du kan læse mere om kontrol af krydsoverensstemmelse i informationsmateriale.
- Folder om krydsoverensstemmelse:** I folderen: "Krydsoverensstemmelse - kontrolbesøg (143 kb)" kan du læse mere om reglerne for krydsoverensstemmelse. Folderen indeholder også information om kontrolbesøgets forløb.

The footer of the page provides contact information for the Direktoratet for FødevarerErhverv: Nyropsgade 30 - 1780 Kbh V - Tlf 33 95 80 00 - Fax 33 95 80 80, and the email address webmaster@dffe.dk.

1. **Støtteansøgere:** Adgang til oversigten over støtteansøgere som kan udtages til kontrol.
2. **Kontrolpopulation:** Indberetning af kontrolresultaterne, samt overblik over hvilken population der skal kontrolleres.
3. **Kontrolrapport:** Skabelonen til kontrolrapporten kan tilgås enten via støttepopulationen eller via kontrolpopulationen, og herfra udskrives kladden til brug på kontrolbesøget.
4. **Informationsmateriale:** Her kan du læse mere om krydsoverensstemmelse.
5. **Folder om krydsoverensstemmelse:** Her kan du downloade den folder, som afleveres til landbrugeren ved kontrol af hans bedrift.
6. **Nyt om systemet:** Her kan du læse om evt. ændringer i systemet.

Støtteansøgere

For at kontrolmyndigheden kan **udtage** en producent til kontrol, vælges ”Støtteansøgere”.

I skærbilledet ”Støtteansøgere”, fremkommer en oversigt over samtlige støtteansøgere i kontrolmyndighedens geografiske område.

Udvælgelsen af producenter til KO-kontrol sker på baggrund af risikoanalysen, som kontrolmyndigheden selv har udarbejdet (se afsnit 4.1 for udarbejdelse af risikoanalyse).

Der udtages producenter til kontrol under ”Udtaget til kontrol”.

Sådan udtages til kontrol

Producenter udtages til KO-kontrol ved at klikke på "Nej" i kolonnen "Udtaget til kontrol", som så automatisk skifter til "Ja". Og datoen for udtagningen vil blive vist i kolonnen ved siden af.

Så længe der ikke er indberettet kontrolresultater eller kontrol dato, kan du fortryde dit valg ved at klikke på "Ja".

(Øverste del af skærbilledet Støtteansøgere)

The screenshot shows the 'Støtteansøgere' page in the DFFE system. The left sidebar contains search filters for 'Søgning...' with radio buttons for 'Alle', 'Aktive', 'Udtaget til kontrol', and 'Ikke udtaget til kontrol'. Below these are input fields for CVR-nr, CPR-nr, Produktionsår (set to 2006), and Adresse. A table of producers is displayed with columns: CvrNr, CprNr, Navn, Adresse, Kommunenumr, Amtnr, Sidst ansøgt, Status, IACS?, Udtaget til kontrol, and Udtags dato. The 'Udtaget til kontrol' column shows 'Nej' for all listed producers. A red circle highlights the search filters, and a black arrow points from the text above to the 'Udtaget til kontrol' column.

CvrNr	CprNr	Navn	Adresse	Kommunenumr	Amtnr	Sidst ansøgt	Status	IACS?	Udtaget til kontrol	Udtags dato
10569001		Tonny Gadegaard Nielsen	Mosevej 17	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10683904		Kurt Olsen	Møllemarken 3	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10718805		Bent Frank	Askhavevej 1	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10800935		Knud-Erik Skou Knudsen	Assendløsevejen 27	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10903297		Morten Høier Jensen	Brørdrup Bygade 4	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11422594		Peter Hjuler Sørensen	Allershøjvejen 9	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11423833		Poul Erik Ø. Jensen	Hastrupvej 6	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11423892		Jens Højlund Olsen	Dåstrup Hulvej 2	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	

Det er muligt at søge, ved at udfylde en eller flere af søgefelterne i venstre side af billedet under **Søgning**:

- **Alle:** Alle producenter hos den pågældende kontrolmyndighed.
- **Aktive:** Alle aktive producenter.
- **Udtaget til kontrol:** Alle producenter der er udtaget til kontrol.
- **Ikke udtaget til kontrol:** Alle producenter der ikke er udtaget til kontrol.

Ønsker du at sortere CVRnr. i numerisk rækkefølge, så klik på **CVRnr.**

Det er ligeledes muligt at sortere på **CPRnr.**, **Navn** og **Adresse**.

The screenshot shows the 'Støtteansøgere' page on the DFFE website. It includes a search sidebar on the left, a table of producer data, and a control panel on the right. A red arrow points from the text above to the 'CVRnr.' column header in the table.

CvrNr	CprNr	Navn	Adresse	Kommunenr	Amtnr	Sidst ansøgt	Status	IACS?	Udtaget til kontrol	Udta dato
10569001		Tonny Gadegaard Nielsen	Mosevej 17	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10683904		Kurt Olsen	Møllemarken 3	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10718805		Bent Frank	Askhavevej 1	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10800935		Knud-Erik Skou Knudsen	Assendløsevej 27	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
10903297		Morten Høier Jensen	Brørdrup Bygade 4	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11422594		Peter Hjulær Sørensen	Allershøjvejen 9	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11423833		Poul Erik Ø.Jensen	Næstrupvej 6	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	
11423892		Jens Højlund Olsen	Dæstrup Hulvej 2	263	25	2006	Aktiv	Nej	Nej	

Ønskes yderligere producentoplysninger, klikkes på producentens navn.

Skærbilledet ”Producent oplysninger” viser en oversigt over:

- Producentens oplysninger
- Hvilke ordninger producenten er knyttet til
- Hvilke ejendomsnumre, adresser m.m. der er registreret under producentens CVR/CPR nummer.

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://appzt05/ko/ccs102w.do?rimStpId=1&from=ccs101w>. The page title is "Støtteansøgere Kontrolpopulation". The main content area is titled "Producent oplysninger" and contains a table with the following data:

Producent oplysninger.	
Produktionsår	2006
CVR-nr	[redacted]
CPR-nr	[redacted]
Producent navn	Aksel Jensen
Adresse	Birkevadsvej 9
Postnr & By	4130
Kommune	263 Ramsø
Amt	25 Roskilde Amt
Bekræftet ansøger	Nej
Udtaget til kontrol	Nej
Oprettet som støtteansøger	09-06-2005

Below this table is another table with columns: Ordning, IACS udtagningsdato, Ansøgningsdato, Annulleret.

Ordning	IACS udtagningsdato	Ansøgningsdato	Annulleret
Handyr			Nej
Enkeltb.			Nej

At the bottom of the page, there is a table with columns: Ejd.nr, Adresse, Postnr, Postdistrikt, Kommunenavn, Amtnavn, Støtte. areal, Ejerforhold, Ophørsdato.

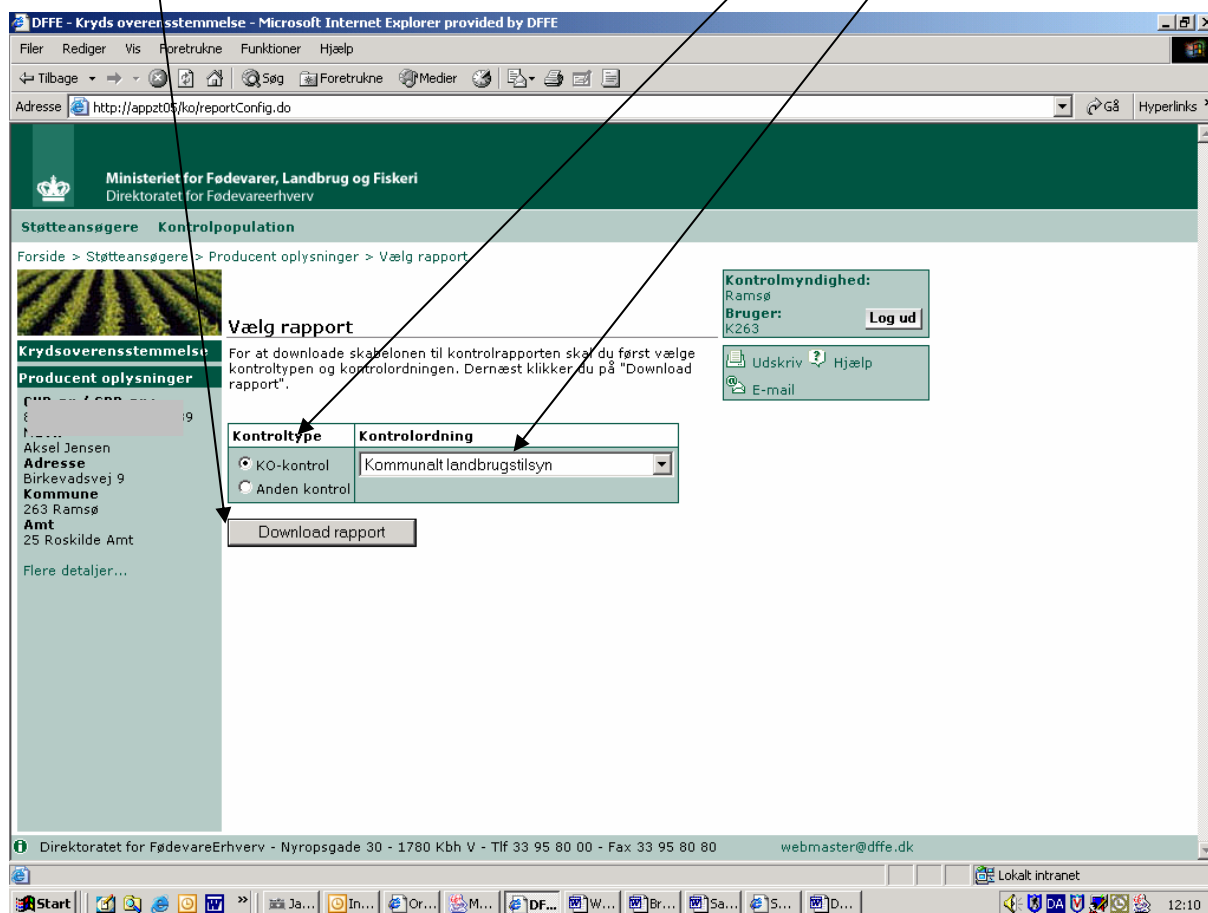
Ejd.nr	Adresse	Postnr	Postdistrikt	Kommunenavn	Amtnavn	Støtte. areal	Ejerforhold	Ophørsdato
59	Højbyvej 49 B	4320	Lejre	Lejre	Roskilde Amt	,70	Forpagtet	
26780	Vibygårdsvej 36	4130	Viby Sjælland	Ramsø	Roskilde Amt		Ejer	

Derudover er der mulighed for at downloade lister for:

- Alle ordninger som producenten har søgt støtte til.
F.eks.:
  1. Handyr
  2. Præmie for moderfår
  3. Støtteberettigede arealer
- Alle de ejendomme som hører under producentens CVR/CPR nummer.

Under producentoplysninger er det også muligt at downloade kontrolrapporten ved at klikke på "Download rapport". Denne kontrolrapport kan printes ud og bruges ved kontrolbesøget.

Herefter fremkommer dette skærbillede, her vælges **Kontroltype** og **Kontrolordning**. Klik herefter på **Download rapport**. På næste side vises et eks. på kontrolrapporten.

Rapporten indeholder producentoplysninger og kan endvidere bruges som følgende:

- Kladde ved kontrollen
- Checkliste for kravene under den pågældende ordning
- Høringsbrev

Denne kontrolrapport kan ikke udfyldes elektronisk.

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Kontrolmyndighed: *Ramsø*
 Kørselsdato: *30-01-2007 11.54*
 Kontroltype: *KO-kontrol*

Produktionsår *2006*
 Cvr-nr. *[redacted]*
 Cpr-nr. *[redacted]*
 Producent navn *Aksel Jensen*
 Adresse *Birkevadsvej 9*
 Postnr & by *4130 Viby Sjælland*
 Kommune *263 Ramsø*
 Amt *25 Roskilde Amt*

Ejendomsnr.	Adresse	Postnr	Postdistrikt	Kommune	Amt
59	Højbyvej 49 B	4320	Lejre	Lejre	Roskilde Amt
26780	Vibygårdsvej 35	4130	Viby Sjælland	Ramsø	Roskilde Amt

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant	Ok
<i>Kommunalt landbrugstilsyn</i>			
Kontrollørens initialer	Bedriftens repræsentant	Kontrol varslet Ja/Nej	Antal timer

	Dato	Kommentar
Høringsvar		
Force Majeure		

Krav	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Ok	Kontrol dato	Forsæt	Ej kontrol
1.1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund.							
1.10	Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning.							
1.11	Opbevaring af ensilage.							
1.12	Opbevaring flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand.							
1.13	Udbringningsperioder for husdyrgødning.							
1.14	Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer.							
1.15	Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning.							
1.16	2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer.							
1.2	Anvendelse af affald til jordbrugsformål.							
1.3	Udbringning af affald til jordbrugsformål.							

KONTROLRAPPORT - KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Krav	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Ok	Kontrol dato	Forsæt	Ej kontrol
1.4	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan.							
1.5	Maksimalt udspretningsmængder for affald.							
1.6	Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald.							
1.7	Indretning stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold.							
1.8	Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervsmæssigt dyrehold.							
1.9	Opbevaring af fast husdyrgødning.							

Dato: _____ Kontroller: _____ Bedriftens repræsentant: _____

Ved at vælge "download liste" har kontrolmyndighed mulighed for at udskrive en liste over de relevante støtteansøgere.

(Nederste del af skærbilledet **Støtteansøgere**)

The screenshot shows a web browser window with the URL http://appzt05/ko/ccs101w.do?sorter=navn_1. The page displays a table of support applicants with columns for CvrNr, CprNr, Navn, Adresse, Kommunenummer, Amt, Sidst ansøgt, Status, IACS?, Udtaget til kontrol, and Udtaget dato. A red circle highlights the 'Download liste' button at the bottom of the table. Below the table is a section titled 'Udtagningsstatistik' with a table showing the following data:

Statistik	Værdi
Antal støtteansøgere	200
Antal % der skal udtages til kontrol	1
Minimum antal producenter der skal udtages	2
Antal producenter der er udtaget til kontrol	0

At the bottom of the page, there is contact information for 'Direktoratet for Fødevarerhverv - Nyropsgade 30 - 1780 Kbh V - Tlf 33 95 80 00 - Fax 33 95 80 80' and an email address 'webmaster@dfef.dk'. The Windows taskbar at the bottom shows the Start button and several open applications, including 'Jas...', 'Indb...', 'Ora...', 'MEH...', 'SOL...', 'DFE...', 'Brug...', 'Sag...', and 'WEB...'. The system clock shows '11:03'.

Udtagningsstatistikken:

Statistikken indeholder:

1. Det samlede antal støtteansøgere.
2. Antallet % der skal udtages til kontrol.
3. Minimum antal producenter der skal udtages til kontrol, af kontrolmyndigheden selv.
4. Antal af producenter der er udtaget til kontrol, i kontrolmyndighedens geografiske område.

OBS:

Punkt 4 indeholder alle de producenter, som skal kontrolleres. Populationen består af egen udtagning samt udtagninger fra andre kontrolmyndigheder.

Kontrolpopulation

For at kontrolmyndigheden **kan indberette** en producent, vælges ”Kontrolpopulationen”.

Det er i kontrolpopulationen at kontrolmyndighederne skal indberette kontrolresultaterne.

I kontrolpopulationen er der mulighed for at finde producenter, der er udtaget til kontrol.

Det er muligt at søge, ved at udfylde en eller flere af søgefelterne i venstre side af billedet under **Søgning**:

- **Alle:** Alle producenter hos den pågældende kontrolmyndighed.
- **Udtaget til kontrol:** Alle producenter, som er udtaget til kontrol af både den pågældende kontrolmyndighed og af de andre kontrolmyndigheder.
- **Kontrollerede:** Alle de producenter som er udtaget til ko-kontrol og som er færdig kontrollerede.
- **Delvis kontrollerede:** Alle producenter som er udtaget til ko-kontrol, hvor kontrollen er påbegyndt, men endnu ikke afsluttet.

- **Ikke kontrollerede:** Alle producenter som er udtaget til ko-kontrol, hvor kontrollen ikke er påbegyndt/udført.

Klik derefter på ”søg” og billedet vil fremvise alle producenter fra den valgte kategori.

(Øverste del af skærbilledet **Kontrolpopulation**)

The screenshot shows the 'Kontrolpopulation' page in the DFFE web application. The page is titled 'Kontrolpopulation' and includes a search sidebar on the left. The sidebar has a red circle around the search filters, which include 'Alle', 'Udtaget til kontrol', 'Kontrollerede', 'Delvist kontrollerede', and 'Ikke kontrollerede'. The main content area contains instructions on how to use the application, including a section for 'Download kontrolrapport' and 'Sådan indberetter du'. Below the instructions is a table of producers with columns for CVR-nr., CPR-nr., Navn, Adresse, Kommune nr., Amt nr., Sidst ansøgt, Status, Udtaget til kontrol, Udtaget dato, Udtaget af, and Indberet kontrolresultat. The table shows two rows of data: one for Aksel Jensen and one for Alfred Sørensen. Arrows from the text below point to the 'CVRnr.' and 'Navn' columns in the table.

CVR-nr.	CPR-nr.	Navn	Adresse	Kommune nr.	Amt nr.	Sidst ansøgt	Status	Udtaget til kontrol	Udtaget dato	Udtaget af	Indberet kontrolresultat
84754110	2	Aksel Jensen	Birkevadsvej 9	263	25	2006	Aktiv	Ja	25-01-2007	Ramsø	KO Anden
73163459	1	Alfred Sørensen	Grønnegade 7	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO Anden

Ønsker man at sortere CVRnr. i numerisk rækkefølge, klikkes på **CVRnr.**

Det er ligeledes muligt at sortere på **CPRnr.**, **Navn** og **Adresse**.

Ønskes yderligere producentoplysninger, klikkes på producentens navn. Tilsvarende for Støtteansøger, se side 207.

Ved at vælge "download liste" har kontrolmyndighed mulighed for at udskrive en liste over de relevante støtteansøgere.

(Nederste del af skærbilledet **Kontrolpopulation**)

DFFE - Kryds overensstemmelse - Microsoft Internet Explorer provided by DFFE

Adresse http://appzt05/ko/ckk101w.do?sorter=cvr_nr

11422594	0	Håier Jensen	Allershøjvejen 9	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11423833	0	Peter Hjulær Sørensen	Hastrupvej 6	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11423892	0	Poul Erik Ø.Jensen	Dåstrup Hulvej 2	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11427979	0	Vagn Mathiasen	Pilehøjvej 3	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11428843	0	Arne Pedersen	Brøndrupvej 43	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11432980	1	Ejvind Sørensen	Møllevej 21	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11433405	1	John Pedersen	Køgevej 16	263	25	2006	Ophørt	Nej			KO	Anden
11433537	1	Sven Müller	Maglegårdsvej 2	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11433634	1	Svend Aage Heitmann Jensen	Ramsøvej 35	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden
11442870	2	Preben Mortensen	Kokholmvej 4	263	25	2006	Aktiv	Nej			KO	Anden

Du kan udskrive oversigten ved at trykke på Download liste

Udtagningsstatistik
Nedenstående statistik dækker over producenterne i dit geografiske område og over udtagningerne til KO-kontrol. Statistikken vises for det valgte produktionsår.
Bemærk, at "Antal producenter der er udtaget til kontrol" indeholder dine egne udtagninger samt de udtagninger, som du skal kontrollere som følge af andre kontrolmyndigheders udtagninger.

Antal støtteansøgere	200
Antal % der skal udtages til kontrol	1
Minimum antal producenter der skal udtages	2
Antal producenter der er udtaget til kontrol	1

© Direktoratet for Fødevarer og Erhverv - Nyropsgade 30 - 1780 Kbh V - Tlf 33 95 80 00 - Fax 33 95 80 80 webmaster@dffe.dk

Udført

Start | Udført | 12:56

Udtagningsstatistikken:

Statistikken indeholder:

1. Det samlede antal støtteansøgere.
2. Antallet % der skal udtages til kontrol.
3. Minimum antal producenter der skal udtages til kontrol, af kontrolmyndigheden selv.
4. Antal af producenter der er udtaget til kontrol, i kontrolmyndighedens geografiske område.

OBS:

Punkt 4 indeholder alle de producenter, som skal kontrolleres. Populationen består af egen udtagning samt udtagninger fra andre kontrolmyndigheder.

Indberetning af producenter udtaget til KO-kontrol

Det er i kontrolpopulationen at kontrolmyndighederne skal indberette kontrolresultaterne.

Gå til kontrolpopulationen og søg på **udtaget til kontrol**.

Kryds overensstemmelse Her skal du indberette dine kontrolresultater og få overblik over støtteansøgere, som er udtaget til kontrol. Du kan få yderligere oplysninger om støtteansøgeren ved at klikke på producentens navn.

Du kan afgrænse din søgning efter producenter ved at bruge søgefunktionen i menuen til venstre.

Download kontrolrapport
Skabelonen til kontrolrapporten downloades, ved at klikke på producentens navn i nedenstående oversigt og vælge "download rapport" i menuen til venstre.

Sådan indberetter du
Du indberetter kontrolresultater ved at klikke på "KO" eller "Anden" i kolonnen "Indberet kontrolresultat".

- "KO": Her skal du indberette kontrolresultater for de producenter som du har udtaget til kontrol. Det er også her du skal indberette kontrolresultater for producenter der er udtaget af en anden kontrolmyndighed, og som har arealer i dit geografiske område.
- "Anden": Her skal du indberette kontrolresultater for Anden-kontroller, hvor der er manglende overholdelse. Husk at Anden-kontroller, som er OK, ikke skal indberettes.

1- 7 af 7

CVR-nr	CPR-nr	Navn	Adresse	Kommune nr	Amt nr	Sidst ansøgt	Status	Udtaget til kontrol	Udtaget dato	Udtaget af	Indberet kontrolresultat
84754110	2	Aksel Jensen	Birkevadsvej 9	263	25	2006	Aktiv	Ja	25-01-2007	Ramsø	KO Anden
	0	Frank Egholm Andersen	Lerhusvej 3	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
18520141	0	Jens Carsten Nielsen	Højbyvej 56	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
42018015	0	Knud Beske	Gøderupvej 28	261	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
19910849	0	Lis Linde	Udmarksvej 11	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
11422594	0	Peter Hjulær Sørensen	Allershøjvejen 9	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Greve	KO Anden
75378211	0	Steen Hånsen	Hønskevejen 4	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Skovbo	KO Anden

Du kan udskrive oversigten ved at trykke på Download liste

Vælges søgefeltet **udtaget til kontrol** får du ovenstående skærmbillede frem.

Billedet viser **alle** de producenter der er udtaget til kontrol – ikke kun af kontrolmyndigheden selv, men **også** de producenter, som er udtaget af andre kontrolmyndigheder, de såkaldte Globale producenter.

Globale producenter har arealer / ejendomme registeret under samme cvr./cpr. nr. men er beliggende i forskellige kommuner.

OBS:

Dette betyder at kontrolmyndigheden, udover at kontrollere sin egen minimum 1 %, også skal kontrollere de arealer som tilhører de Globale producenter.

Sådan indberettes producenten:

Frem søg producenten som skal indberettes.

Klik herefter på "KO" (KO-kontrol) i kolonnen "Indberet kontrolresultat".

Kryds overensstemmelse Her skal du indberette dine kontrolresultater og få overblik over støtteansøgere, som er udtaget til kontrol. Du kan få yderligere oplysninger om støtteansøgeren ved at klikke på producentens navn.

Søgning...

Alle
 Udtaget til kontrol
 Kontrollerede
 Delvist kontrollerede
 Ikke kontrollerede

CVR-nr
 CPR-nr
 Produktionsår
 Adresse
 Post nr. interval til
 Dato interval til

Download kontrolrapport
 Skabelonen til kontrolrapporten downloades, ved at klikke på producentens navn i nedenstående oversigt og vælge "download rapport" i menuen til venstre.

Sådan indberetter du
 Du indberetter kontrolresultater ved at klikke på "KO" eller "Anden" i kolonnen "Indberet kontrolresultat".

- "KO": Her skal du indberette kontrolresultater for de producenter som du har udtaget til kontrol. Det er også her du skal indberette kontrolresultater for producenter der er udtaget af en anden kontrolmyndighed, og som har arealer i dit geografiske område.
- "Anden": Her skal du indberette kontrolresultater for Anden-kontroller, hvor der er manglende overholdelse. Husk at Anden-kontroller, som er OK, ikke skal indberettes.

CVR-nr	CPR-nr	Navn	Adresse	Kommune nr	Amt nr	Sidst ansøgt	Status	Udtaget til kontrol	Udtaget dato	Udtaget af	Indberet kontrolresultat
84754110	2	Aksel Jensen	Birkevadsvej 9	263	25	2006	Aktiv	Ja	25-01-2007	Ramsø	KO Anden
	0	Frank Egholm Andersen	Lerhusvej 3	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
18520141	0	Jens Carsten Nielsen	Højbyvejen 56	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
42018015	0	Knud Beske	Gøderupvej 28	261	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
19910849	0	Lis Linde	Udmarksvej 11	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Ramsø	KO Anden
11422594	0	Peter Hjuler Sørensen	Allershøjvejen 9	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Greve	KO Anden
75378211	0	Steen Hansen	Hønskevejen 4	263	25	2006	Aktiv	Ja	26-01-2007	Skovbo	KO Anden

Du kan udskrive listen ved at trykke på Download liste

Det er i det næste skærbillede at indberetningen af et kontrolresultat påbegynder.

Indtast kontroldatoen og gem. Datoen skrives først når kontrolresultatet skal indberettes. Hvis der skrives en kontrol dato og denne er gemt, kan det ikke fortrydes.

Hvis kontrollen er irrelevant gøres følgende:

- Indtast kontroldatoen.
- Afkrydse ”irrelevant”.
- Gem.

Ved **irrelevant** menes der, at hvis producenten ikke længere ejer eller forpagter den pågældende jord, eller hvis der på bedriften ikke er noget der er relevant for kontrolmyndighedens krav.

The screenshot shows the DFFE web portal interface. At the top, it says "DFFE - Kryds overensstemmelse - Microsoft Internet Explorer provided by DFFE". The browser address bar shows "http://appzt05/ko/opdaterKorMultirow.do". The page header includes the logo of the "Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri" and "Direktoratet for Fødevarerhverv".

The main content area is titled "Indberetning af KO-kontrol". It features a sidebar on the left with sections like "Krydsoverensstemmelse" (containing a "Download rapport" link) and "Producent oplysninger" (with fields for CVR, Navn, Adresse, Kommune, Amt, etc.). The main content area contains instructions and a table of control orders.

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant
Kommunalt landbrugstilsyn	14-12-2006	☐

Below the table, there are buttons for "Fortryd" and "Gem". A red circle highlights the "Irrelevant" checkbox in the table row. A black arrow points from the "Download rapport" link in the sidebar to the "Download rapport" button in the main content area.

Det er også her muligt at downloade kontrolrapporten ved at klikke på "Download rapport". Denne kontrolrapport kan printes ud og bruges ved kontrolbesøget (se side 211).

I venstre side vises **Producent oplysninger**: CVR-/CPR nr., navn, adresse og kommune. Ved at vælge: **"Flere detaljer ..."** kommer du ind i skærbilledet **"Producent oplysninger"** som viser flere oplysninger om producenten. Se side 210.

I tilfælde af fejlindberetning, benyt da linket **>>Indberet nye kontrolresultater**. Hvis det drejer sig om en rettelser til en i forvejen indberettet kontrol, rettes det under den allerede indtastede kontrol, og forklaring på ændring skrives i kommentarfeltet som fremkommer når man gemmer ændringen.

The screenshot shows the DFFE web portal interface. The browser title is "DFFE - Kryds overensstemmelse - Microsoft Internet Explorer provided by DFFE". The address bar shows "http://appzt05/ko/ckk112w.do?mode=ccresultat&rimStpId=4". The page header identifies the "Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri" and "Direktoratet for Fødevarerhverv". The main content area is titled "Indberetning af KO-kontrol" and includes a sidebar with "Producent oplysninger" for Jens Carsten Nielsen (CVR-nr. 1852014, Højbyvejen 56, 263 Ramsø, 25 Roskilde Amt). The main content area contains a table of control orders:

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant
Kommunalt landbrugstilsyn	14-12-2006	☐

Below the table, there are buttons for "Fortryd" and "Gem". The taskbar at the bottom shows several open applications, including "JasCa...", "Indba...", "Orad...", "MEHJ...", "DFFE...", "Bruge...", and "Sagsb...".

Efter indtastning af kontrolldato, foretages selve indberetningen. Under **Kontrolordning** vises kontrolordningen for den pågældende kontrolmyndighed, i dette tilfælde Kommunalt Landbrugstilsyn.

Klik på kontrolordningen for at komme til det næste skærbillede.

I dette skærbillede indtastes kontrolrapporten.

Er kontrollen **OK** sæt da hak i **Alt ok?** og udfyld herefter den næste blok:

- **Kontrollørens initialer** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Navn på bedriftens repræsentant** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Kontrol varslet** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Kontrol varslet med** (Dette felt skal kun udfyldes hvis kontrollen er varslet)

Kryds overensstemmelse Indberetning af kontrolresultatet foregår i to etaper:
Først udfylder du de relevante felter under "kontrolordning", som gemmes under "Gem kontrolordning".

Producent oplysninger Derefter udfylder du karakterer i felterne Alvor, Omfang og Varighed under "krav". Disse indtastninger gemmes nederst på siden under "Gem krav". Det er ligeledes her du oplyser om den manglende overholdelse *er forsættlig*.

Kontrolordning
Første gang du indberetter en kontrol skal du udfylde felterne: "Kontrollørens initialer", "Navn på bedriftens repræsentant" og "Kontrol varslet". Hvis "Kontrol varslet" sættes til "Ja" så skal du også angive "Antal timer".

Hvis kontrollen er uddelegeret til en anden kontrolmyndighed skal navnet på myndigheden angives sammen med initialerne. Eks. abc/Rovesta.

Findes der et høringssvar, skal du udfylde felterne "Høringssvar relevant", "Dato" og "Ny kommentar". I så fald udfyldes feltet "Dato" med datoen for kontrolmyndighedens modtagelse af høringssvaret.

Husk at gemme ved at klikke på "Gem kontrolordning".

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant	Alt ok?
Kommunalt landbrugstilsyn	14-12-2006	☐	☐

Kontrollørens initialer	Navn på bedriftens repræsentant	Kontrol varslet	Kontrol varslet med
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Antal timer: <input type="text"/>

	Høringssvar relevant	Dato	Tidligere kommentarer	Ny kommentar
Høring	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Force majeure	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Tilbage til kontrolordninger   Vis kommentarer til ændringer   Gem kontrolordning

Krav
Her har du en oversigt over de krav som vedrører kontrolordningen. Du skal angive et tal mellem 0 og 4 for de krav hvor der er konstateret manglende overholdelse. Hvis kontrollen har været "ok" skal du blot afkrydse feltet "OK" og parametrene udfyldes.

Høring: Hvis producenten (efter at han har haft kontrolrapporten i høring) har indsendt bemærkninger/høringssvar til kontrolrapporten, indsendes dette til Direktoratet for Fødevarerhverv – Kontrolkontoret, og kontrolmyndigheden sætter kryds ved "Høringssvar relevant" og udfylder herefter rubrikken "Dato" med datoen for høringssvaret.

Herefter udfyldes "kommentar" feltet, med kontrolmyndighedens kommentar/vurdering af høringssvaret.

Force majeure: Her kan kontrolmyndigheden ved at skrive en dato og en tilhørende kommentar, gøre opmærksom på at der er tale om force majeure. (Kan f.eks. være: sygdom (lægeerklæring fremvises), naturkatastrofe m.m.)

Gem herefter det indtastede.

Er der sat hak i **Alt ok**, vil den nederste del af skærbilledet nu automatisk være udfyldt. Indberetning af kontrolresultater på kravniveau sker i den nederste del af skærbilledet. Ved manglende overholdelse af krav, indtastes kontrolmyndighedens vurdering af **Alvor – Omfang – Varighed**, som vist her.

Krav	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Ok	Kontrol dato	Forsætlig
1.1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund.				☒		☐
1.10	Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning.				☒		☐
1.11	Opbevaring af ensilage.	2	3	2	☐		☐
1.12	Opbevaring flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand.				☒		☐
1.13	Udbringningsperioder for husdyrgødning.				☒		☐
1.14	Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer				☒		☐
1.15	Udbringnings- og arealrestriktioner for gødsning.	4	4	3	☐		☒
1.16	2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer.				☒		☐
1.2	Anvendelse af affald til jordbrugsformål.				☒		☐
1.3	Udbringning af affald til jordbrugsformål.				☒		☐
1.4	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan.				☒		☐
1.5	Maksimalt udspretningsmængder for affald.				☒		☐
1.6	Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald.				☒		☐
1.7	Indretning stalde og lignende ved erhvervsmæssigt dyrehold.				☒		☐
1.8	Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervsmæssigt dyrehold.				☒		☐
1.9	Opbevaring af fast husdyrgødning.				☒		☐

De resterende krav hvor der ikke konstateres manglende overholdelse, sættes hak i kolonnen **Ok**.

Hvis en manglende overholdelse vurderes som forsætlig, sættes der hak i kolonnen **Forsætlig**. Se yderligere information om forsætlig manglende overholdelse i afsnit 3.7.

Gem herefter det indtastede og de resterende felter vil automatisk blive udfyldt. Herefter vil kontrolrapporten blive overført til DFFE – Kontrolkontoret.

OBS:

Er alle krav ikke udfyldt vil kontrolrapporten ikke blive overført til DFFE – Kontrolkontoret.

Indberetning af Anden-kontrol

Anden-kontrol benyttes ved:

- En opfølgende kontrol på en KO-kontrol
- En anonym henvendelse
- En tilfældig opdaget manglende overholdelse af et eller flere krav

Fremsøg producenten som vist her under:

The screenshot shows the 'Kontrolpopulation' page in the DFFE system. The search filters are set to CVR-nr: 11486932, CPR-nr: (empty), and Produktionsår: 2006. The search results table is as follows:

CVR-nr	CPR-nr	Navn	Adresse	Kommune nr	Amt nr	Sidst ansøgt	Status	Udtaget til kontrol	Udtaget dato	Udtaget af	Indberet kontrolresultat
11486932		Anders Frandsen	Tornbjergvej 10	267	25	2006	Aktiv	Nej			KO Anden

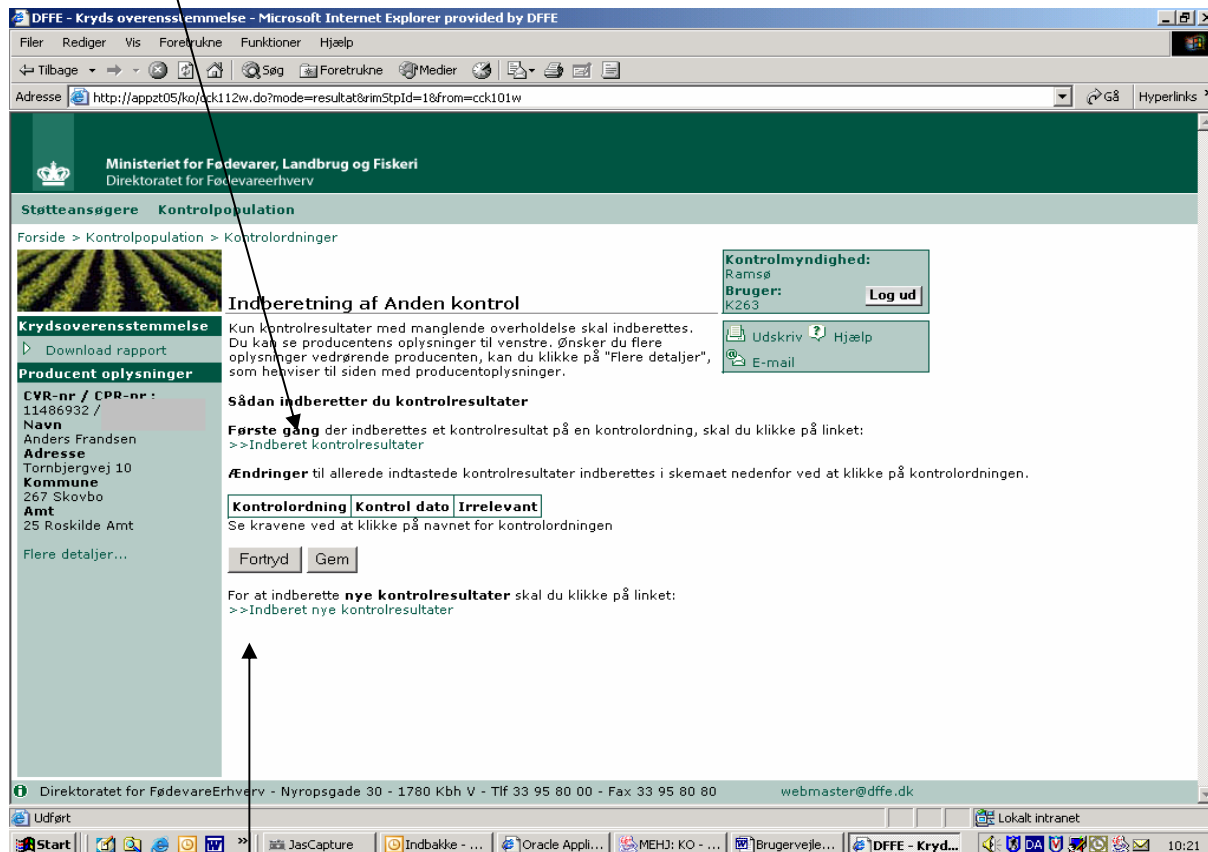
An arrow points to the 'Anden' link in the 'Indberet kontrolresultat' column of the table.

Klik herefter på **Anden** i kolonnen **Indberet kontrolresultat**.

Næste skærbillede vises på næste side.

Første gang der indberettes en **Anden-kontrol** på producenten, benyt da linket:

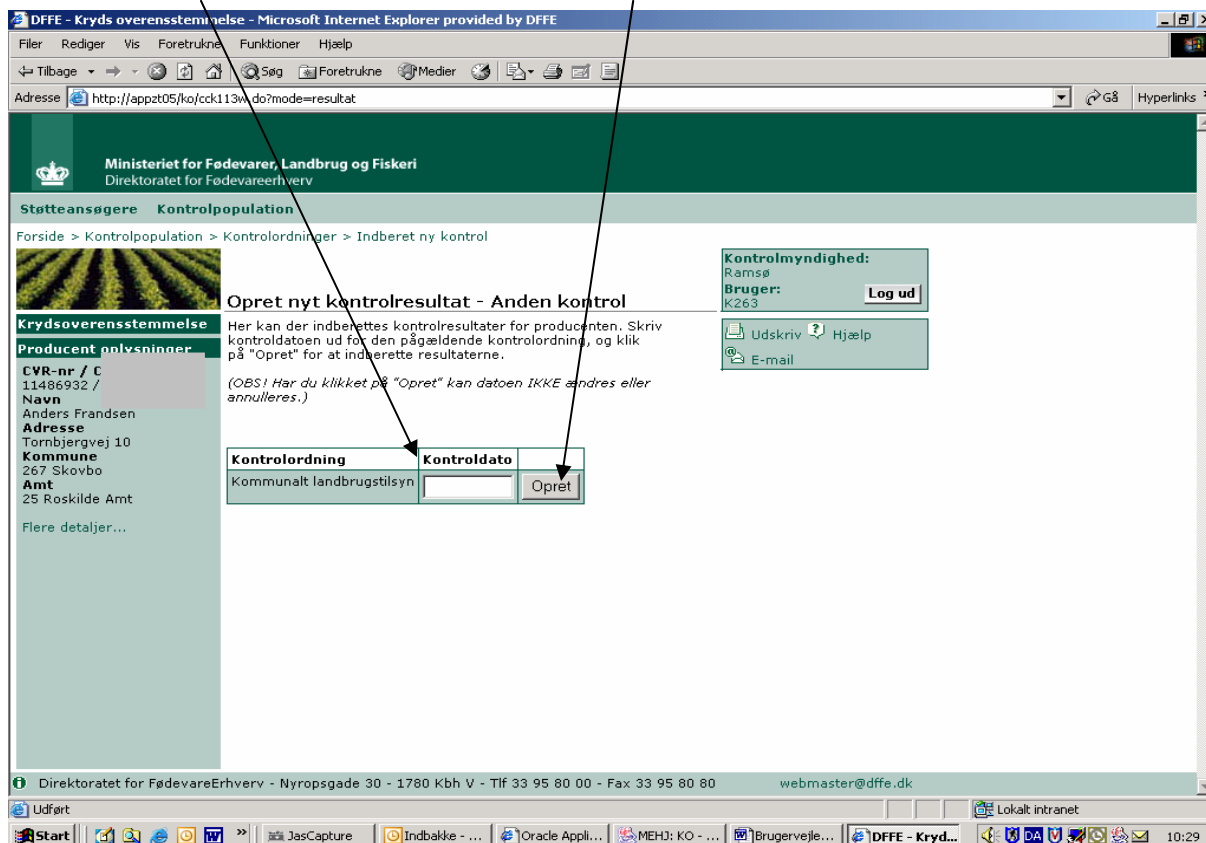
>>Indberet kontrolresultater

Benyt nederste link for at indberette nye kontrolresultater, på manglende overholdelse af krav.

Ved indberetning af Anden-kontrol, fremkommer dette skærbillede.

Her indtastes kontroldatoen og klik derefter på **Opret**.

Når kontrolmyndigheden har oprettet Anden-kontrol for producenten, fremkommer skærbilledet med selve kontrolrapporten.

I dette skærbillede indtastes kontrolrapporten.

Er kontrollen OK skal man ikke indberette den til DFFE, sættes der hak i **Alt ok?** Vil det ikke blive gemt.

Ved indberetning af manglende overholdelse, udfyld da den næste blok:

- **Kontrollørens initialer** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Navn på bedriftens repræsentant** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Kontrol varslet** (Dette felt skal altid udfyldes)
- **Kontrol varslet med** (Dette felt skal kun udfyldes hvis kontrollen er varslet)

(Øverste del af skærbilledet)

Kryds overensstemmelse

Indberetning af kontrolresultatet foregår i to etaper: Først udfylder du de relevante felter under "kontrolordning", som gemmes under "Gem kontrolordning". Derefter udfylder du karakter i felterne Alvor, Omfang og Varighed under "krav". Disse indtastninger gemmes nederst på siden under "Gem krav". Det er ligeledes her du oplyser om den manglende overholdelse er *forsættlig*.

Producent oplysning

1 17

Navn
Anders Frandsen
Adresse
Tornbjergvej 10
Kommune
267 Skovbo
Amt
25 Roskilde Amt

Flere detaljer...

Kontrolordning

Første gang du indberetter en kontrol skal du udfylde felterne: "Kontrollørens initialer", "Navn på bedriftens repræsentant" og "Kontrol varslet". Hvis "Kontrol varslet" sættes til "Ja" så skal du også angive "Antal timer".

Hvis kontrollen er uddelegeret til en anden kontrolmyndighed skal navnet på myndigheden angives sammen med initialerne. Eks. abc/Rovesta.

Findes der et høringsvar, skal du udfylde felterne "Høringsvar relevant", "Dato" og "Ny kommentar". I så fald udfyldes feltet "Dato" med datoen for kontrolmyndighedens modtagelse af høringsvaret.

Husk at gemme ved at klikke på "Gem kontrolordning".

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant	Alt ok?
Kommunalt landbrugstilsyn	12-12-2006	☐	☐

Kontrollørens initialer	Navn på bedriftens repræsentant	Kontrol varslet	Kontrol varslet med
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Antal timer: <input type="text"/>

	Høringsvar relevant	Dato	Tidligere kommentarer	Ny kommentar
Høring	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Force majeure	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Tilbage til kontrolordninger   Vis kommentarer til ændringer   Gem kontrolordning

Krav

Her har du en oversigt over de krav som vedrører kontrolordningen. Du skal **kun** angive karakter for de krav hvor der er konstateret manglende overholdelse. I de tilfælde hvor det vurderes at producenten med vilje (*forsættlig*) ikke har

Det er også her muligt at downloade kontrolrapporten ved at klikke på "Download rapport".

Denne kontrolrapport kan printes ud og bruges ved kontrolbesøget.

DFFE - Kryds overensstemmelse - Microsoft Internet Explorer provided by DFFE

Adresse <http://appzt05/ko/opretKor.do>

Kryds overensstemmelse Indberetning af kontrolresultatet foregår i to etaper:
 Først udfylder du de relevante felter under "kontrolordning", som gemmes under "Gem kontrolordning".
 Derefter udfylder du karakter i felterne Alvor, Omfang og Varighed under "krav". Disse indtastninger gemmes nederst på siden under "Gem krav". Det er ligeledes her du oplyser om den manglende overholdelse er *forsættlig*.

Producent
 CVR-nr / C 11486932 /
 Navn Anders Frandsen
 Adresse Tornbjergvej 10
 Kommune 267 Skovbo
 Amt 25 Roskilde Amt
 Flere detaljer...

Kontrolordning
 Første gang du indberetter en kontrol skal du udfylde felterne: "Kontrollørens initialer", "Navn på bedriftens repræsentant" og "Kontrol varslet". Hvis "Kontrol varslet" sættes til "Ja" så skal du også angive "Antal timer".
 Hvis kontrollen er uddelegeret til en anden kontrolmyndighed skal navnet på myndigheden angives sammen med initialerne. Eks. abc/Rovesta.
 Findes der et høringssvar, skal du udfylde felterne "Høringssvar relevant", "Dato" og "Ny kommentar". I så fald udfyldes feltet "Dato" med datoen for kontrolmyndighedens modtagelse af høringssvaret.
 Husk at gemme ved at klikke på "Gem kontrolordning".

Kontrolordning	Kontrol dato	Irrelevant	Alt ok?
Kommunalt landbrugstilsyn	12-12-2006	☐	☐

Kontrollørens initialer	Navn på bedriftens repræsentant	Kontrol varslet	Kontrol varslet med
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Antal timer: <input type="text"/>

	Høringssvar relevant	Dato	Tidligere kommentarer	Ny kommentar
Høring	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Force majeure	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Tilbage til kontrolordninger   Vis kommentarer til ændringer   Gem kontrolordning

Krav
 Her har du en oversigt over de krav som vedrører kontrolordningen. Du skal **kun** angive karakter for de krav hvor der er konstateret manglende overholdelse. I de tilfælde hvor det vurderes at producenten med vilje (*forsætlig*) ikke har

Høring: Hvis producenten (efter at han har haft kontrolrapporten i høring) har indsendt bemærkninger/høringssvar til kontrolrapporten, indsendes dette til Direktoratet for Fødevarerhverv – Kontrolkontoret, og kontrolmyndigheden sætter kryds ved "Høringssvar relevant" og udfylder herefter rubrikken "Dato" med datoen for høringssvaret.

Herefter udfyldes "kommentar" feltet, med kontrolmyndighedens kommentar/vurdering af høringssvaret.

Force majeure: Her kan kontrolmyndigheden ved at skrive en dato og en tilhørende kommentar, gøre opmærksom på at der er tale om force majeure. (Kan f.eks. være: sygdom (lægeerklæring fremvises), naturkatastrofe m.m.)

Gem herefter det indtastede.

OBS: Er alle felter ikke udfyldt og der gemmes forsvinder det indtastede, og man må starte forfra.

Indberetning af kontrolresultater på kravniveau sker i den nederste del af skærbilledet.
 Ved manglende overholdelse af krav, indtastes kontrolmyndighedens vurdering af **Alvor – Omfang – Varighed**, som vist her.
 (Nederste del af skærbilledet)

Ved ændring af kontrolresultat skal der angives en begrundelse i dialogboksen som åbnes når du trykker "Gem krav".
 Husk at gemme ved at trykke på "Gem krav" nederst på siden.

Kode	Betegnelse	Alvor	Omfang	Varighed	Ok	Kontrol dato	Forsætlig
1.1	Stoffer, prod., materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund.	2	2	2	☐		☐
1.10	Opbevaring af kompost og fast husdyrgødning.				☐		☐
1.11	Opbevaring af ensilage.				☐		☐
1.12	Opbevaring flydende gødning, samt ensilagesaft og spildevand.				☐		☐
1.13	Udbringningsperioder for husdyrgødning.				☐		☐
1.14	Udbringningsmetode for husdyrgødning på ubevoksede arealer.				☐		☐
1.15	Udbringnings- og arealrestriktioner for gødskning.				☐		☐
1.16	2 meter bræmmer langs naturlige vandløb og søer.	3	2	4	☐		☐
1.2	Anvendelse af affald til jordbrugsformål.				☐		☐
1.3	Udbringning af affald til jordbrugsformål.				☐		☐
1.4	Gødsknings- formål, planlægning, regnskab, behov og markplan.				☐		☐
1.5	Maksimalt udspretningsmængder for affald.				☐		☐
1.6	Hygiejniske restriktioner for anvendelse af affald.				☐		☐
1.7	Indretning stalde og lignende ved erhvervs mæssigt dyrehold.				☐		☐
1.8	Opbevaringskapacitet for husdyrgødning ved erhvervs mæssigt dyrehold.				☐		☐
1.9	Opbevaring af fast husdyrgødning.				☐		☐

Gem krav

De resterende krav som ikke er kontrollerede eller som er Ok skal **IKKE** indtastes.
Gem herefter det indtastede.

Kontrol dato vil automatisk blive udfyldt.

Herefter vil kontrolrapporten blive overført til DFFE – Kontrolkontoret.

Bilag 2 - Varslingsregler for kontrolbesøg

Der er ikke fastsat særlige regler om varsling i forbindelse med kontrol af krydsoverensstemmelseskravene. Man skal derfor følge reglerne om varsling i retssikkerhedslovens (Lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter) § 5, som er gengivet nedenfor:

§ 5. Forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb skal parten underrettes om beslutningen.

Stk. 2. Underretningen skal ske skriftligt senest 14 dage, inden tvangsindgrebet gennemføres, og skal indeholde oplysninger om

- 1) tid og sted for indgrebet,
- 2) retten til at lade sig repræsentere eller bistå af andre efter forvaltningslovens § 8,
- 3) hovedformålet med indgrebet og
- 4) det faktiske og retlige grundlag for indgrebet, jf. forvaltningslovens § 24.

Stk. 3. Parten kan inden for en af myndigheden fastsat frist fremsætte indsigelse mod den trufne beslutning. Fastholdes beslutningen, skal dette begrundes skriftligt over for parten, jf. forvaltningslovens § 24. Meddelelsen om fastholdelse af beslutningen skal gives inden eller senest samtidig med gennemførelsen af tvangsindgrebet.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 kan fraviges helt eller delvis, hvis

- 1) øjemedet med tvangsindgrebets gennemførelse ville forspildes, hvis forudgående underretning skulle gives,
- 2) hensynet til parten selv taler for det eller partens rettigheder findes at burde vige for afgørende hensyn til andre private eller offentlige interesser,
- 3) det er nødvendigt af hensyn til rigets udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til EU,
- 4) øjeblikkelig gennemførelse af tvangsindgrebet efter forholdets særlige karakter er påkrævet eller
- 5) forudgående underretning viser sig umulig eller er uforholdsmæssig vanskelig.

Stk. 5. Hvis betingelserne efter stk. 4 for at undlade forudgående underretning er opfyldt for en ikke uvæsentlig del af et tvangsindgreb, kan myndigheden gennemføre det samlede tvangsindgreb uden forudgående underretning.

Stk. 6. Hvis en beslutning om iværksættelse af tvangsindgreb gennemføres uden forudgående underretning, jf. stk. 4 og 5, skal beslutningen samtidig med gennemførelsen af indgrebet meddeles parten skriftligt og indeholde de i stk. 2, nr. 1-4, nævnte oplysninger. Beslutningen skal endvidere indeholde en begrundelse for fravigelsen af stk. 1-3, jf. forvaltningslovens § 24.

Stk. 7. Beslutningen i stk. 6 kan meddeles mundtligt, hvis hensynet til parten selv eller afgørende hensyn til andre private eller offentlige interesser taler for, at et tvangsindgreb gennemføres, inden myndigheden har haft lejlighed til at udarbejde en skriftlig begrundelse. Den, der har fået beslutningen meddelt mundtligt, kan forlange efterfølgende at få beslutningen meddelt skriftligt. En begæring herom skal fremsættes over for myndigheden inden 14 dage efter, at tvangsindgrebet er gennemført. Myndigheden skal besvare begæringen snarest muligt. Er begæringen ikke besvaret inden 14 dage efter, at myndigheden har modtaget begæringen, skal myndigheden underrette parten om grunden hertil samt om, hvornår begæringen kan forventes besvaret.

Bilag 3 - Kontrolrapportens oplysninger

Kravene til kontrolrapporten fremgår af bilag 4 til Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007.

1. En generel del, der bl.a. indeholder følgende oplysninger

- Oplysninger om den landbruger, der er udvalgt til kontrol. Der oplyses om landbrugers navn, bopælsadresse, CVR nummer samt adresser på eventuelle øvrige ejendomme, der er omfattet af CVR nummeret. Har bedriften intet CVR nummer anvendes producentens CPR nummer.
- Kontrollens start- og slutdato (i webapplikationen anføres kontrollens startdato).
- De tilstedeværende personer. Det angives, om der er tale om ejeren eller en af ejeren bemyndiget person (skrives i kommentarfelt).
- Angivelse af, om landbrugeren har fået varsel om kontrolbesøget og i givet fald, hvor langt tid i forvejen (skrives i kommentarfelt).

2. En del, der særskilt oplyser om den kontrol, der er foretaget for hver af retsakterne og normerne, og som bl.a. indeholder følgende oplysninger

- De krav og normer, kontrollen på stedet omfatter.
- Arten og omfanget af den udførte kontrol (KO-kontrol eller anden-kontrol).
- Resultaterne.
- De retsakter og normer for hvilke, der er konstateret manglende overholdelse. Det vil sige en opregning af de krav, hvor der var manglende overensstemmelse med angivelse af de retsakter, som kravene udspringer af. Angivelsen af retsakterne skal ske i form af en henvisning til nummereringen af krav i bilag 1 til Bekendtgørelse nr. 279 af 22. marts 2007.

3. En evalueringsdel

Evalueringsdelen indeholder en vurdering af betydningen af den manglende overensstemmelse for hvert krav ud fra kriterierne ”alvor”, ”omfang”, ”varighed”, jf. artikel 7, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1782/2003.

Ved evalueringen skal endvidere angives eventuelle forhold, der bør medføre en forhøjelse eller reduktion af den nedsættelse, der skal anvendes.

Hvis der er tale om en manglende overholdelse, skal der gives en vurdering af alle tre parametre alvor, omfang og varighed. Kriteriet ”gentagelse” vurderes af Direktoratet for FødevarerErhverv.

Nedenstående tabel beskriver betydningen af de numeriske værdier for kriterierne alvor, omfang og varighed, hvilke kontrolmyndigheden skal anvende ved bedømmelse af en manglende overholdelse.

Kriterium	Karakterbedømmelse			
	1	2	3	4
	Den manglende overholdelse ligger inden for en tolerancegrænse , som er fastlagt i retsgrundlaget for kravet.	Den manglende overholdelse har mindre betydning i forhold til kravets formål.	Den manglende overholdelse har væsentlig betydning i forhold til kravets formål.	Den manglende overholdelse har meget stor betydning i forhold til kravets formål.
Alvor				
Omfang				
Varighed				

Ved anvendelse af ovenstående værdier bemærkes det, at såfremt værdien 1 anvendes, skal værdien være 1 for alle tre kriterier - alvor, omfang og varighed. Øvrige værdier kan variere uafhængigt af de enkelte kriterier.

Værdien 1 kan kun anvendes, hvis der er beskrevet en bagatelgrænse for kravet. Hvis der ikke er beskrevet en bagatelgrænse for kravet, skal **alle forhold**, der vurderes at være en manglende overholdelse af kravet, indberettes.

4. Angivelse af forhold der kan have betydning for beregning af støttenedsættelse

Det skal angives, om landbrugeren påråber sig force majeure, eller om der vurderes at være tale om en forsætlig manglende overholdelse.

5. En underskriftsdel

Kontrolløren skal underskrive kontrolrapporten med oplysning om dato og sætte sine initialer.

Bilag 4 - Definitioner

Landbrugsareal

”Det samlede areal med agerjord, permanente græsarealer og permanente afgrøder” (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 795/2004, artikel 2).

Landbrugsarealer omfatter ikke arealer som skov, gårdsplads eller have, selv om disse hører til bedriften.

Landbrugsarealer kan defineres som støtteberettigede arealer og arealer med permanente afgrøder. De støtteberettigede landbrugsarealer omfatter:

- Dyrkede arealer med støtteberettigede afgrøder
- Udtagne arealer
- Permanente græsarealer
- Landbrugsarealer, der ikke dyrkes

For yderligere information om støtteberettigede arealer henvises der i øvrigt til Vejledning om enkeltbetaling, december 2006, bilag A.

Landbrugsaktivitet

Produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter, herunder høst, malkning, opdræt af husdyr og hold af husdyr til landbrugsformål eller bevarelse af jord i god landbrugs- og miljømæssig stand (jf. Vejledning om enkeltbetaling, december 2006).

Agerjord

”Arealer, der dyrkes med henblik på produktion af afgrøder, og arealer, der er udtaget eller som holdes i god landbrugs- og miljømæssig stand, (jf. Rådets Forordning (EF) nr. 1782/2003, artikel 5), samt arealer i væksthuse og under fast eller mobilt dække” (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 796/2004, artikel 2).

Permanente afgrøder

”Kulturer uden for omdriften, bortset fra permanente græsarealer, som dyrkes på arealerne i fem år eller længere og som giver udbytte i flere år, herunder planteskoler som defineret i bilag I, punkt (G/05) i Kommissionens beslutning 2000/115/EC (2), dog ikke flerårige kulturer og planteskoler med flerårige kulturer” (jf. Kommissionens Forordning (EF) nr. 795/2004, artikel 2).

Permanente græsarealer

”Arealer, der anvendes til dyrkning af græs eller andet grøntfoder, hvad enten der er tale om naturlige (selvsåede) eller dyrkede (tilsåede) arealer, og som holdes uden for bedriftens omdrift i mindst fem år” (jf. Kommissionens Forordning EF nr. 796/2004, artikel 2).

En bedrift

Omfatter alle de produktionsenheder, som landbrugeren driver under samme juridiske enhed (CVR- eller CPR-nr.)

Planperiode/vækstsæson

En planperiode/vækstsæson løber fra 1. august til 31. juli det efterfølgende år. Den forlængede planperiode løber fra 1. august til 30. september i den efterfølgende planperiode.

Direktoratet for Fødevarerhverv
Nyropsgade 30
1780 København V

ISBN (tryk) 978-87-92104-10-6
ISBN (web) 978-87-92104-11-3

Tlf.: 3395 8000
Fax.: 3395 8080

E-mail: dffe@dffe.dk
<http://www.dffe.dk>